

EGYETÉRTÉS

Előfizetési árak: Egész évre 28 korona. Félévre 14 korona.
Negyedévre 7 korona. Egy hónapra 3 korona 40 fillér.
Egyes szám helyben és vidéken 10 fill., vasúti állomásokon 12 fill.

Főszerkesztő
Dr. PAP ZOLTÁN

Szépirodalmi főmunkatárs
EÖTVÖS KÁROLY

Szerkesztőség és kiadóhivatal: VI., Eötvös-utca 32.
TELEFON-SZÁM:
Szerkesztőség 788. Kiadóhivatal 706.

A bécsi doktor.

Budapest, május 18.

A bécsi sajtó összeráncolja a homlokát, mint nagybeteg ágya fölött a házi orvos. Hm, hm -- ezek a magyarországi tünetek kissé aggasztók! A nemzeti szenvedélyek tulfűtöttsége s a furor hungaricus hevesebb rázásai mutatkoznak. Mi okozhatja, vajjon mi? -- tünődik a bécsi sajtó és egy világért sem akarja elhinni, hogy a magyar nemzetet egészséges flegmájából éppen az az aknamunka vette ki, melyet az osztrákok s az ő engedelmes magyar szolgálói végeztek a nemzeti kormány megbuktatása s a magyar nemzeti törekvések letörése körül. Bécs és Khuen külön-külön is elegendő volna, hogy a magyar nemzetben a szenvedélyek tulfűtöttsége s a furor hungaricus hevesebb rázása jelentkezzék, hát még Bécs és Khuen együttvéve. A bécsi házi orvos azonban összeráncolja papiros-homlokát s tünődése közben két forrásra vezeti vissza az aggasztó magyar tüneteket.

Az egyik forrást a bécsi sajtó egy mesterséges agitációban véli fölfedezni. A sorok közt azt engedi sejteni, hogy Kossuth vagy Justh, vagy egyáltalán valami negyvennyolcas agitátor zaklatja fel így a magyar nemzet szenvedélyeit. Mesterséges agitációt és mesterséges szenvedélylángolást szimatol, mert a záptojások, vasvillák, tüntetések és verekedések valami egységes agitáció

azonos megnyilatkozásainak tetszenek. Ebben az orvosi diagnózisban az az érdekes, hogy nincs minden igazságnak hijával, csak éppen a forrás helyét keresi rossz irányban. Mert annyiban igaza van a bécsi sajtónak, hogy a magyar nemzet elég közömbösen, szinte menthetetlen közömbösséggel nézett a választások elé s nem is jött ki a flegmájából mindaddig, míg egy szükségtelen és mesterséges agitáció föl nem háborította. Az az agitátor azonban, aki a nemzeti szenvedélyeket s a furor hungaricust felébresztette a tömegekben, nem a függetlenségi táborokból indult el. Az az agitátor: Tisza István volt, a geszti üdvöske, a munkapárt talizmánja, a balkezes Khuennek kölcsön kért jobbkeze. Milyen csend volt ebben a meggyötört és agyonfárasztott országban, míg Tisza István tisztességtelen versenyre nem kelt a fülemilével s dalolva magához nem akarta hódítani az elandalgott magyarokat! Mihelyt azonban dalra nyitotta száját: a háztetőkön a macskák, az udvarokon a kutyák s az istállóknak az ökrök is rémülten kezdtek jajveszékélni. A fáradt nemzet pedig furkóst ragadott, tojásokkal fegyverkezett fel s így kergette portája közeléből a gyalázatos versenyfülemilét. A szenvedélyek kifakadása pontosan azon a napon kezdődött, amikor Tisza István az ő agitációs utját megkezdte. Ha tehát a bécsi házi orvos aggódik a magyarországi tüneteken,

okolja miattuk elsősorban Tisza Istvánt, Bécs kedvencét.

A másik forrást a bécsi sajtó így formulázza: „itt a tegnapi Magyarország akarja a mai Magyarországot megfojtani.” Ez elég szépen hangzik, de teljességgel hamis diagnózis. Az a frázis, hogy a tegnapi Magyarország akarja megfojtani a mai Magyarországot, azt próbálja jelenteni, hogy a rendi Magyarország maradványai tombolnak a modern, a haladó, a demokratikus Magyarország apostolai ellen. Ha így volna, akkor voltaképpen most Tisza és táborá viselne tojás háborút a szocialista utca ellen, holott ennek éppen az ellenkezője igaz. Itt az a helyzet, hogy az utca válogatás és pártkülönbség nélkül záptojásba fűrdet mindenkit, aki a választói jog kérdésében nem helyezkedik egészen és fentartás nélkül a Bécsből diktált radikális álláspontra. Ezért jut a záptojásokból és egyéb jószagu fegyverekből Tiszának is, Zichy Aladárnak is, Holló Lajosnak is, munkapártinak, néppártinak és függetlenségi-nek egyaránt és ezért jut virág Krisztoffyak, ahol ő megjelen. Mert nem a tegnapi Magyarország akarja megfojtani a mai Magyarországot, hanem a mai Magyarországot akarja megfojtani az a holnap Magyarországa, melyet Krisztoffy receptjével szeretnének magyar jellegéből kivetkőztetni. Vagy azt gondolja a bécsi sajtó, hogy a munkapártnak azért kell a furor hungaricus

Miatyánk . . .

Írta: Hevesi József.

(Utánnomás tílos.)

I.

Most már -- innen-onnan háromszáz esztendő múltával -- penészes akták iromba betűiből egészen világosan kiderítették azok, akik a régi idők mohos emlékei között kutatnak, hogy a fiatal Tokaji Tamás tulajdonképpen, hová és miért is tünt el egy hamvazó szerdán, úgy mint a kámfor, hogy senki semmi hírt sem tudott felőle. Sok esztendő-kön keresztül. Akárcsak a föld nyelte volna el, mint egykoron az Ur ellen lázadó Kórét, Dáthánt és Abiramot.

Találgatták, találgatták akkoriban, hogy hova, merre lehetett az a délezege, szép leány? Szerencsétlenség érte-e? A Rábába fullt-e, vagy a mészgödrök nyelték-e el? Töröknek esett-e rabságába és rabszóra fűzve vitték Isztambulba, vagy világgá ment-e a maga jószántából messze, idegen országokba? Vagy talán megemésztette magát nagy szerelmi bubánatában a szépséges szép Szelepesényi Erzsébet miatt?

A régi akták iromba betűiből kihámozták immáron, hogy azok jártak legközelebb a való igazsághoz, akik Tokaji Tamás eltűnését Szelepesényi Erzsébettel hozták kapcsolatba.

Mert az idők kódos homályának föllebbentették diszkrét fátyolát a múlt történeté-

nek kívánsai tanulmányozói és kisütötték Tokaji Tamásról, hogy ő a családás vérző sebével a szívében hagyta el Patonát, az ő édes, szelíd, lankás szülőföldjét is, annak minden iját-fiát és ment, ment lelkében a boszu lángoló érzésével idegen hazába, hűtlenül elhagyva népet, nemzetét, hitét, vallását . . .

II.

Igen, Szelepesényi Erzsébet szép két szeme, kőkény szeme forgatta föl Tokaji Tamás egész életsorát.

Ketten versengtek a gyönyörű szép leány kegyeiért: ő és Zsiros Antal. Délezege, vitéz legény mind a kettő, akik kemény harcok során már igen sok törököt szállítottak a Tubafa árnyékába.

A leány, Szelepesényi Erzsébet sok ideig tétovázott a két daliás vitéz között. Maga sem volt tisztában azzal, hogy melyik felé hajlik jobban a szíve.

A két vitéz pedig vértémészti vágyakozással lesté elhatározását.

Egy ideig az volt a szándékuk, hogy maguk között igazítsák majd el a dolgot. Aki nek erősebb a karja és élesebb a fegyvere . . .

De aztán maguktól jöttek rá arra, hogy fegyverrel nem lehet eldönteni egy leányszív hajlandóságát. Annak saját magától kell megnyilatkoznia. Mit érne, ha az egyik meg is ölné a másikat és aztán kiderülne, hogy a leány szíve éppen az iránt érzett szerelmet, aki már nincs életben?

Versenyezték egymással vitézi tettekkel a háború során az elkeseredett szív halált

megvető elszántságával és a leányra bízták, a szépséges szép Szelepesényi Erzsébetre, hogy ő döntsön kettőjük között.

Hogy történt, mint történt, erről bizony hallgat a régi krónika, de biz úgy esett, hogy a szép szőke Erzsébet leányzó szíve Zsiros Antal felé hajlott és Tokaji Tamás, amikor ennek tudatára ébredt, hamvazó szerdának de szemoru napja volt ez! eltűnt Patonáról, eltűnt a vidékről, eltűnt szerette hazájából.

III.

Tokaji Tamás nemcsak szerelmében csalódott, de vitézi mivoltában is súlyosan meg volt bántva. A legrettegethettebb vitézek egyike volt, akinek eleme volt a hadakozás és aki szemtől-szembe kereste föl a veszedelmet. Félelmet nem ismert és mindig a legközelebb állott ott, ahol a halált osztogatták.

Az ellenségben sok kárt tett, csapatakának a lelke, éltető szelleme volt. De mert szegény sorsu ifju volt, itt is mellőzték. Zsiros Tóni, akinek délezegebb volt a paripája, fényesebb a mondurja, aki győzte pénzzel és szívesseggel és aki mindenütt jelen volt, ha dárídóról volt szó és aki éppen a harc mezején tündökölt legkevesebb, legfőlebb csak a távollétével, bizony közelebb férközött a nagy katonai méltóságok jóindulatához és gyorsabban baladt előre a katonai pályán. Tokaji Tamást bizony csak úgy félvállról vették. Vitézkedését hepeziáskodásnak vették és szinte kinétek az ármádiából.

Hogy aztán Szelepesényi Erzsébet is, akit lobogó szívének tüzes rajongásával szeretett,

kitöréseitől szenvednie, mert ő az általános választói joggal egy új Magyarországot akar építeni? Hát Tisza az általános választói jogért agitál? Hát akad a munkapártban önértékes politikus, aki künn az országban az általános választói jog mellett lándzsát mer törni? A nemzeti szenvedélyek tulfutottsága s a furor hungaricus rázása nem a tegnapi Magyarország lázadásának következménye. Eppen a mai Magyarország az, mely érthető szenvedélyességgel lázad fel úgy az ellen, hogy itt Kristóffy receptje szerint egy magyarságból kivetkötött Magyarországot születhessék, mint az ellen, hogy Tisza István akaratára szerint a régi szabadelvű párti korszak támadhasson fel. S mert két egyaránt veszedelmes kísérlet ellen kell egyszerre védekeznie, azért van olyan lázban az egész magyar nemzet.

A bécsi sajtó tehát rossz házi orvos. Vagy ő lát rosszul, vagy a magyar kormány ülteti fel hazug információival. Nekünk azonban egészen mindegy. A bécsi sajtó nem a mi orvosunk s nem is árthat nekünk. Rövid időn belül átessünk a választásokon s akkor a házi orvos ur meg fogja látni, hogy nem az volt beteg, akit ő betegnek nézett s a tünetekbe, melyek miatt homlokát összeránczolta, nem a magyar nemzet, hanem a kormány fog belehalni.

Budapest, május 18.

A kultuszminiszter utazása. Gróf Zichy János vallás- és közoktatásügyi miniszter május 23-án este Kolozsvárra utazik, hogy részt vegyen a kolozsvári egyetemen végbemenő sub auspiciis regis felavatáson. A miniszter 24-én tér vissza a fővárosba.

A boszniai választások. Szerajevából táviratozzák, hogy Boszniában ma kezdődtek meg a tartománygyűlési választások. A mai napon a harmadik kuriá, a vidéki községek választottak összesen 34 képviselőt, és pedig 7 katolikus, 9 muzulmán és 18 szerb-orthodox. A választás ebben a kuriában szöbéli.

elfordult tőle, iszonyu elkeseredés fogta el. Erzsikét gyermekkorától szerette. Életének színes álma volt. El sem tudta képzelni a jövőjét, az életét e nélkül a leány nélkül, akinek hosszú esztendőket bizalmas érzése kapcsolta.

És ime Erzsike is elfordult tőle, mint a többiek. Mint mindenki.

Elkeseredésének első földobbanásában rohanvást sietett a budai basárhoz és besoroztatta magát a szultán hadseregébe . . .

IV.

Elhagyta a hazáját, elhagyta a vallását, elhagyta a mult szentelt emlékeit és messze partján a Bosporusnak és az Aranyszarnak, a szépséges Isztambulban emésztette a búját a mellőzés szűgyene, szerelmi csalódása miatt.

A szíve tele volt keserűséggel és a boszu és harag sötét érzése fogta el, ha hazájára gondolta, ha tönkretett életére gondolt.

Pedig itt megbeszülték a vitézségét, katonai erényeit. Alig pár esztendő alatt aga lett. Memhet agának nevezték Tokaji Tamást. És bizalmas feladatokat bíztak rá.

De a rajta esett sérelmet nem tudta elfelejteni.

A műezsin imádkozását lassacsán megszokta.

„La illah, illallah Mohammed rassul Allah.”

És lassacsán elfelejtette azt az imádságot is, amire az édes anyja tanította:

„Miatyánk, ki vagy a menyekben, szenteltessék meg a te neved . . .”

A munkapárt válsága.

— Erőszakoskodások és visszaélések. —

Ministeri szöözön.

Budapest, május 18.

Hiábavaló minden szépítés és czáfolgatás, a munkapártot belső zavarok emésztik, s amint alábbi tudósításaink alaposan megvilágítják: a bomlás előbb vagy utóbb, de elkerülhetetlen.

Ma megint özönével érkeztek a vidék minden részéről a hírek a kormány választási erőszakoskodásairól és visszaéléseiről. A legszebb preludeuma ez a készülő ministeri programbeszédnek, amelyek bizonyára telve lesznek a legszebb fogadkozásokkal. Két hét múlva egyébként majd a nemzet elintézi Khuenék dolgát, amugy magyarosan. A nagy leszámolás oly közel van, hogy kár szót is fecseélni az új, országrontó rendszerre.

Elégedetlenség a munkapártban.

Amikor ez év elején a Khuen-kabinet fölváltotta a koalíciót s átvette a hatalom kezelését, a politika hajótöröttei, újak és régiak, ambíciózusak és stréberek, akik mandátumhoz vagy álláshoz akartak jutni, tömegesen csatlakoztak az új alakuláshoz, ettől remélve vágyaik kielégítését. A kormány tagjai végtelen előzékenységgel fogadtak eleintén minden belépőt, mintha csak mindegyiknek, aki valamit kíván, készek is volnának teljesíteni az óhaját. És az emberek reméltek, ki kerületet, ki főispánságot vagy ordót, sőt esetleg államtitkárságot is, noha sejtették, hogy azért nem juthat mindenkire valamely fényes stallum. Később azonban kiderült, hogy nem minden fenéki tejjel, a vezetőség s a párttagok között a viszony mind fagyosabbá vált, a szeretetreméltóságból hivatalos hüvös érintkezés lett, mert az ugynevezett kinstári kerületeknek hamarosan gazdájuk akadt s alig volt még harmincz „jónak” nevezhető kerület. A főispánságokat s államtitkárságokat is lassanként betöltötték, s kielégítetlen maradt egy csomó ambíció. Ma a kormánynak jóformán csak azok

És lassacsán elfelejtette a nyelvet is, melynek dalával dajkája elaltatta volt . . . és elfelejtette azt a rajongó érzést, mely ahhoz a lankás vidékhez fűzte, ahol született és ahol gyermekkorának tiszta, ártatlan napjai lezajlottak.

Csak a boszut nem felejtette el és a gyűlöletet.

És mint Coriolanus egykoron a volksokkal tért vissza Róma ellen, boszutól lihegve: úgy került vissza a szultán parancsára Memhet aga is Magyarországra, régen eserbeahagyott hazájába, hogy mint renegát küzdjön a saját hazája ellen.

V.

A Rába zugó habjai gyermekkorának elmosódott emlékeiről zúrtak Memhet agának, mikor visszakerült és Köprili Ahmed nagyvezér a táborba parancsolta, hogy részt vegyen Szent-Gothárd mellett a Montecuccoli és Coligny vezetése alatt álló német és francia sereggel.

Tizenöt esztendőig volt távol hazájából és ez a föld most titkos nyelven beszélt hozzá. Az éjszaka esendjében gyermekkorai ábrándok lüktettek, a fák suttogása magyar dalok melankólikus érzéseit fakasztották a szívében. A csillagok is mintha másként szikráztak volna a menyhelten! Olyan különös érzés fogta el. A vad elkeseredés, mely loppal égett szívében, mint a hamu alatt pislogó üszök, sehogy sem tudott lángra kapni, mint a hogy ő azt a Bosporus partján magának elképzelte.

Valami ismeretlen érzés megtompította dühének élesre fent fegyverét.

a hívei, akik már beültek valamely zsiros hivatalba vagy pedig biztos mandátumra számíthatnak. A többi az titkos frondör, béketlen s elégedetlen, s nem tudja, kihez huzzon, kivel tartson, Tiszával, Khuennel, Hieronymivel, vagy Lukácsesal? Mert tudni kell, hogy a munkapárt nem két frakezióból, a Khuen- és Tisza-esoportból áll, hanem számos apró frakedéből, amelyik mindenikének megvan a maga saját külön vezére, rakódik össze a munkapárti mozaik.

A legjobb bizonyossága e széttagoltságnak az, hogy a kormány az államtitkárságokat tulnyomó részben nem politikusokkal, hanem resszort-tisztviselőkkel töltötte be, jóllehet a régi szabadelvű párt érdemesebb tagjai első-sorban azokra aspiráltak. Így veszett el a számukra a kereskedelmi, földmívelési, közoktatásügyi s honvédelmi politikai államtitkárság. A főbb állások közül ma már csupán a pénzügyi államtitkárság, a belügyi, a király személye körüli és a horvátügyi tárca várás, és csak azért nem neveznek ki senkit, mert minden személyi változás eddig is nagy összeütkezésekre s torzsalkodásokra vezetett, mivelhogy minden állásért nem egy, hanem tizenöt jelölt is tülekedett. A helyzet az, hogy, mihielyt a kormány egy embert ki akart elégíteni, ennek nyomán ötven elégedetlen támadt. Mert a munkapárt tagjai nem barátai egymásnak, őket nem fűzi össze az elvekért való rajongás, a politikai harez tűzvonalaiban nem forrnak együvé, ők csak maguk érdekeinek kielégítését hajszolják. Ennélfogva a kormány sokkal jobban jár, ha a munkapárt tagjaiból képviselőket csinál, mintha egyiknek-másiknak valamely magasabbrangu állást is ad, mert ez csak növeli az elhidegülést, a kavardást, a sorok megbomlását.

A választási remény egyébként a munkapártban napról-napra gyérül, főként azért, mert körülbelül száz kerületben pótválasztásra van kilátás és a jelöltek mitől sem borzadnak jobban, mint a kettős választás fáradaimaitól s költségeitől. Az a legvérmesebb reménye a Lloyd-klubnak, hogy június 10-ére, az általa-

Oh ezek az ismerős vidékek, ezek az erdők, ez a folyó, a magyar levegő körülzsongták a lelkét és úgy beszéltek hozzá, mint egykoron az őz Volunmia beszélt elpártolt gyermekéhez, Coriolanushoz . . .

És éjszakának évadján Szelepesényi Erzsébet bájos alakja jelent meg az álmaiban. Olyan szép, szelíd, ártatlan volt a megjelenése.

És hallotta, amint beszélt hozzá:

— Haraggal távoztál tőlem. Nem volt igazad. Tehetek én róla, hogy azt a másikat jobban szerettem? És kívánhattad-e, hogy kűtlen legyek szerelmemhez? De te hűtlen lettél magadhoz, hozzáam, a vallásodhoz, a házadhoz . . . Hogy tehetted ilyen, hogy tehetted ilyen? . . . Ne . . . ne küzdj a hazád ellen . . . ne imádkozzál Allahoz . . . imádkozzál a mi urunkhoz úgy, ahogy az édes anyád tanított: Miatyánk, ki vagy a menyekben, szenteltessék meg a te neved . . .

VI.

Gyászos napja volt a török hadseregnek 1664. augusztus első napja. Teljes vereséget szenvedett. A győzelmes hadseregben alig volt része a magyarnak. De a hagyomány szerint mégis magyar adta a győzelmet: a Rába vize, mely többet emésztett meg az ellenségéből, mint a fegyver.

A török hadsereg vad futásnak eredt és a csatatéren több pasa holtteste mellett 14,000 török harezos vérzett el . . .

. . . A sebesült haldoklók szörnyű nyöszörgése tette félelemtessé a síkságot.

A vidék lakossága csak remegve mert

nos választások befejeztek, legalább száz képviselője lesz a pártnak s biznak benne, hogy a pótválasztásokból még ötven fog kikerülni. Így számít maga a vezetőség. De természetesen arról ábrándoznak közben, hogy talán mégis többsége, de legalább is kétszáz mandátuma lesz a munkapártnak. Am jól tudják maguk is, hogy ez csak álom s a többség összeverbuválása egyértelmű a lehetetlenséggel.

Említésre méltó, érdekes jelenség az is, hogy a munkapárt tele van megbízhatatlan elemekkel. Az emberek nem beszélnek öszintén egymással. A társalgás a legkülönbözőbb témákról folyik, csak a munkapárt belső ügyeit nem hozzák szóba. Megtörtént ugyanis nem egyszer, hogy a vezetőkről éles kritika hangzott el s ezek a megjegyzések vásári pletykák gyanánt kerültek a nyilvánosságra. Sőt akadnak egyenest olyanok is, akik a besugó csunya szerepére vállalkoztak s a minisztereknek meg a főbb vezérférfiaknak referáltak a bizalmas jellegű beszélgetésekről, odavetett nyilatkozatokról, amiből azután nem egyszer parázs bonyodalom is keletkezett. Ez az oka, hogy a klubban nem merik már a szájukat sem kinyitni. A munkapártnak a legnagyobb baja pedig az, hogy az egész párt, kezdve a miniszterelnöktől le egészen az utolsó küllőig, teljesen tisztában van azzal, hogy a jelenlegi kormány a mai összcallsításában a választások után megbukott. Megbukott mindenestre és minden körülmények között, mert kétségtelen, hogy a függetlenségi pártok ennek a kabinetnek sem indemnitást, sem unjoncot nem adnak.

A pártban kellő értékére szállítják le Khuen azt a kijelentését is, hogy kétszer, háromszor is hajlandó választatni; tudják, hogy ez nem egyéb üres fenyegetésnél. Bizonyos az is, hogy az új képviselőházban mindaddig, amíg a nemzet gazdasági és katonai vívmányokat nem kap, ott rendes parlamenti tárgyalásokról szó sem lehet. Kormánykörökben a legnagyobb gondot tehát az okozza, hogy amennyiben semmiféle koalíciós többséget a Házban összehozni nem tudna, — mi fog ez közeledni a vészes helyre, melyet haldoklók borítottak.

Egy kis leányka egy fényesen öltözött török tiszthez közeledett. Már egészen a végét járta. A hangja már csak suttogott. Alig lehetett hallani.

Magyarul szólította meg a mellette lépkedő leánykát.

— Kis lány, kis lány . . .

A leányka odalépett hozzá.

Szép, daltás férfi volt. De az arcán az élet utolsó óráinak sápadtsága.

— Kis lány, kis lány — suttogá — tudsz-e imádkozni?

— Tudok hát — válaszolt a leány.

— Én már nem tudok . . . egészen elfelejtettem . . . Elfejtettem a miatyánkot. Pedig hogy tudtam valamikor! . . . Mert én is magyar voltam. És keresztény voltam . . . mint te . . . De már elfelejtettem . . . Kis leány . . . kis leány . . . kérlek szépen . . . mondd el előttem . . . és én majd utána mondom . . .

A kis lány letérdelt szépen a haldokló mellé és szelíd hangján rebegni kezdte:

— Miatyánk . . . ki vagy a menyegyekben . . .

És a haldokló Tokaji Tamás száraz, szaggatott hangon mondta utána:

— Miatyánk . . . ki vagy a menyegyekben . . . szenteltesd meg a te neved . . .

. . . Mert tiéd az ország és a hatalom és a dicsőség mind örökké. Amen!

után történni? Ezért udvarolnak annyian Tiszának, mint a jövő emberének, azért settenkednek viszont mások Lukács László körül, akiben szintén bizakodnak még, csak a Khuenel törődnek nagyon keveset, mert benne csak a választások vezetőjét látják. Gróf Khuen-Héderváry mint a király bizalmasa ugyanis egyszerűen vállalkozott a kísérletre, vajjon föltámasztható-e a 67-es rezsim s próbálkozásának viseli is ódiáját, ha nem jár sikerrel. Ilyen körülmények között nem is esodálható, ha a nemzeti munkapártban egyre növekszik az elégtelenség, amely a választások után teljes erővel fog kitörni, amikor már bizonyosságra válik, hogy a munkapárt az országgyűlésnek nem többsége, hanem csak egyik pártja lett.

Tülekedés a pártkassza körül.

Az emlékezetes Tisza István-választások előtt a szabadelvű párt és a perzelkedő kormány három emberre: Sándor János belügyi államtitkára, Vojnits István báróra és Dániel Gáborra bízta az országot, akik maguk között fölosztották. Ők nyújtották át a baksisért jelentkező képviselőjelölteknek a pénzt az ugynevezett alkotmányos költségekre. És adtak boldog-boldogtalannak, 4000 koronától fölfelé. De igen szomorú tapasztalatokat tettek. A legtöbb jelölt visszaélt a belhelyezett bizalommal s a választási költségeket egyszerűen zsebre vágta, azokkal a központnak soha el nem számolt és jó eset volt, ha az illető, aki a sühögő bankókat besöpörte, egyáltalán föl is lépett, mert megtörtént akárhányszor, hogy a kerületbe le sem utazott, hanem tekintettel az akkori szigorú tételre, egyenest a Riviérára.

Ezek a szomorú tapasztalatok most nagyobb óvatosságra készítettek a munkapárt vezetőit. A választások kitűzéséig csak a legritkább esetben utaltak ki a jelöltek részére pénzt, akkor is igen keveset s nem a kezébe. A pénzosztás csak most kezdődik, még pedig Jeszenszky Sándor államtitkár saját külön módszere alapján. Minden törvényhatóság területén van a kormánynak egy-két bizalmi férfia, esetleg maga a főispán az, — ennek küldi el a központ a szükséges összegeket, megfelelő ellenőrzés és elszámolási kötelezettség mellett. A jelöltek egy része nagyon fölháborodott e bizalmatlanság miatt, hogy nekik nem merik a pénzt a kezükbe adni, de hát az intézkedés ellen nincs appelláta. Nagyobb summák különben sem állanak a kormány rendelkezésére s ez magyarázza, hogy miért kerestett olyannyira gazdag jelölteket.

Jeszenszky próbagaloppja.

A munkapárt körében nem mindenki látja olyan rózsaszínben a világot s a közeljövőt, mint Khuen-Héderváry. Egyesek nem bíznak a kormány többségében s találgatják, vajjon mi lesz, ha kisebbségben maradnak?

— Az sem lesz olyan szerencsétlenség. — mondotta a miniszterelnök s a pénzügyminiszter egy intimus barátja, aki neves sportsman, — ez a mostani választás csak próbagalopp. Jeszenszky, a managerünk, jól érti a dolgát, s ha most a doppingolás sem használna, akkor a munkapártot benevezi még egyszer öszre, amikor biztosan első lesz.

Többen arra kérték a sportsman-politkust, hogy tegye át magyarra kijelentését, amire ő így magyarázta meg szavait:

— Lehet, hogy most még nem tudunk többséget kapni, miután a talajt még nem ismertük egész jól. Néhány főispán nem vált be, pénzünk sincs elég. Ha tehát most kisebbségben maradnánk, akkor sem adjuk fel a küz-

delmet. A nyert tapasztalatok alapján a nyáron át folytatjuk a szervezkedést. Kicséréljük a meg nem felelő főispánokat, a közigazgatást, a hivatalnokokat s egyéb kinstári lekötözeteket még szorosabbra fogjuk, elegendő pénzt gyűjtünk és októberre újra választunk. Ekkor már könnyű lesz a győzelem, a majoritás megszerzése. Jeszenszky most kiismeri a legapróbb részletekig az egyes kerületeket s öszre a munkapárt egészen formában lesz. Az ellenzék, amely most is alig bírja az iramot, akkorra teljesen le fog törni.

A mamelukok megnyugodva lélekzettek föl s nem is merték arra gondolni, hogy a politikai sportsman-nek csak egyben van igazsága, abban, hogy a nemzeti munkapárt a júniusi választásokon meg fog bukni. De már az a jóslása, hogy ez a kormány még egyszer fog választatni, semmiesetre sem fog beválni. Mert addigra a közvélemény, a parlament haragja pokolra fogja kergetni s ennek nyomán — ismerve a Habsburgok háláját — kétségtelenül a királyi kegy is elfordul majd Khuenék közkereseti társaságától.

A király boszniai útja.

Montenuovo herceg, a király első főudvarmestere, ma reggel Bécsbe utazott, ahonnan hétfőn érkezik ismét Budapestre. A király boszniai útjának és ottidőzésének programjára vonatkozó előterjesztést csak a főudvarmester visszaérkezése után teszik meg a királynak.

Három kihallgatás.

Az uralkodó déli egy órakor Bilinski lovag osztrák pénzügyminisztert magánkihallgatáson fogadta, amely ötnegyed óra hosszat tartott. Bilinski lovag délután öt óra tizenöt perczkor feleségével visszautazott Bécsbe. Délután négy órakor gróf Montecuccoli tengerészeti parancsnok volt audiencián. A király holnap délután két órakor külön kihallgatáson fogadja gróf Achrenthal közös külügyminisztert.

Elmennek az osztrákok.

Báró Schönaich közös hadügyminiszter reggel hat órakor gróf Klingspor szárnysegéd kíséretében automobilon Bécsbe utazott.

Báró Bienerth osztrák miniszterelnök titkára kíséretében az éjjel szintén Bécsbe utazott.

Gróf Montecuccoli tengerészeti parancsnok ma délelőtt 11 órakor meglátogatta Hieronymi Károly kereskedelemügyi minisztert, akinél több mint egy óra hosszat időzött. A tengerészeti parancsnok délután visszautazott Bécsbe.

Gróf Achrenthal közös külügyminiszter, valamint gróf Szápáry Frigyes követtségi tanácsos, akik ma este résztvesznek az udvari ebéden, szombaton reggel visszautaznak Bécsbe.

Új honvédelmi államtitkár.

A hivatalos lap mai száma közli, hogy a király a honvédelmi magyar miniszter előterjesztésére ivándai Karátson Lajos miniszteri tanácsosnak az államtitkári címet és jelleget adományozta.

Minisztertanács.

A kormány tagjai gróf Khuen-Héderváry Károly miniszterelnök elnöklésével ma délután öt órakor minisztertanácsra ültek össze. A minisztertanács fél nyolcz órakor ért véget s folyó ügyekkel foglalkozott. A tanácskozáson gróf Serényi Béla földművelésügyi miniszter kivételével a kormány valamennyi tagja résztvett.

300 millió Dreadnoughtokra.

Bécsi jól értesült forrás nyomán a haditengerészet legközelebbi programjáról a következőket írja:

A tengerészeti parancsnoknak a delegációkban ismételt tett kijelentéseiből megállapítható, hogy a ránk következő 8—10 évre tervbe vett építkezések során a következő hadihajókkal egészítik ki tengeri haderőnket:

Épitenek: 1. négy Dreadnoughtot 235 millió korona költséggel; 2. három új gyors-

czirkálót 25—26 millió korona; 3. négy új dunai monitort 6 millió korona; 4. négy, esetleg hat tenger alatt járó naszádot, tíz vagy tizenkét torpedórombolót és torpedónaszádot, körülbelül 12—13 millió korona költséggel. A tervbe vett építkezésekhez ekként szükségellő összesen 280 millió koronát a ráuk következő tíz esztendő költségvetésébe fogják évenként megfelelő részletekben beilleszteni.

Ugyancsak bécsi forrásból a következőket közlik a tegnapi közös miniszteri értekezletről:

A megbeszéléseken hivatalos és nem hivatalos részt kell megkülönböztetni. Mint ahogy gyakran meg szokott történni, a nem hivatalos és nem kötelező fejtegetések tartalmilag fontosabbak, mint a hivatalosok. Az utóbbiak az 1910. évi költségvetésre vonatkoztak, mely aligha fog nehézségekbe ütközni. Nem kötelező formában kétségtelenül szóba hozták az építendő Dreadnoughtok költségeit, de itt olyan programról van szó, amelyet évekre fognak felosztani és amelyre vonatkozólag most Budapesten megállapodások nem jöhetnek létre. Ezuttal alighanem csak általános eszmécsere folyt erről a kérdéssel, mely csak később fog aktuális formát ölteni. A magyar kormány már a választások miatt sem akarhatja, hogy ez az ügy most aktuális formában tárgyalják. Mind a két pénzügyi reszort képviselői kétségtelenül utaltak az állampénztárak kedvezőtlen helyzetére, mely szükségessé teszi, hogy a Dreadnoughtok építésének a megrendelését a legszükségesebb mértékre korlátozzák és az építési programot több évre osztják fel. Sejtik, hogy az építést öt-hat évre fogják elosztani és az építés költsége körülbelül 250—300 millió koronát fog kitenni. Ha a két pénzügyminiszter a Dreadnoughtok építéséhez meg is adná elvi hozzájárulását, lehetetlennek fogja kijelenteni, hogy a hadsereg és a honvédség részére még ezenfelül is rendkívüli beruházásokat tegyenek. Aktuális eredménye tehát a mostani tárgyalásoknak nem lesz.

A miniszterek és Tisza programbeszéde.

A Belvárosi Nemzeti Munkapárt gróf Khuen-Héderváry Károly miniszterelnöknek, a belvárosi képviselőjelöltjének tiszteletére e hó 21-én (szombaton) este 8 órakor a Pesti Lloyd-társulat termében diszlokómát rendez. Másnap, e hó 22-én, vasárnap délelőtt 11 órakor pedig a miniszterelnök a Belvárosi Polgári Kör helyiségében (Eskü-tér 8. szám alatt) képviselőjelölti programbeszédét fogja elmondani.

Hieronymi Károly kereskedelemügyi miniszter holnap este Iglóra utazik. A minisztert Szepesolasziban küldöttség fogadja, amely a holnapután reggel Iglóra menő különvonaton elkíséri őt. Iglón a kereskedelemügyi miniszter elmondja programbeszédét.

Körmöcbánya városa e hónap 22-ére várja Lukács László pénzügyminisztert, a város képviselőjelöltjét. A miniszter a déli gyorvonattal érkezik, mindjárt ki is rándul a városhoz tartozó két községbe: Jánoshegyre és Kunos vágásra, ahol programbeszédet mond. Hétfőn tisztelegnek nála az állami tisztviselők és még a délelőtt folyamán mondja el programbeszédét a Szarvas-szálloda dísztermében.

Marosvásárhelyről jelentik: Dr. Székely Ferencz igazságügyminiszter hétfőn ide érkezik programbeszédének elmondására. A miniszter fogadására nagyban készülnek.

Gróf Tisza István csütörtök reggel indul el Gesztől Aradra, hogy ott még aznap programbeszédét elmondja. A nemzeti munkapártnak számos tagja a szerda éjjeli vonattal utazott le Budapestről Aradra a programbeszéd meghallgatására.

Az aradi püspök pástorievele.

A közlekedő országos képviselőválasztások alkalmával Pap Ignác aradi román püspök körlevelet intézett egyházmegyéje papságához és a tanítói karhoz követendő magatartásukra nézve. A körlevél utal a kongruakiegészítés és a tanítói fizetések rendezésére, valamint a fegyelmi ügyekre vonatkozó törvények rendelkezéseire, amelyek szerint az állam ellen való izgatás nemcsak a kongrua és fizetéskiegészítés elvesztését vonja maga után, hanem még bünygi és fegyelmi eljárás indítható miatta. Figyelmezteti tehát a püspök a papságot és a tanítókat, hogy politikai jogaik gyakorlásában szigorúan a törvény határai közt ma-

radjanak, mert a törvény mindenkinek biztosítja véleménye szabad nyilvánítását. Ne lépjenek túl a törvényt, mert ezáltal nem csak a maguk, hanem az egyház érdekét is veszélyeztetik.

Atlépés a Kossuth-pártra.

Botzenhardt János volt országgyűlési képviselő kilépett a Justh-pártból és csatlakozott a 48-as függetlenségi Kossuth-párthoz. A III. kerület függetlenségi polgárai ezt nagyobb küldöttségben jelentették be ma este a pártkörben Kossuth Ferencnek és egyben arra kérték, hogy támogassa a kerületben Botzenhardt jelöltségét. Kossuth Ferenc örömmel vette tudomásul Botzenhardt visszalépését és megígérte, hogy mindent el fog követni Botzenhardt győzelme érdekében.

Zavargások mindenfelé.

Szicszóról jelentik: Nemes Bertalan Justh-párti képviselőjelölt, amikor pünkösd hétfőjén Arka és Váralja községeken kíséretével kocsin átvonult, botokkal megfenyegették, kövekkel, tojással és szárral megdobálták. Nemes azért vesztette el választói nagy részének bizalmát, mert kilépett a Kossuth-pártból és a Justh-párthoz csatlakozott, holott a választók Kossuth-pártiak.

Krasznáról jelentik: A zilahi kerületben a Justh-párt próbálkozása csufos kudarcot vallott. Gróf Teleki Arvéd a Justh-párti jelölt, báró Kemény Árpáddal indult körutra, de sehol sem juthatott szóhoz. Egrespatakról és Magyar-Keczelről kikérgették őket és menekülve jöttek Krasznára, a járási székhelyre. Krasznán éppen hetivásár volt, az utcákon nagy tömeg nyüzsgött, amely olyan ellenséges indulattal fogadta Telekiéket, hogy azok be se mertek jönni a községbe. Késő délutánra sikerült annyit csendőrt összehozni, hogy azok utat nyithattak számukra a tömegben. A bevonulást záptojások és egyébek fűszerezték, úgy hogy Teleki és kísérete nagyon siralmas látványt nyújtottak. A zászlókat is elszedték tőlük. A nagyvándorló udvarára bevergődve, csendőrfedezet mellett próbálták a gyűlést megtartani, de az óriási tombolásban, fiútlátszó hangjuk teljesen elvesztett. A kivonulás épp oly diestelen volt, mint a bevonulás.

Nagykanizsáról jelentik: A nagykanizsai választókerületben a néppárti gróf Zichy Aladár és a Justh-párti Bosnyák Géza választói között napirenden vannak az összekocozások. A napokban gróf Zichy választói megrohanták Bakó Gyula földbirtokos felsőrajki kastélyát, mindent összetörték és Bakókat megverték. Tegnap Nemesradó községben, melyen Zichy 60 szekerén ülő kíséretével átvonult, a Bosnyák-párti választók kövekkel és tojásokkal megdobálták Zichyt és kíséretét. Szentpéterúron a Bosnyák-pártiak törött pódiumot állítottak fel, melyről Zichy mikor beszédet akart mondani, leesett. Gróf Zichy választói, mikor Nemesradón átvonultak, olyan rettenetes lármát csaptak, hogy a községölelők félreverték a harangokat. A Zichy-pártiak erre leugrottak kocsijaikról, szétszedték Tanczos Lajos földbirtokos kerítését és a léccel, meg az istállóból előhozott vasvillákkal és kapákkal nekimentek a Bosnyák-pártiaknak. Nagy verekedés kezdődött, amelynek folyamán egy ember igen súlyosan és többen könnyebben megsebesültek. Végre a falubeliek kiverték Zichy kíséretét a községből.

A balassagyarmati kerületben Horváth József Kossuth-párti jelölt befejezte körútjának első részét. Mindenütt a legnagyobb lelkesedéssel fogadták és automobilt virágokkal halmozták el. A munkapárti jelöltet, gróf Wickenburg Márkot, a kerület polgársága nagyon ellenségesen fogadta. Dejtárban Wickenburgot és kíséretét tojásokkal fogadták, Órhalomban formálisan megverték, Zsélyben pedig Wickenburg csak úgy menekülhetett bántatlanul, hogy kétségbeesett kiabálással éltette a Kossuth-párti jelöltet. Horváth megválasztását bizonyosra veszik, bár Wickenburgék nagy erőfeszítést fejtenek ki és eszéközésben nem nagyon válogatásak. Különösen Prónay főispán és Balázs Barna főszolgabíró eljárása keltett nagy visszatétést megveszte. Balassagyarmaton egy máv. mozdonyvezetőt, Szakmáry Gézát 24 óra alatt elhelyezték Füzesabonyba, mert kijelentette, hogy Horváthra szavaz. Szakmáry 4 gyermek atyja és épp most épített házat Balassagyarmaton. Ez az áthelyezés még a 67-es pártállású közönséget is megbotránkoztatta.

Nagybecskerekéről jelentik: A zombolyai kerületben Tamásfalván a föllázított Hódypárti választók megtámadták Pirkner János munkapárti jelölt híveit és kövekkel és tojásokkal dobálták meg őket. A csendőrség közbelépett és szétüzte a támadókat. Három embert letartóztattak.

Prívigyéről jelentik: Rudnay Alajos munkapárti jelölt Handlován programbeszédet mondott, de az ellenpárt hívei folyton zavarták és tüntettek. Mivel a tüntetők a katonaság felszólításának nem engedtek, a katonák szétverték a tüntetőket, amely alkalommal három ember megsebesült.

Sátoraljaújhegyről félhivatalosan jelentik: Másértelmű hirdásokkal szemben illetékes helyen felhatalmazták annak konstatálására, hogy Kazy József földmívelésügyi államtitkár a sátoraljaújhegyi kerületben való körútján Csarnagó községben, miután a község határára fényesen fogadták, négy egyén ásókkal megtámadta. Az államtitkár kénytelen volt revolveréhez nyulni s támadói csak erre futamodtak meg.

Választási visszaélések.

Nadányi Gyula, a bárándi kerület Kossuth-párti képviselőjelöltje felterjesztést intézett a belügyminiszterhez, amelyben kéri, hogy Bakacs Béla bárándi főszolgabíró függeszesse fel állásától, indítsa meg ellene a fegyelmi vizsgálatot és Nagyrátság községből távolítsa el a katonaságot. A kérés megokolására Nadányi Gyula a következőket mondja el felterjesztésében:

Buday József derecskei ügyvéd munkapárti jelölt és ő, mint a Kossuth-párt jelöltje állanak egymással szemben a bárándi kerületben, ahol a választási harc a rendes mederben folyt mindaddig, amíg Bakacs Béla főszolgabíró nem kezdett korteskedni Buday mellett. Május 15-én egy század katonát küldtek Nagyrátságba, ami felesleges módon izgatta a lakosságot. Buday körútjában huszonhat lovas csendőr és gyalogcsendőr meg a főszolgabíró kíséretében 16-án jött Nagyrátságba. A bevonulás alkalmával a lovas csendőrség minden igaz ok nélkül közibe vágott az egész csendesen és nyugodtan viselkedő tömegnek és egy csomó embert legázoltak. Egy Buday-párti asztalos, Tóth Márton revolverrel a menekülők után lött. Elgázolták Németh Lajosné öt-és hat éves gyermekeivel. A gyermekek fejét a lovak patái annyira összezúzták, hogy állapotuk életveszélyes; maga az anya súlyos beteg. Egy Elek nevű fiatalembert a községházán puskatussal és ököllal rettenetesen elverték. Munkaképtelenné verték Jakab Bényt, Dézi Lajost és Szabó Lajost, akik pedig egész csendben voltak. Somogyi Imrét, Török Vilám, Mózsik Bálintot és egy öreg asszonyt, Fegyveres Jánosné négy éves gyermekével legázolták a csendőrlovak. Pap József homlokát pedig karddal hasították be. Ezenfelül számos könnyebb sérülés történt. A katonaság mindezt tétlenül nézte végig. Bakacs községben, a körút következő állomásán a csendőrség megint minden ok nélkül nekiment a békés népnek, embereket, asszonyokat, gyermekeket gázolt le. A rohamot a főszolgabíró vezényelt, amit hajlandó tanúsítani a fél falu. A csendőrök maguk kiabálták, hogy csak azt szabad kiáltani: Éljen Buday!, aki azt kiáltja: Éljen Nadányi!, azt levágják."

A kerület választópolgársága körében óriási a felháborodás Bakacs erőszakoskodásai miatt.

Marosvásárhelyről jelentik: A várost kínos eset tartja izgalomban. A rendőrfőkapitány ugyanis letartóztatta a városnak egyik előkelő és köztiszteletben álló polgárát, Aszalós Józsefet, még pedig rablás kísérlete címén, mert Aszalós összetört egy Székely Ferencz-féle zászlót. Aszalóst ott tartották a rendőrség czellájában s egész éjszaka nem engedték haza. A rendőrfőkapitány csak ma délben gondolta meg a dolgot, amikor dr. Fenyvesi Soma felment hozzá és megfenyegette azzal, hogy feljelentést tesz ellene a belügyminiszternél.

A megyei tisztviselők és a választások.

Az országos vármegyei tisztikar körében nagy megrökönyödést keltett, hogy Balassagyarmaton a vármegyei tisztviselők egy része hevesen agítál Horváth József volt képviselő ellen, aki a vármegyei tisztviselők országos egyesületének igazgatója. Horváthot a tisztikar eddig mindig úgy tekintette, mint hivatalos képviselőjét a parlamentben és köztudomású, hogy a tisztikar Horváth agitálásának és ügybuzgóságának rendkívül sokat köszönhet. Több alispán és főszolgabíró mozgalmat indított az iránt, hogy a balassagyarmati vármegyei tisztviselők egy részének különben is törvénybe ütköző agitációját Horváth József ellen leszerelje. A tisztviselőknek a napokban Budapesten tartott értekezletén heves kifakadások hangzottak el a kormány ellen, amely a vármegyei tisztviselők hivatalos képviselőjének jelöltsége ellen fejt ki meg nem engedett terrorizmust és erőszakot.

Választási naptár.

Junius 1. Városok: Arad, Baja, Besztercebánya, Budapest, Csongrád, Czegléd, Eger, Esztergom, Fegyváza, Gyöngyös, Győr, Haduböszörmény, Halas, Hódmezővásárhely, Kecskemét, Kolozsvár, Komárom, Körmöcbánya, Makó, Miskolc, Nagybecskerek, Nagyrátság, Pápa, Pécs, Po-

zsony, Selmeczbánya, Sepsiszentgyörgy, Sopron, Szabadka, Szamosújvár, Szék, Versecz, Zombor. Vármegyék: Bács-Bodrog, Bihar, Osanád, Győr, Hajdu, Komárom, Nyitra, Pest-Pilis-Solt-Kiskun, Sáros, Sopron, Szolnok-Doboka, Temes, Trencsén, Torontál, Vas megye.

Junius 2. Városok: Brassó, Debreczen, Nyiregyháza, Szeged, Temesvár.

Vármegye: Fejér, Hunyad, Maros-Torda, Mosen, Szatmár.

Junius 3. Városok: B.-Csaba, Székesfehérvár, vármegye: Békés, Szabolcs.

Junius 7. Városok: Szatmárnémeti.

Junius 8. Városok: Fiume, Ujvidék.

Junius 9. Városok: Szarvas.

Junius 10. Városok: Szentos.

Választási mozgalom.

Budapestben a II. kerületben a magántisztviselők vasárnap délelőtt 11 órára hírdetnek gyűlést a Bauer-féle kávéházba, hogy állást foglaljanak a választás dolgában. Az iparosok népes gyűlése elhatározta, hogy vagy dr. Lendle, vagy Kállay Frigyesre szavaznak, ellenben Berzeviczyt, akit a kerületben nem ismernek, nem támogatják.

A III. kerületben a munkapárt dr. Stern Józsefnek akarja felajánlani a jelöltséget. Eddig jelöltek: dr. Pető Sándor demokrata és Botzenhardt János Kossuth-párti.

A VII. kerületi Eötvös-párt végrehajtóbizottsága minden este korteszatkat tart a kerületben. Tegnap este egy Dohány-utcai kávéházban több száz főre menő választó gyűlt össze. Oly sokan voltak az érdeklődők, hogy nagyrésztük már ma sem fért a helyiségbe. Az utcán összesereglett polgársághoz dr. Perl Soma intézett beszédet. Amikor arról beszélt, hogy Eötvös Károly mintegy tíz esztendőre harszol az általános titkos egyenlő községenkénti és közvetlen választójogért, zúgó éljenzés tört ki. A postások és vasuti alkalmazottak néhány nappal ezelőtt testületileg kérték fel Eötvös Károlyt, hogy vezessen deputációt Hieronymus Károly kereskedelemügyi miniszter elé és sürgesse meg fizetésrendezésük elintézését. A VII. kerület jelöltje ma levélben értesítette egy vasutasokat, mint a postásokat, hogy kérésüknek a legnagyobb készséggel tesz eleget. A küldöttség már ma jelentet volna a kereskedelemügyi miniszter előtt, de Hieronymus Károly közbejött igli utazása miatt a hét végére halasztották el a tisztelgést.

A tiszalóki kerületről egyik pesti lap ama jelentésével szemben, hogy Tiszalókon dr. Pap Zoltánt, a kerület népszerű és kedvelt képviselőjelöltjét programbeszédje alkalmából közpórral fogadják és fején megsebesítették s hogy Rakamazon a lakosság vele szemben ellenségesen viselkedett, úgy, hogy csak a leghiggadtabb emberek közbelépése mentette meg az inzultusoktól. Tiszalókról azt táviratozzák, hogy az egész közleményből egy szó sem igaz. Pap Zoltánnak komoly ellenjelöltje nincs is a kerületben. Demeter Ernő, aki Justh-párti programmal próbálkozik, néhány nappal ezelőtt fennjárt Kossuth Ferencnél, hogy neki Kossuth-párti kerületet adjon, most azonban érthetetlen módon Justh-párti programmal lépett fel Pap Zoltánnal szemben. Demeternek különben a kerületben egyáltalában semmi talaja nincsen és az ő jelöltsége csak kényszerített dolog ama Justh-pártiak részéről, akik nem nyugodnak bele abba, hogy a Kossuth-párthoz csatlakozott Pap Zoltán és nem a Justh-párthoz.

A marosvásárhelyi II. kerületben Dési Zoltán volt államtitkárral a Kossuth-párt képviselőjelöltjével szemben dr. Várady Zsigmond nagyváradi ügyvédet lépteti fel a munkapárt.

A dorogi kerületben Vaszary Mihály néppárti jelölt Pilismarót községben programbeszédet akart mondani, de az ellenpárt tojásokkal és kövekkel dobálta meg.

A pécskai kerületben Herceg Ferenc munkapárti képviselőjelölt ma reggel a kerület legnagyobb községébe, Kurticsra ment ki, ahol lovasbandériummal és nagy lelkesedéssel fogadták. Programbeszédében azt magyarázta, hogy a kormány a népért akar dolgozni. A beszéd után bankot volt. A gyergyószentmiklósi kerület hatvantage küldöttsége tisztelgett ma délelőtt tizenegy órakor a földművelésügyi minisztériumban Kazy József államtitkárnál. A küldöttség felajánlotta a kerület mandátumát Kazy államtitkárnak. Kazy községeket mondott a bizalomnyilvánításért és nagy sajnálkozással jelentette ki, hogy a kerület mandátumát azért nem vállalhatja el, mert már három helyen vállalt jelöltséget. Maga helyett dr. Hervey Dezsőt ajánlotta jelöltnek. A küldöttség szónoka kifejeztette, hogy a gyergyószentmiklósi kerület dr. Hervey Dezső jelöltségét elfogadta. Kazy államtitkár a küldöttség tiszteletére bankettet adott a Hungária fogadóban.

Kérjük előfizetőinket és olvasóinkat, hogy kerületükben a választási mozgalomról bennünket kimerítően és időről-időre értesíteni sziveskedjenek.

Pusztuló ország.

— Szomorú állapotok. — Nő a kivándorlás. — Gazdasági bajok. — A kmettmegváltás. — Nincs ipari munkás. —

— Kiküldött tudósítónktól. —

Szerajevo, május 16.

A mai kormánynak van két ténye, két reáliságon szomorú ténye, amely a történelem lapjaira tartozik, oda is vastag gyászkerettel. Az egyik, hogy *negyven szavazattal eladta Horvátországot*, a másik, hogy *a császárlátogatás megengedésével osztrák provinciává, véglegesen osztrák területté engedte avatni Bosznia-Hercegovinát.*

A mostani kormányhoz fűződik ez a gyászos tény: ezt letagadni semmiféle magyarázattal és elferdítéssel nem lehet. Hiába próbálják beállítani, hogy az uralkodó utazásának nincsen semmiféle politikai jelentősége: Khuen-Héderváry grófnak még akkor sem lett volna szabad beleegyezni ebbe az utba, mert az uralkodó megjelenése itt időelőtti s félreértésekre adhat okot, ha már más következményekkel nem járna is. *De jár súlyos, végtelen, gyászos következményekkel jár.* Tudja ezt a miniszterelnök, tudja, hogy a császár megjelenése az annektált tartományokban *befejezés az osztrák hódításnak, birtokba vétel Ausztria és az összbírodalom számára, végleges felugása minden magyar aspirációnak.* Osztrák vakmerőséggel végrehajtott elintézése a hovatartozás kérdésének, amely sohasem volt kérdés, hanem világosan és keményen álló joga Magyarországnak. Ha a mostani kormányelnök nem engedelmes szolgálja Aehrenthalnak, akkor jóvátehetné volna, amit Magyarország eddigi miniszterelnökei vétkeztek Bosznia-Hercegovinában, amikor elűrték, hogy osztrák, cseh és polyák beamterek kezén menjen tönkre ez a darab termékeny föld. Követelhetett volna, amikor tökérték, hogy járuljon hozzá az alkotmánynak rendeleti uton való életbeléptetéséhez és a király utazásához. Itt sok mindent kicsikarhatott volna. Azaz dehogyan csikarhatott volna. Nem kérték az ő hozzájárulását, hanem *ráparancsoltak* és ő engedelmességet. Ezért pedig Bécsben nem jár jutalom, mert ez kötelesség.

Az itteni beamterek ujjonganak: der Kaiser kommt. Érzik, hogy ezzel befejeződik a hódítás — Ausztria számára és Bosznia-Hercegovina örök időkre lekerül a napirendről. Elintéztetett: osztrák tartomány.

Szomorú állapotok.

— Örülünk mi magyarok, hogy Bosznia-Hercegovina eddigi kormányzásához nem volt közünk és nem lesz közünk a jövőben sem. Hogy felelünk a történelem ítélőszéke előtt azért, hogy tönkre tettünk egy darab pompás földet és csödbe, teljes romlásba kergettünk egy országot. — Ezt mondta nekem bevezetésekként egy itt élő magyar ember, aki ismeri a viszonyokat az ország belsejében. Rettenetes képet festett és meggyőződtem, hogy minden szava igaz és hogy az osztrák hivatalnokok tönkre tették a országot.

Tizezer tisztviselő gyártja az aktákat ezen a kis darab földön s tizezerből háromezer magyar állampolgár. Így mutatják ki a paritást a delegációs jelentések és így hangzanak a büszke czáfolatok. De hogy ebből a háromezer magyar állampolgárból kétezerhatszázhetven Magyarországon született horvát, szerb, szász, azt nem mondja senki. Hogy ezek a „magyar

állampolgárok“ épp oly ellenségei Magyarországnak, mint az osztrákok, csehek, polyákok, arról bölcsen halgatnak. Arról is, hogy a háromszázharmincz igazán magyar alkalmazott közül háromszáz vasuti kalauz, bakter, lámpagyújtogató és csak *harmincz* igazi magyar tisztviselő van a különféle hivatalokban.

Bosznia-Hercegovinát nyomban az okkupáció után rontották el, mert nem ott kezdtek, ahol kellett volna: a fundamentumon, hanem értelmetlenül, ide-oda kapkodva, teljesen ingatag alapra raktak épületeket, amelyek összeomlottak s így semmivé lettek a befektetett milliók. Harminczkét év után *ma teljes a felfordulás Bosznia-Hercegovinában.* A népeesség nagyrésze épp oly tudatlan, mint volt, a szegénység ijesztő módon nő és a kapkodva kidobált milliók a legkisebb eredmény nélkül usztak el.

Végzet hiba volt mindjárt az elején, hogy az ottani lakosság nevelésére nem vitték le a kisgazdákat és falusi tanítókat. A mohamedán földműveseket csak így lehetett volna nevelni és kivezetni abból a tunya életből és irracionális gazdálkodásból, amely most a tönk szélére sodorja az országot. Ha pedig a mohamedánusok nem nevelődtek volna, meg kellett volna kezdeni a betelepítést. A tudatlan és gyűlölködő osztrák beamterek azonban erről hallani sem akartak, mert attól tartottak, hogy nem tudják utját állni az esetleges magyar beözönlésnek. Semhogy ez megtörténhesék, hagyták veszni az országot.

E helyett kísérleteztek tovább a törökökkel, szerbekkel, horvátokkal. A Bach-rendszer gyászos alakjai vonultak fel: az osztrák Bezikerek, a cseh bürokraták, az elszegényedett lengyel nemesek. Bécsben a Bach-korszakból tanulságot szűrtek le és a beamterhad instrukcióit kapott: kedvezni a benszülötteknek, dodelgetni őket. Ausztria így majmolta a nagy kolonizáló államokat.

A nagy kedvezés nagyon rosszul sült el. A lakosság közt például földterületeket osztottak szét. Mindenki kapott szántóföldet, egy darab erdőt, azután kapott vetőmagot és háziállatot. A ravasz török harmadnapra kivágta az erdőt, eladta a vetőmagot meg a tehenet és eltűnt. A különféle hivatalokban pedig javában gyűltek az akták és mentek föl Bécsbe a kitünő jelentések.

Nő a kivándorlás.

Most aztán ott tartunk, hogy az ország elnéptelenedik. A kivándorlás, különösen a banjalukai kerületekben *ijesztő módon nő.* A kivándorlási kérvények száma az annexió óta *a hatvanszorosra emelkedett* s emellett sok török titokban, engedelem nélkül hagyja el az országot. A török agák és bégek sietve pénzre teszik birtokaikat és mennek török földre.

Nem volt nehéz megtudni a menekülés okát: *veszélyben az izlam.* Ausztriával megjelent a klerikalizmus és jezsuiták járják be az egész országot, fanatikus dühvel katolizálva.

Fölkerestem néhány előkelő törököt a török körben. Kis sárga házban van az egyszerű tanya, ahol füstölve, feketekávészva ülnek a török urak és szenvedélyes hangon panaszozzák bajaikat.

— Stadler érsek miatt hagyjuk el ezt a földet, amelyen ötszáz évig békességgel éltünk s amelyért atyáink vérezték.

Tudja ezt a bosnyák kormány, haragszik is az érsekre, de nem tehet ellene semmit. Bécsben erős a gyökere.

Minden politikai okosság és czélszerűség ellenére diühög itt a fanatikus főpap. Jezuítái bejárják a falvakat és térítgetnek s itt nyil-

tan beszélnek, hogy *gyermektőlvalástól sem riadnak vissza*. Több öt-hat éves török fia tünt el nyomtalanul és ezeket Stadler megkeresztelte és Bécsbe küldte iskolába. Egy szegényházat is tart fenn az érsek, ahol naponta meleg levest osztanak ki. Persze odagyűlik a szegény lakosság s *ugyanakkor megjelennek a papok*, akik pénzzel, igérettel csábítgatják az embereket a katolikus hitre. A mohamedánusokkal persze nem boldogulnak és leginkább a görög-keleti egyház vesztit híveket. A törökök a folytonos zaklatások következtében *inkább elhagyják az országot*.

Oriási pénzzel és óriási apparátussal dolgozik Stadler. Jezsuitái kiszimatolják, hol van eladó ház a török házak közelében. Ezeket megveszik és így odafészkelik magukat a mohamedánusok közé. *Szarajevó minden pontján sok ilyen háza van a papságnak, ahonnan romboló munkáját végzi*.

Stadler érsek nemcsak a mohamedánusokat vexáltatja papjaival, nem kiméli a más felekezetűeket sem. Egy katolikus leány református emberrel járt jegyben: a leánynál minden másodnapon megjelent egy jezsuita és próbálta eltéríteni a leányt szándékától. Egy másik esetről is nyíltan beszélnek. Egy katolikus nő közös háztartásban élt egy férfivel, aki feleségül akarta venni. Az érsek addig küldte az asszony nyakára a papokat, amíg a szegény nőnek megbillent a lelki egyensúlya és *öngyilkosságot követelt el*. Nagynehezen tudták megmenteni és rábírták, hogy az érsek fényvetésére daczára legyen felesége yölegénynek.

Stadler érsek türelmetlensége annyira nagy, hogy a liberális katolikus papokat is üldözi. Bosznia-Hercegovinában ötszáz év óta élnek franciskánusok, élnek munkálkodva, okosan. Amit a nép tud, ezeknek a derék barátoknak köszönheti, akik olyan okosan tudtak élni, hogy meg tudtak lenni az iszlám uralma alatt is. A mohamedánus papok is nagyra becsülték őket és ötszáz év alatt sohasem volt lántódásuk. Stadler érsek politikai okokból olyan alaposan összeveszett a franciskánusokkal, hogy most Rómába utazott és panaszt tett a barátok ellen a pápánál. A franciskánusokat már eddig is a legtöbb helyről vissza üzte kolostoraikba és valószínű, hogy Rómából való visszatérése után teljesen végez a liberális papsággal.

Nem csoda tehát, hogy a görög-keleti szerbség és a mohamedán törökök menekülnek a fanatikus főpap elől és elhagyják az országot.

Gazdasági bajok.

A szedett-vedett osztrák beamter népségtől igazán bajos követelni, hogy a gondjaira bízott országnak a legfontosabb kérdését fölismerje. Bosznia-Hercegovina agrárország és a legfontosabb kérdés az agrárviszonyok rendezése. Körülbelül száznyolcvan millió koronát érő a földbirtok, amelyet ez a darab föld képvisel és ebből mindössze harmincz millió szabad, időközben megváltott terület. A többi az agák és a bégek tulajona. Ebből a hatalmas részből ctenyésző kicsi darab a „begbuk” azaz olyan föld, amelyet a török nagybirtokos maga kezel. A többi a kmettek kezén van.

A kmett-kérdés Bosznia-Hercegovina legnagyobb, legégetőbb kérdése s az elintézése elé gyűlölködésből, vetélkedésből éppen a tehetségfelen, magyarfaló kormányzat emelte a legnagyobb akadályokat.

A kmett-kérdést alig ösmeri a magyar közvélemény, pedig érdemes volna ismerni, mert éppen a magyarokra rendkívül fontos. A kmett: ősbérlő. Nem jobbágy, mert az agának semmiféle politikai vagy társadalmi rendelkezése a kmettel nincsen. Nem ugy, mint a szabadságharc előtt nálunk. A kmett családok évszázadok előtt földet kaptak az agaktól és azt megművelték. Az agának nem volt joga a kmettet kitenni, mindössze a termés egy harmadát követelhetette földhöz gyanánt. A kmett család bírt a földet, amíg ki nem halt vagy az agával a megváltás dolgában rendbe nem jött. Régi törvények szerint a termés egy tizede járt az államnak, a megmaradt rész egy harmada az agának, a többi a kmetté volt. Ha az agá arról győződött meg, hogy a

kmett nem dolgozik vagy rosszul munkálja a földet, a török bíróság előtt pört indíthatott a kmett ellen és a bíró ítélettel kényszeríthette a kmettet, hogy a földet elhagyja. *Az osztrák uralom alatt egy ilyen pör nyolcz-tíz évig tart* s végül is a kmettek van igaza. Ennek folytán a kmett egyáltalában nem dolgozik, földjét nem veti be és éppen csak annyit termel, amennyi neki kell. Azt mondja, hogy nem bolond, hogy az agát bizlalja. És parlagon hevernek óriási földterületek, amelyeken, ha megmunkálnák, arany teremne. Természetes, hogy ilyen körülmények közt az agák fünek-fának kínálják a birtokot potom áron, ők pedig mennek vissza török földre.

Egy ilyen tekintélyes török aga mondta nekem:

— Tizenegyezer dunum (egy dunum 1000 □) földem van és ez nagynehezen hoz három ezer forintot.

Kotya-vetélük a földeket. Kitünő területek 10—70 koronájával kelnek el és főként a spanyol zsidók, meg a szerbek vásárolják. Micsoda kitünő talaj volna ez a magyaroknak, akik kimennek ebből a hazából, mert a föld a grófok és a püspökök kezében van.

Az aktagyártó műveletlen osztrák beamterhad még sem tesz semmit, hogy az agrárkérdést megoldja. A törököket ugy látszik szándékosan szorítják ki, de már ahhoz nincs szívük, hogy közhírré tegyék, hogy az annektált tartományokban olesó jó föld kapható. Inkább hallgatnak és türik, hogy a nagyszerb agitáció jusson talajhoz. Bajor és württembergi telepesek tudtak szerezni egy jókora darabot és alapítottak is néhány most virágzó falut. Ezeket megtürik, mert remélik, hogy az amugy is német nyelvű lakosságból jó osztrákokat fognak faragni, de már a magyar földvásárlások elé akadályokat gördítettek. Pedig, uram istenem, jó magyar gazdák milyen virágzó országgá tudnák varázsolni Bosznia-Hercegovinát.

Megdöbentő a tudatlanság és a fejetelesség, amely itt uralkodik. Mert azt még meg lehetne érteni, hogy a magyar inváziótól félnek, de hogy miért nem csinálnak osztrák vagy német telepítést, ez egyszerűen megfoghatatlan. Minden valószínűség szerint tartanak attól, hogy akkor hire menne, hogy itt föld kapható és akkor jönneek a magyarok is. Tajtékoz magyar gyűlöletükben inkább hallgatnak és hagyják pusztulni az országot.

Mert hogy így a csőd szélére jut a tartomány, erről nem kell beszélni. Gazdag földterületek, érzekben, szében dus hegyek, vízi erők hevernek kihasználatlanul és a komplikált, de ostoba kormányzat emésztli a milliókat. A bevételeket fokozni nem lehet. Hogyan? Ha az adót emelik, a kmett még kevesebbet dolgozik, hogy ne lehessen elvenni tőle semmit. De ha dolgozik is, mi az, amit a faekével produkálni képes. A földet máig ugy elrontották részenként, hogy esztendők kelleneek, amíg okszerű gazdálkodás alatt helyre áll.

A kmett-megváltás.

Harminezkét év alatt ide fejlődtek a viszonyok. A beamterek ismét kapkodni kezdtek, különösen miután a kormányzatot újabb bla-mázs érte. Az okkupáció után ugyanis sok mohamedán eladta a földet és átment Törökországba. Amikor évek múltán ott elfogyott a pénzük, visszajöttek és a böles kormány újra adott nekik földet, vetőmagvat, marhát, azzal a kikötéssel, hogy tíz évig becsületesen kell munkálni a földet, azután a tulajdonukba megy át. A ravasz törökök dolgoztak tíz évig, amely ebből az esztendőben tett le és most, hogy az övék lett a föld, újra elkötyvetélték mindent. A bosnyák kormány, mint a pojácza kapkod ide-oda, sir. kapacitál, pörösködik: hiába, a török a jogos tulajdonát adta el. Ez Ausztria gyarmati politikája!

Töméntelen pénz kidobása után végre újra politikát változtattak a grámoltalan eszek és kifundálták, hogy meg kell váltani a kmettek. Ha a kmett a föld ura és magának dolgozik, akkor intenzívebb gazdálkodást fog kifejteni és a föld nagyobb hasznót fog hajtani. Arra persze senki se gondol, hogy a kmett ma sem tud többet, mint tudott ötszáz év előtt. Hogy intenzív gazdálkodásról fogal-

ma sincsen, hogy trágyázni sohasem szokott, hogy minden gazdasági gépe a faekéje és hogy a Bezirker csak arra tanította, hogy hallgasson. Igen, ha okos kisgazdákat és falusi tanítókat küldtek volna le polyák pasák helyetti!

A kmett-megváltást, amint tudjuk, a Bosnische Agrárbank utján magyar pénzintézet akarta keresztülvinni. Részletesen erről a magyar sérelmek közt holnap fogok referálni.

Niues ipari munkás.

A jól megfésült delegáció jelentések nyájas képet rajzolnak a szépen fejlődő kereskedelemről és iparról Bosznia-Hercegovinában. Holott itt minden van, csak ipar és kereskedelem nincsen. A kormány és magánosok ugyan próbálkoznak efelé, de minden igyekezet meddő, mert újra megjelenik az alaphiba és lehetetlenné tesz minden vállalkozást: elfelejtették nevelni a népeiséget, vagy ha erre alkalmatlan, pótolni jobb elömmel. Ilyenformán az összes ipari vállalkozások munkások nélkül szükölködnek, mert a török egy hétig dolgozik, felveszi a bérét és eltünik. A kapott pénzből meg tud élni egy hónapig, annyi ideig tehát nem dolgozik.

Egy sétatálczagárnak a vezetője panaszkodik:

— A munkásnak nincs más dolga, mint hogy fapálczikákat dugjon a gépbe. Egy hétig, két hétig csinálja, azután felveszi a bérét és nincs isten, aki munkára bírja, amíg ebből a pénzből tart. Külföldről végre is nem hozhatok munkást az ilyen egyszerű munkára, mert nem bírom megfizetni, oly drága itt az élet.

Ez a magyarázata annak is, hogy a külföldi töke nem vállalkozik: nincs munkás. A benszültöt nem tanították meg dolgozni a Bezirkerek.

Egy német kereskedő jól jellemezte az osztrákokat:

— Az osztrák nem nép, nem faj, nincs lelkesedése, ezért nem tud magába olvasztani. Nem lehet magja egy alakulásnak, csak otsoba rubrikákat tud csinálni, amelybe belepreésel az embereket. Régen lakom itt és mondhatom, hogy ennek a gazdálkodásnak csőd lesz a vége. Az egész kormányzatban nincs vezérgondolat. Ma így, holnap ugy tesznek. Kállay a mohamedánusokra helyezte a súlyt, de ezek nem tudják, hogy mit csináljanak. Három évtized óta csak bután pazarolják a milliókat. Még annyira sem vitték, hogy a tisztjeiknek tisztességes lakása volna a különféle garnizonokban. És tudja miért? Mert nem tudtak vagyonos középosztályt nevelni. Helytelen politikával mindent a benszültötteknek juttattak, hogy kedvezzenek nekik. Minden szállítást a szerbek kaptak és ezek megvagyonosodtak. De most nem adnak ide egy krajczárt sem ebből a vagyonból. Másra várnak és az aratásuk biztos. Hajmeresztő az a tudatlanság, amely itt az első perctől kezdve uralkodik. En figyelem. Amikor okkupálták a földet, orientálistákat küldött ide a böles osztrák kormány. Azok itt megcsodáltak minden piszkos, düledező házat és kedveztek a töröknek. Hiába poszékolták el a milliókat, a török becsapta őket. Azután jöttek a jogászok, most végre a nyakunkon a politikusok és a sabor, meg az alkotmány. Ebből lesz csak a szép komédia.

Egyfolytában nem tudok többet papírra vetni, de ez a kevés is milyen végtelen gyászos képet rajzol elénk. Pedig ez csak nagyvonalú kép, de talán elég ahhoz, hogy a magyar közvélemény, amely sajnos sohasem vette komolyan Bosznia-Hercegovina dolgát, egy kissé figyelmessé legyen. Menteni szinte lehetetlen: mégis kötelességünk megpróbálni.

Budapest, május 18.

Tomasics audienciája. Zúgrából jelentik: A horvát országgyűlés a választói reform részletes vitáját előreláthatólag pénteken befejezi. Tomasics báú a hét végén Budapestre jön, hol a felsége kálán kihallgatáson fogja fogadni. Ez alkalommal a bán jelentést fog tenni az országgyűlés működéséről és kérni fogja a választótörvény szentesítését. Az országgyűlés egyébként június hó közepéig együtt marad, a tanítók fizetésének rendezéséig.

zésekére azonban a jelen ülészakban már nem kerül a sor.

Hamis statisztika. Félhivatalos kormányparti forrásból ma a következőket jelentik: Teljesen megbízható összeállítás szerint a Justh-párt 159, a Kossuth-párt pedig 122 választókerületben állított jelöltet. Ezek között természetesen vannak olyanok is, akik több kerületben vállaltak jelöltséget. Ezzel szemben a mi általunk vezetett és egész pontos statisztika azt mondja, hogy: a Justh-párt 186, a Kossuth-párt 145, a 48-as kisgazdapárt 14 jelöltet állított az országban, akikhez 31 pártokivüli és 48-as jelölt csatlakozik. Nem számítva ide a 48-as szocialista pártot és a polgári-párt 48-as alapon álló jelöltjeit, kik szintén nem egy kerület mandátumára aspirálnak. Ez a számítás tehát azt mondja, hogy 376 48-as jelölt áll szemközt a kormány jelöltjeivel, akiknek száma mindössze 329-et tesz ki. Adataink biztosságát a kormány félhivatalosának megbízhatóságával szemben a legteljesebb mértékben fentartjuk és a legközelebbi napokban a jelöltek teljes névsorával fogunk szolgálni az olvasóközönségnek.

Csernoch a királynál. Temesvárról jelentik: Csernoch János csanádi püspök ma Budapestre utazott, hol holnap kihallgatáson jelenik meg ő felségénél.

Gróf Wickenburg Budapest. Gróf Wickenburg Márk főmei kormányzóhelyettes ma reggel Budapestre érkezett. Ma délelőtt hosszabb látogatást tett a miniszterelnökönél. Holnap délelőtt a király előtt kihallgatáson jelenik meg.

A horvát országgyűlés. Zágrábról jelentik, hogy a horvát országgyűlés mai ülésén folytatták a választói reform tárgyalását. A 4. szakaszhoz (passzív választójog) több módosítást adtak be, ezek között dr. Kis azt írta, hogy a közjegyzőknek is legyen választójoga. *Supilo* e módosításokhoz csatlakozik és kiterjeszteni kívánja a nép- és középiskolai tanítókra, valamint a bírákra is a passzív választójogot. Dr. Horvát a módosításokhoz hozzájárul, de azt óhajtja, hogy az igazságügyi hivatalnokok is részesüljenek passzív választójogban. *Ogrisovic* szólt fel ezután hosszasan a középiskolai és népi iskolai tanítók passzív választójoga érdekében.

Ezután *Pribicevic* hangsúlyozza, hogy a nyilvánosság érdeke áll első helyen. Báró Rauch idejében két egyetemi tanárt is megrendszabályoztak, *Zatluka* egy megjegyzése óriási vihart kelt, minek következtében elnök az ülést felfüggeszti. Az ülés újból megnyitása után *Pribicevic* a szerbek magatartását védi a kormányval szemben. Husz éven át gubernementális politikát üztek a szerbek és a Frank-pártiak ezért magyaroknak neveztek el őket. Amidőn később Horvátország jogaiért szállottak síkra, mint hazaárulókat a börtönbe vetették őket. *Supilo* ma más kezekben van és ezért ténykedése a Frank-párt tetszésével találkozhat. *Supilo* ellentmond, Dr. *Tomasic* bán emelkedik ezután szólásra és tiltakozik azon felfogás ellen, hogy a javaslat negyedik szakasza az ország érdekeivel szemben bizonyos hivatású egyének jogát csorbítaná, mire a szakaszt elfogadták és az ülést megszakították.

Az este 1/7 órakor újból megnyitott ülésen a 28. szakaszig intézték el a javaslatot. Elnök bejelenti, hogy értesülése szerint egy újságíró *Radics* képviselőt tetteleges bántalmazással fenyegette, ha nevezett újságíró párthívei ellen intézett támadásait folytatná. (Kialtások az újságírók karzatáról: Ki az?) Elnök bejelenti, hogy az illető újságíró neve *Demetrowics*, aki a szocialisták lapjának munkatársa. Elnök sajnálja ez esetet. Az ülést erre este 10 órakor berekesztik. A legközelebbi ülés holnap.

Magyarellenes tüntetések Romániában. Bukarestből jelentik: A román kulturális kezdésére az ország több részében ünnepezték a Balázsfalván 1848 május 15-én tartott gyűlés évfordulóját. Az ünneplésbe bevonták a Romániába származott erdélyiek egyesületeit is. A legnagyobb fényvel Színaiában ülték meg az évfordulót. Itt *Istrate* volt közoktatási miniszter méltatta a nap történelmi jelentőségét és ismertette a magyarországi románok akkori magatartását. Indítványozta végül, hogy e nap évfordulóját a jövőben nemzeti ünnepként ünnepezzék. Az ünnepről táviratilag üdvözölték *Károly* királyt, a román ligát és illésfalvi *Pap Györgyöt*, a magyarországi román nemzeti párt elnökét.

KÜLFÖLD.

Anglia gyásza. Edvárd király holttestének tegnap a Westminster-Hallba történt átvitelét izgalmas incidens zavarta meg. Közvetlenül a Buckingham-palota előtt a királyi fogat egyik lova elbukott és a kocsit csaknem felborult. Csak a szolgazemélyzet lélekjelenlétének mult, hogy nem történt nagyobb szerencsétlenség. A lovakat kifogták és a rendőrség eltávolította a kocsit, mire a menet utját tovább folytatta. Később a menetet még egyszer megzavarták. A parlament előtti téren a tömeg áttörte a rendőri kordont, néhány percre nagy zűrzavar támadt és a helyzet veszedelmesnek látszott, de a lovasrendőrök nagy erélyvel léptek akcióba és a rendet csakhamar helyreállították.

Ferenc Ferdinánd főnereze Linzből ma a keleti expresszvonattal elutazott Londonba, hogy ő felsége képviselőjében résztvegyen Edvárd király temetésén. Kisérétében vannak: Gróf *Festetic* Tassiló, mint magyar, *Kinsky* Károly herceg mint osztrák kamarás, továbbá *Prosch* alezredes és *Rumerskirch* báró kamarai előljáró.

V. György király a lord mayor útján hálás köszönetét nyilvánította a főváros lakosságának azért a nyugodt viselkedésért és a város pompás feldíszítéséért, amely Edvárd király holttestének a Westminster-Hallba történt átszállításakor megelpte a külföldi fejedelmeket.

Párisból ma délelőtt 9 óra 50 perckor a portugál király, *Miksa* badeni herceg, a szerb trónörökös, a francia misszió *Pichon* vezetésével, valamint a monakói fejedelem küldöttsége Londonba utaztak. Az elutazás előtt *Pichon* miniszter üdvözölte az egyes missziók vezetőit és a portugál királylyal is rövid ideig beszélgetett.

A budapesti angol kolónia pénteken, a hó 20-án, délelőtt tíz órakor a Kálvin-téri református templomban Edvárd király lelki üdvéért tartandó gyászistentiszteleten vesz részt, amelyen a király képviselőjében József főherceg is megjelenik.

Londonban a zuhogó eső dacára már az éjjeli órákban sorba állottak az emberek, hogy Edvárd király ravatalához juthassanak. A közuti vasut- és omnibusz-járatok megindulásával óriási tömegben özőnlött a közönség a ravatalhoz. Reggel hat órakor 10.000 ember állott a bejáratnál. Nyolcz órakor az utczán várakozó tömeg talán 100.000 emberre szaporodott.

A késő esti órákig óriási embertömeg állt a Westminster-Hall előtt, hogy a király ravatalát megtekinthessék.

A Reichsrath ülése. Az osztrák képviselőház a mai ülésén tárgyalta a kormány javaslatát egy osztrák hadastyánegyesület létesítése dolgában, miután a cseh-radikálisok azon javaslatát, hogy ezt a tárgyat a napirendről vegyék le, a ház 159 szavazattal 59 ellenében elvetette.

Miután több szónok a szőnyegen lévő javaslatról elmondotta véleményét, a tárgyalást félbeszakítják. A főiskolai ügyekre vonatkozó sürgős javaslatok folytatálagos tárgyalása során *Adler* képviselő hevesen támadja a közoktatásiügyi minisztert a főiskolák elmaradott állapota, valamint amiatt, hogy egyetemi intézetek emelésére vonatkozólag tett ígéreteit nem teljesítette.

A krétai bonyodalom. Atheni jelentések szerint egy három páncélos hajóból és négy torpedónaszádból álló görög hajóraj parancsot kapott, hogy még e héten álljon készen az indulásra. Hivatalosan azt állítják, hogy a hajóraj gyakorlatra megy, de ezt senki sem hiszi el és általános nagy a nyugtalanság, mert tudják, hogy Törökország a krétai kérdésben nem enged és a nemzetgyűlésen történtek miatt erős nyomást gyakorol a hatalmakra. Politikai körökben nem is tagadják, hogy a politikai helyzet nagyon kiélezedett. Híre jár, hogy *György* király, amikor *Edvárd* király temetéséről Londouból visszatér, találkozni fog az olasz királlyal, hogy veie a krétai kérdést megbeszélje. Ennek alapján Oroszország kezdő lépéseket fog tenni avégből, hogy a krétai kérdést végleges megoldás elé vigye.

Újabb lázadás Kinában. Kinából aggasztó hírek jönnek az idegenellenes mozgalom elharapózásáról. Bujtogatók járják be a tartományokat és még szitják a gyűlölséget a külföldiek ellen. Elhíthetik a néppel, hogy minden nyomoruságnak az idegenek az okai. A hatóságok türik a bujtogatást s még örülnek, hogy a nép düle az inség miatt az idegenek ellen fordul, holott a hivatalnokok garázdálkodása okozta az általános nyomort.

Délamerikai államok háboruja. Hir szerint Knox külügyi államtitkár lépéseket tesz, hogy Peru és Equador között megakadályozza a háborút.

Az equadori kongresszust egybehívták, hogy a helyzetről tanácskozzék. A Vörös Kereszt által szervezett ambuláns-hadtestet a csapatok rendelkezésére bocsátották.

Halley éjszakája.

— Az üstökös csóvájában. —

Budapest, május 18.

Ebben a pillanatban, mikor ezek a sorok íródnak, mint két óriási gőzvonat rohannak egymásnak a föld és a Halley-üstökös. A földi utasok befogják a fülüket, visszafogják a lélegzetüket és úgy várják, remegve, a rettenetes összeütközést. Pedig hát ez a karambol sohasem volt kétségesebb, mint éppen ma, a huszonegyedik órában. Hogy az üstökös jön, sőt, hogy már benne is vagyunk a csóvájában, egészen bizonyosnak látszik abból a zavarból, mely a csillagászok tudós társaságában beállott. Őt nagytekinélyű csillagász jelentése fekszik előttünk: — őt ellentmondás. Az első szerint a föld a csóva szélén fog átvonulni, amittől mágnességi és elektromossági zavarok várhatók. A második szerint a föld a csóva derekán fog átvonulni, amiből semmi káros hatás sem fog származni. A harmadik szerint bizonyosan keresztülrohanunk a csóván, melynek kénsvartalmától éppenséggel nem kell félnünk. A negyedik azt állítja, hogy kizárt dolog a csóvának a földdel való érintkezése, végül az ötödik, hogy már keresztül is mentünk a csóván.

Mindebből pedig csak annyi bizonyos, hogy ha egyáltalán lesz valamiféle dolgunk az üstökös csóvájával, akkor az a máról holnapra virradó éjjel lesz. Aki kíváncsi egy kis égi tűzijátékra, az nézze meg, sokkal többet annál nem igen fog látni. Holnap reggel, amikor felébredünk, már messze jár tőlünk az üstökös, akit viszontlátni a ma élők közül alig egynéhányan fognak. S akik, ha még egyszer találkozhatnak majd vele, bizonyára gunyosan nevetnek tüzszemébe. A mai éjszaka ugyan, aligha fog erre alkalmat adni, mert minden valószínűség szerint egy szikrát sem fogunk látni, sem az üstökös csóvájából, sem belőle magából. Csak annyi lehetséges, hogy hulló csillagok villannak fel, de ez sem bizonyos, mert valószínűtlen, hogy a föld és az üstökös atmoszféráinak surlódása olyan intenzív meleget adjon, ami lángra lobbantsa az ósanyagot. Ami változást a természetben mégis előidéz a vendég-üstökös, azt első sorban a delezes és elektromos műszerek fogják megérezni, ezekkel pedig édeskevés dolgunk van a föld lakóinak.

Öt jelentés.

Az első jelentés, melyről előbb említést tettünk, egy magyar csillagászé, *Tass* dr., az *ógyallói* obszervatórium asszisztense, aki sokadmagával, *Konkoly-Thege* Miklós igazgatóval, *Hartmann* dr. göttingai asztronómussal és *Terlán* dr. asszisztenssel együtt már hetek óta tanulmányozza a hirhedt üstökös, a következőket mondja megfigyeléseiről:

Az üstökös fényessége olyan, mint az elsőrendű csillagoké. Csóvája 25 fok. A föld a csóva szélén fog áthaladni. Május 18-án éjszaka esetleg hulló csillagokat fognak látni, azonkívül mágnességi és elektromossági zavarok várhatók.

A második jelentést dr. *Rheden*, a bécsi egyetemi csillagvizsgáló adjunktusa adta ki. Az ő megfigyelése későbbi időről szól, mint magyar kollegájáé, május 17-éről. Ő akképpen összegezi tapasztalatait:

A Halley-üstökös farkának látszólagos hossza 83 fok, tehát a hold átmérőjének százkilenczvenszerese, ami a valóságban több, mint *hetvenmillió kilométernek* felel meg.

Aharmadik jelentés szintén kompetens forrásból, a *kieli* tengerészeti csillagvizsgálóból származik. Mivel éppen Kielben van a földkereség összes csillagvizsgálóinak középponti szerve, amelyvel az asztronómusok minden fontos megfigyelésüket közlik, a leghitelesebbnek kell elfogadnunk az onnan jövő híreket. A kieli csillagvizsgáló igazgatója, *Kobold* professzor most a következőket közli:

A legújabb számítások szerint a föld a szerdáról csütörtökre virradó éjszaka öt órakor megy keresztül az üstökös csóváján. A mi mérésünk szerint a csóva oly hosszú, hogy a földnek át

kell rajta haladnia, az azonban nem tételezhető föl, hogy az üstökös farka olyan sok kénsavat tartalmazzon, amiből katasztrófa származhatnék az emberiségre.

Egy római jelentés szerint ez a találkozás nem fog megtörténni. Rómából ugyanis azt táviratozzák, hogy Milosevics tanár, az ottani csillagászati intézet igazgatója a következő kijelentést tette:

— A római és páduai csillagvizsgáló intézetek közösen tett megfigyelések alapján matematikailag megállapították, hogy a Halley-üstökös csóvája az üstökös pályájával akkora szöveget képez, hogy a csóvának a földdel való érintkezése ki van zárva.

Végül az ötödik jelentés:

Moreux abbé, a bourgesi csillagvizsgáló intézet igazgatója azt állítja, hogy a Föld már ma reggel keresztülhaladt az üstökös csóváján.

Megnyugtató Inigues madridi csillagász jelentése is. Inigues május 13-án és 14-én spektroszkópiai felvételeket készített a Halley-üstökről és tudományos szempontból megdönthetetlen módon kimutatta, hogy az üstökös csóvája kénsavnak a legkisebb nyomát sem tartalmazza.

Pánik.

A megnyugtató hírek dacára is sok helyütt az üstököstől való félelem nagy rettegést idéz elő a nép között. Cosenzában a nép körmeneteket tart. Piemontban több öreg asszonyon vallási téboly tört ki. Trevisóban pedig egy hirtelen megőrült asszony a papot kikergette a templomból. Ugyanígy hírek érkezik az Egyesült-Államokból is, ahol — mint már jelentettük — különösen a déli államok szerezsen lakossága retteg az üstököstől. Nagy a félelem a török lakosság között is. Nemcsak az egyszerű néposztályok, de a jobbmodu polgárok is rettegésben töltik a napokat, amihez hozzájárul az a körülmény, hogy Konstantinápolyban két hét óta ugyszólván folytonosan zivatarok vannak, holott ebben az időszakban ritka az eső. A lakosság babonás félelemmel várja a világ végét.

A mulató Páris.

Páris népe üstökös-lázban van. De míg másutt rémülettel várják a kritikus éjszakát, addig a francia főváros lakossága humoros oldaláról nézi a készülő természeti esodát. A boulevardok a rikkanások ma egész nap ezt kiáltották:

— Itt a világ vége! Egy nap még a világ!

Egészen bizonyos, hogy ma éjszaka talpon lesz Párisban mindenki, nem is azért, hogy lesse az égi tűneményt, mert hiszen éppen azért van szomorúság, hogy a Halley nem lesz látható, mikor csóvája érinteni fogja a földet, hanem mulatozni akar a nép. Ma ugyanis olyasféle mulatozások lesznek Páris utcáin, akárcsak Szilveszter éjszakáján. A csillagvizsgáló intézet itt is nagy léghajót bocsát fel műszerekkel, hogy astronomusok vizsgálják a Halley közelségében a légköri elváltozásokat. Szinte hihetetlen, mégis igaz, hogy egyes vegyszeti gyárak, amelyek oxigént állítanak elő, pompás üzleteket csinálnak az üstökössel, mert azért akadnak Párisban is babonás emberek, akik elhiszik, hogy a Halley csóvája megmérgezi a föld levegőjét s jó lesz idejekorán levegőről gondoskodni. De a legeslegjobb üzletet a jósnők és a kártyavetőnők csinálják, akiknek szüret az üstökös megjelenése.

Jenki trükk.

Newyorkban az üstökös-láz elérte tetőfokát. A newyorki hatóságok, számolva az alsóbb néposztályok félelmével, minden képzelhető módon iparkodtak megnyugtani a lakosságot, mégis világrengető eseményeket vár a nép csütörtökre virradó éjszaka. A newyorki színházigazgatók üzres trükköt eszeltek ki. Amerikában úgy számítják, hogy a találkozás a Halley csóvájával abban az időben lesz, mikor a színházakban még tartanak az előadások. A színházigazgatók tehát nagy plakátokon hirdetik, hogy a ma esti előadásra a színházat mesterséges levegővel látták el, tehát voszedelem a színház nézőterén nem lehet.

Mikor látható az üstökös.

Május 20-ától kezdve már egyébként szabad szemmel is láthatjuk az üstökösöt, s pedig napnyugtá-

után 8 óra 45 perczkor, a nyugati égbolton. Május 25-én a Halley-üstökös látható napnyugtától kezdve este 11 óráig. A többi napokon május 30-ig hasonlóképen. Május 30-án a nap nyugati égboltján, napnyugtától kezdve este 11 óra 30 perczig. Az üstökös megfigyelésére sok léghajó fog felszállani, felszerelve a tudományos készülékekkel. Lehetőleg nagy magasságban akarják kiváló fizikusok és csillagászok tanulmányozni az üstökös közelségének befolyását a földmágnességre, a levegő villamosvezető képességét, a temperaturát, a levegő vztartalmát és a légnyomást.

A csóvában.

Arra a legkritikusabb kérdésre, hogy mikor keresztezi a Halley a föld pályáját, pontos csillagászati felelet a következő:

Holnap kora reggel mintegy huszonnégy millió kilométernyire lesz tőlünk az üstökös magja, s mivel a csóva legalább hetven millió kilométer könnyen kiszámítható, hogy nem a végén, hanem a fejtől számított első harmadrészén megy át a föld. Az üstökös farka e helyen körülbelül egymillió kilométer széles s mivel a találkozáskor a föld és az üstökös eredő sebessége óránként kétszáznyolcvanezer kilométer, megállapítható, hogy körülbelül negyedfélóránig uszunk a csóva anyagában. Ha gyorsvonaton kellene végigszáguldani a csóva szélességében, száz kilométert számítva óránként, csaknem tizenégy hónapig tartana ez az út.

Pénteken este az üstökös napnyugta után másfélórával szintén lenyugszik. Ez a nap, valamint a rákövetkező hét a legkedvezőbb alkalmat nyújtja az üstökös megfigyelésére. Ebből a célból hét órákor valamilyen magaslaton kell állást foglalni és ugyanabba az irányba kell tekinteni, ahol a nap lenyugodott, és valamivel a láthatár felett meg fog jeleni az üstökös magja. Az első pillanatra olyan, mint egy állócsillag, de mégsem téveszthető össze, mert az állócsillagoknál összehaonlíthatatlanul fényesebb és azonkívül olyan udvara lesz, mint a holdnak, amikor az est teljesen leszállt, akkor ezek a kisugárzások felveszik az üstökös csóvájának az alakját és a maga teljes pompájában lesz látható az üstökös. Május hó végéig a megfigyelés mindig könnyebb lesz, mert az üstökös emelkedik és így mindig magasabban lesz látható az égen.

A Halley a Vurstliban.

Tíz óra van, esta tíz óra, kapuzárás ideje, s az üstökös csak három órákor érkezik meg. Van idő tehát bőven. Egy hullámzó omnibusz tetején kidöcögők a ligetbe, ahová hivogat a vurstli, a verkliszó, a xilophon kattogás, a ringliszpil és meggyéb. A ligetbe — ujjé! — ma nagyszerű, ma kimennek az emberek oda, egy kicsit utolsót mulatni, egy kicsit megbolondulni. Megyek én is. Miért ne? Örökké élünk, sohse halunk meg, reggel háromkor pedig talán már azt sem mondjuk, hogy bükkmag.

Fehér feketebetűs czodulák hirdették:

Meteorológiailag meg van állapítva, hogy a Halley-üstökös éjfélt után a Városligetben látható legjobban és legkorábban. Ezt a felséges látványt a liget összes szórakozásával kapcsolatban láthatja a nagyközönség, amennyiben a városligeti összes mulatóhelyek tulajdonosi üzleteiket ma egész éjjel katonai- és egyéb zenekarok közreműködésével nyitva tartják. Villamos- és omnibusz-közlekedés a város minden részéből egész éjjel.

Tehát megyek a ligetbe.

Az omnibusz teteje most egy mozgó observatórium. Halálra szánt emberek akasztófahumorrall vizsgálják az eget. Mellettem egy nagyon melancholikus és nagyon kövén szakácsné ül. Negédesen azt mondja, hogy:

— A fene egye a naccságát pereputtyostul. Ott hagytam. Mért ne? Ha tönkre megy a világ, remélem ő is tönkre megy. Akkor úgy se adja ki a bőrcmet. Ha meg nem megy tönkre, majd csak én is megélek valahogyan. A Halley-üstökös nem szegődhetik el minden helyre, aztán meg főzni se tud. Aztán az öreg isten nem jó czupringer. És én fogok helyet kapni dögvél. Hogy a fene egye a naccságát, ma kimulatam magam.

Mindézt elmondani és rám dülni a pillanat műve volt.

— Hogy az a Halley-üstökös nem tud most lecsapni, — gondoltam magamban. De nem szól-

tam egy szót se és türtem, hogy a szakácsné vállamra hajtsa a fejét. Most már minden mindegy.

Van egy rögtönzött csillagász is közöttünk. A kézmozdulatairól sejttem, hogy szabólegény. Mi közben magyaráz, úgy tesz, mintha varrna.

— Aztán azt hiszik, hogy látni fognak valamit, — mondja — tévedés. Nem fognak látni semmit. Az üstökös pontban fél hatkor fog nekimenni a földnek, akkor pedig olyan világos lesz, hogy a holdat se fogjuk látni. Sőt lehetséges, hogy a nagy világosságban eltöveszti útját az üstökös és a föld helyett a Vénusznak megy. Ismerem én az üstökösöket, olyanok, mint a macskák, csak éjjel látnak, kékasszóra elalszanak, mint a bundák.

Valaki előlről, a kocsi mellől, közbeszól:

— Nem úgy van az! . . .

A szabólegény erőlyesen leintli.

A szakácsné dühösen lekopogja a diskurzust. Denique a háttamon.

— Ne loesogjon, — mondja és már is künn vagyunk a ligetben.

Az első, ami meglep, hogy a Halley-t még az összes szórakozásokkal kapcsolatban sem láthatom. Dehát, gondolom, ennek bizonyára a Halley az oka. Igaz, hogy a mulatóhelyek elfelejtették nyitva tartani üzleteiket, igaz, hogy a katonai- és egyéb zenekarok nem működtek közre, igaz, hogy a villamos nem közlekedik, dehát, ki tudja, a Halley talán mégis eljön a ligeti randevura.

Az ugynevezett éles sarkon versenyt forog két ringliszpil. Egy-egy reklámhölgy rángatja a rugós lovakat és az ünnepélyes eleganciával kiöltözködött körhintán csalogatva dobálja a szerpentint.

Két hölgy jelenik meg egy hadnagygyal. A körhintás kiadja a jelszót:

— Egy szörpöt a tyukoknak.

A következő pillanatban egész papirpántlikaeső szakad a hölgyekre.

De nem hajlanak a szép szóra és szomoruan elbaktatnak.

Fellép a mandulini-mandulini ember, de nem akad vevője. Egy örmester, aki habitué a ligetben, s aki a közeli gyalogos kaszárnyából szökött ki üstökösöt nézni, ironikusan mondja:

— Hej Sámson. De lila a pofád. Ma akár még is kékülhetsz.

Sámson felúz az égre és szomoruan, de röviden csak annyit mond:

— A fene egye meg.

Aztán ő is tovább áll.

A két verkli elnémul, a hétköznapi csend leül a ligeti padokra, én is visszafordulok. Az egyik padon rendíthetetlenül mered az égre a szabólegény. Most már ő az egyetlen, aki még bízik az eljövendő üstökösben. Elöttem egy fehér szoknya hímblódzdik. A szakácsné az, aki csüggedten megy vissza a naccságához, hogy a fene egye meg. Messze elkerülöm, mert félek a fejtől.

Megyek az elhagyott uton, a kihalt Wampeties mellett, melynek egyetlen vendége a hold.

Isten veled Halley! Te mégis csak pestinek születtél, mert te sem jöttél ki a ligetbe, ámbár katonabandával, verkliszóval, szerpentinnel csalogattak. Isten veled!

TÁVIRATOK.

A brazíliai elnök Svájcban.

Genf, május 18. Hermes da Vonseca marsall, a brazíliai egyesült államok elnöke nagyszámu kísérettel ideérkezett. Az elnök egy hónapig szándékozik Svájcban időzni, ahol fiát egy szanatóriumban akarja elhelyezni.

Közgazdasági táviratok.

Amerikai tőzsdék zárata.

	Newyork.	máj. 18.	máj. 17.	máj. 16.
Buza	helyben	116	116	116½
	májusra	115½	116	116
	juliusra	109¾	110¾	110¾
Tengeri	májusra	69	70	70
	juliusra	70¾	72¾	72¾
	szeptemberre	70¼	71¾	71¾

Chicago.

Buza májusra	112%	112%	113%
júliusra	102%	103%	103%
Tengeri májusra	59%	60%	60%

Newyork, május 18. Gyapot Newyorkban, helyben 15.40 (15.75). Gyapot júniusra 14.93 (15.24). Gyapot augusztusra 14.70 (14.92). Gyapot New-Orleansban, helyben 15.— (15%). Petroleum Stand white Newyorkban 7.75 (7.75). Petroleum Stand white Philadelphianban 7.75 (7.75). Petroleum Rañned in Cases 10.15 (10.15). Petroleum Credit Blancas at Oil City 1.35 (1.35) Zsir Western steam 13.40 (13.55). Zsir Rohe és Brothers 12.90 (13.—).

Chicago, május 18. Zsir májusra 12.97 (13.15). Zsir júliusra 12.77 (12.87). Szalonna short clear 13.87 (13.87). Sertéshus júliusra 23.10 (23.27).

Udvari élet Pesten.

— Diszszemle a Vérmezőn. —

— Saját tudósítónktól. —

Budapest, május 18.

Az udvari sejour kimagasló pontja a vérmezői katonai pompa szokott lenni. A nagy parádénak kellemes, napsugaras idő kedvezett és a kíváncsi közönség már a kora reggeli óráktól kezdve rajokban vonult fel a város minden részéből, erősen emelve a dunai hidak pléhjegyforgalmát.

Nyolcz óraker már körülbelül 40—50,000 ember vette körül a hatalmas Vérmezőt, ahová a csapatok reggel 7 óra óta sűrű egymásutánba érkeztek. A Vérmező körül a rendőrség diszgyenyruhás emberei vontak kordont Köpf főfelügyelő, Schmidt rendőrfelügyelő parancsnoksága alatt. Reggel 8 óraker már minden csapat elfoglalta a maga kijelölt helyét és négy hadoszlopban állott fel.

Az I. hadoszlopban Karg vezérőrnagy parancsnoksága alatt sorakoztak: a magy. kir. Ludovika Akadémia, a császári kir. hadapródiskola növendékei, az első honvédegyalozóered első zászlóaljja, az 52. gyalozóered első és IV-iki zászlóaljja, a harmadik bosnyák gyalozóered I., II., IV. zászlóaljja, a 44. gyalozóered I., II. zászlóaljja, a 32-ik gyalozóered III. zászlóaljja. A II-ik hadoszlopban Fail Griessler tábornok parancsnoksága alatt: a 23-ik gyalozóered I., II., III. zászlóaljja, a 38-ik gyalozóered I., II. zászlóaljja, a 15. gyalozóered II., III. zászlóaljja, a 86-ik gyalozóered II. zászlóaljja, a VII. hadászászlóalj, a VI. vartüzérezred II. zászlóaljja. A III-ik hadoszlopban Niemilevitz alezredes parancsnoksága alatt a X., XI., XII. tábori tüzérezred, a IV-ik lovas tüzérezred, a IV-ik tábori tarackezred, a IV-ik nehéz tarackezred, a IV. hadoszlopban Nauer báró vezérőrnagy parancsnoksága alatt a X-ik huszerezred I., II. osztálya, a I. honvédegyalozóered első százada, a II. vonatezred egyéves önkéntes osztálya, a IV. vonathadosztály. Az összes csapatok fölött Schreiber Viktor tábornok hadtestparancsnok parancsnokolt.

Kézzel fél 9 után udvari hintó érkezett, amelyben Gizella bajor hercegnő, Rodich bárónő udvarhölgyével foglalt helyet. 9 óra előtt 10 perczel Augusta főhercegnő érkezett meg udvari fogaton 2 kis fiával József Ferenc és László főhercegekkel, a főhercegnővel mellett főudvarmesternője ült. Ugyanekkor 3-as kürtjel jelezte, hogy közeledik a király. Schreiber tábornok a Vérmező Mikó-utca és Attila-utca sarkán levő bejárathoz lovalott. Ugyanekkor megérkezett a király tábornoki uniformisban, mindenkit bámulatba ejtő délezzéssel ült meg világos paj paripáját. A tábornok előtt megállott és meghallgatta a kivonult csapatok számára szóló jelentést. Ezután megkezdte a szemlést. Elöl lovalott gróf Hoyos szárnysegéd, néhány méterrel utána a király, aki nek a kíséretében voltak: József főherceg, Konrad bajor herceg, Paar és Bolfrass főhadsegédek, Melion vezérkari ezredes, a IV. hadtest vezérkari főnöke, báró Apor és Margutti őrnagy szárnysegédek, báró Pehrfall bajor főudvarmester, Horthy korvettkapitány. A kíséret után lovas testőrök szakasza lovalott gróf Thun Hohenstein testőrfőhadnagy vezetésével. A lovas testőrök után következett Gizella bajor hercegnő, majd Augusta főhercegnő udvari hintója. A festői menetet a vezérkari tisztok zárták be.

A csapatok élén álló zenekarok rázendítették a Gotterhaltét és a király, aki mellé Schreiber tábornok hadtestparancsnok lovalott, alvont a csapatok előtt, gondosan figyelve mindenre és közben-közben a tábornok felé fordulva megjegyzéseket tett. A szemlé 20 percig tartott. Az utolsó hol galopban, hol meg lépésben lovalott a

hadoszlopok között meglepő frissességgel. A szemle végeztével minden zenekar újból a Gotterhaltét játszotta, majd a csapatok a Vérmező északi részére vonultak, a király kíséretével és a vezérkarral a tér közepén foglalt helyet, ugyanoda hajtott a két udvari hintó is.

Amíg a csapatok felvonultak, a király Gizella bajor hercegnő kocsijához lovalott, kezét fogott a hercegnővel, pár percig beszélgetett vele. Kedves jelenet következett ezután, mikor a király Augusta főhercegnőhöz ment. Ebben a pillanatban a két kis főherceg felugrott az ülésről, lekapták kalapjukat és így üdvözölték a királyt. A felség barátságosan intett a kezével a kis főhercegek felé, majd Augusta főhercegnőhöz lovalott, amíg jelezték, hogy a defilíring kezdődik. Ekkor a király a vezérkar élére állott és végig nézte a helyőrség csapatainak káprázatosan szép elvonulását. Dél volt már, amikor a közönség is oszladozni kezdett és sűrű rajokban lepott el minden közlekedési eszközt, de természetesen legnagyobb részt gyakorlatosan tért vissza a pesti oldalra. A csapatok a szemle végeztével vig zenező mellett vonultak a laktanyájukba, ahol külön ebédet kaptak borral, ebéd után pedig szabadságot.

Gróf Paar lovassági tábornok, ő felsége főhadsegéde, Schreiber Viktor tábornok hadtestparancsnokhoz a következő átiratot intézte:

Ő császári és apostoli királyi felsége legkegyelmesebben megbízott, hogy a hadtestparancsnok és vezénylő tábornok ur ökegyelmességének tudtára adjam legfelsőbb teljes megelégedését és ma kivonult csapatok igen jó állapota, éppen ilyen tartása és az igen kielégítő felvonulása fölött.

Paar, lovassági tábornok.

A királynak a Vérmezőről való visszatérése közben rendkívüli érdekes epizód játszódott le a Palota-utczában. A király körülbelül az utca közepe táján lovalott, midőn egy fekete ruhás nő áttörve a kordont, a lovaló király elé lépett és kérvényt nyújtott feléje.

Gubát Károly detektiv hírtelen a nőhöz lépett, akinek a kezéből ki akarta venni a kérvényt. A király azonban intett a szárnysegédének, hogy vegye át a kérvényt, ő maga pedig megnyugtatólag intett az asszony felé. A közönség ezt látva, hatalmas éljenzésben tört ki, a király pedig kíséretével tovább lovalott. A nő bevitték az első kerületi kapitányságra, ahol megvallotta, hogy a nyomor készítette erre a lépésre. A férje államvasuti műszaki gyakornok, ki 10 éve vár a kinevezésre és kérvényben ezt kérte a királytól. A rendőrség az asszony nevét titokban tartja.

A budavári koronázó templom főplébániái hivatala már összeállította a budavári hivatalos országos urnapi körmenet sorrendjét, melyet a főegyházmegyei hatóság is jóváhagyott. Az urnapi istentiszteleten részt fog venni a király is, aki a koronázó templom királyi oratóriumában fogja végighallgatni a misét, a körmenetben azonban nem vesz részt.

A körmenetben résztvevő hivatalos személyek reggel hét óraker a budavári koronázó Mátyás-templomban jelennek meg, ahol Magyarország bibornok hercegprimása, vagy annak megbízottja ünnepi nagymisét mond. Ezek után elindul a körmenet a következő sorrendben:

Legelől mennek a vallásos társulatok, egyletek és intézmények. Ezeket követik különböző iskolák növendékei tanáraik által vezetve, a fővárosban lévő szerzetesrendek tagjai, majd a budai kerületi plébániák, melyek egyházi zászlaik alatt vonulnak föl.

A legfelségesebb oltári szentséget vivő főpap előtt megy a papi asszisztencia, melyet még a kirendelt katonai diszszázad és a katonai zenekar előz meg. A baldachin mellett halad a tudományegyetem rektora, a dékánok, a székesfőváros polgármestere s a fővárosi tanácsosok. Két oldalt a menet részt befoglalólag a magyar királyi koronázó és alabárdosai haladnak. Közvetlenül az oltári szentséget vivő főpap után megy a legfelsőbb udvar és annak kísérete. A kormány tagjai, az ország főméltóságai, a zászlós urak, a Kuria és a felsőbb bíróságok elnöksége, a titkos tanácsosok, a tábornoki kar és a törzstisztek és végül a hatóságok képviselői. A menetet katonai diszszázad zárja be.

A körmenet a koronázó templomból kiérve, a Szent Háromság-utczán, az Uri-utczán, a Disztéren és a Tárnok-utczán haladva, visszatér a templomba. Ezen az utvonalon a világ négy tája felé felállított oltárokon áldást osztanak az oltári szentséggel. Az első oltárt a budai régi városháznál, a másodikat az Uri-utczában, a harmadikat a Tárnok-utczában, a negyediket pedig a Szent Háromság-szobornál állítják fel.

Ma este hat óraker Gizella főhercegnő tiszteletére bucsu udvari ebéd volt, amelyen ő felségén kívül résztvettek: Gizella főhercegnő, báró Perfall főudvarmester, Konrad bajor herceg, József főherceg, gróf Szapáry főudvarmester, Augusta főher-

cegnő, Orczy báróné főudvarmesternő, gróf Achenthal közös külügyminiszter, gróf Szapáry Frigyes követségi tanácsos, gróf Paar és báró Bolfrass főhadsegédek, Pálffy Miklós herceg udvarnagy, dr. Kerzl ő felsége házi orvosa, gróf Mansano, gróf Hoyos és Horthy szárnysegédek, Daruváry Géza osztályfőnök, Kaltborn alezredes, Lann százados, Marklovsky és Gaisin őrnagyok, gróf Thun és Koller főhadnagyok, továbbá az őrnagyok.

Gizella főhercegnő Rodich bárónő udvarhölgyével és báró Perfall főudvarmesterrel ma éjjel Bécsbe utazott. Ugyanazon a vonaton utazott el Budapestről Konrad bajor herceg is. A főhercegnő Bécsből rövid időzés után Mária Valéria főhercegnő meglátogatására Wallseebe, onnan pedig leányához, Seefried grófnéhez a Gaming melletti Stiebar kastélyba utazik.

Hohenzollern Vilmos herceg báró Wangenheim udvarnagy és gróf Wengersky százados, szárnysegéd kíséretében pénteken délután 1 óra 15 perczer ő felsége meglátogatására Bécsből Budapestre érkezik. Vilmos herceg este kilenc óraker résztvesz az ő és Hilmi basa tiszteletére rendezendő udvari ebédén, amelyre a herceget lakásáról, a Hungária-szállóból udvari fogat viszi el.

A budapesti repülőversenyek.

— Saját tudósítónktól. —

Budapest, május 18.

A június 5-én kezdődő nemzetközi repülőversenyre szerdán Leblanc Alfréd, a világhírű francia aviatikus is bejelentette részvételét. Leblanc, aki régi lelkes művelője az Aeronautikának, amíg repülőgépek nem léteztek, ballonokkal kísérletezett és ő volt az, akit most négy éve St.-Louisban, amikor a Gordon-Bennet díjért felszállta, csak két kilométerrel előzött meg a német Erbslach. Leblancnak az idén Magyarországon is volt egy ballon-kalandja. Zürichből elindulva, ballonnán napok múlva, a Magas Tátrában ért földet egy hegyoldalon, olyan szerencsétlen körülmények között, hogy kénytelen volt ballonnjától megválni, amelyet aztán a hegy másik lejtőjén Zakopane környékén találtak meg, amikor már vadászok kifosztották. Leblanc és két kísérője meztelán érkezett meg a közeli faluba, ahonnan papusokból és hiányos öltözkömben felutaztak Budapestre és fölkeresték Fontaine vicomte francia főkonzult, hogy segítsen rajtuk. Leblanc ma Blériotnak első tanítványa és a nagy francia mester három repülőiskoláját igazgatja. A budapesti repülőversenyeken az összes repülőgép típusok képviselve lesznek. Így eljön Hon. Rolls is, aki Wright-géppel érkezik s illetékesen képviselve lesz az a gép is, amelyből a többi gépek jóformán származnak s amelyek érdekességét kölesönöz az, hogy nem kerekében indul, hanem egy készülék dobja fel a levegőbe.

A szolnoki Máv. műhely 100 munkása 30—30 korona hozzájárulással betéti társaságot alapított, hogy a Székelyhídi László szolnoki Máv. műhelyi gépész által tervezett repülőgépet finanszírozza. A műhelymunkások két hónapon át dolgoztak a gépen, míg elkészült és most azt a szolnoki ipartestület helyiségében kiállították. A nagy gonddal és finom munkával elkészített gépet sokan nézik. Székelyhídi a város által rendelkezésére bocsátott területen június hó első napjaiban repülőpróbákat tart.

Jillerot párisi aviatikus Pilsenben sikeres felszállást végzett Farman-féle biplánjával, Jillerot hétfőn Bécsbe utazik, ahonnan Budapestre akar repülni.

Berlinben a repülőversenyek véget értek. A kiosztott díjakból Jeannin 17.500, de Caters báró 15.000, Engelhardt kapitány 8000, Frey 2500, Svendsen 1000, Gorissen és Thelen pedig 500 márkát nyertek.

Bukarestben Károly román herceg ma délelőtt Osmont aviatikussal ennek Farman-rendszerű biplánján felszállott és hosszabb légi utat tett egy Bukarest közelében levő faluig, majd a Cotroceni-i katonai gyakorló-téren minden baj nélkül szállott le.

A lyoni repülőversenyek pünkösdi vasárnapján értek véget. A legutolsó versenyt több mint száz ezer ember nézte végig, jóllehet csak estefelé vette kezdetét, mert erős szél fujt. Paulhan, aki 920 méter magasságig is fölemelkedett, megnyerte a 15.000 frankos magassági, a 18.000 frankos gyorsasági díjat, azonkívül még két kisebb díjat. A nagy díjat Vanderborn nyerte meg és ugyancsak ő vitte el a távolági díjat is, mert egy 75.648 méternyi pályán 82 perc és 56 másodperc alatt röplött végig. Legagneux is megnyert egy második díjat és az utolsó verseny előtt való napon ő is körülbelül akkora téren röplött át, amekkorán Vanderborn, azonban Legagneuxnek erre 83 perczer volt szüksége.

A pétervári repülőversenyek tegnapelőtt kezdődtek, amelyet a császár is végignézett a kolo-maegii versenyterén. A versenyen jelen voltak a császárné kivül Henrik porosz herceg és Vladimir nagyherceg felesége is. A versenyt 6 órákor akarták megkezdeni, azonban ez az erős szél miatt csak másfél óra múlva volt lehetséges. A császár ezalatt az idő alatt a különféle repülőgépeket tekintette meg és elbeszélgetett az aviatikusokkal. Az aviatikusok közül csak Farmann volt a levegőben hosszabb ideig, míg Edmond és Wiener csak néhány másodpercig, az utóbbi azért, mert a motora megtagadta a szolgálatot. A császár feltűzőt távozott a versenyről.

Párisban ma ült össze a francia kormány meghívására folytatott egybegyűlt nemzetközi konferencia, amelynek az lesz a feladata, hogy a nemzetközi léghajózási jog alaptörvényeit meghatározza. A konferencián Magyarország és Ausztria részéről a következők vesznek részt:

Közös képviselő: Gróf Nemes Albert, rendkívüli követ és meghatalmazott miniszter, gróf Lamezan-Salius Róbert, vezérkari őrnagy és a párisi nagykövetség katonai attachéja, Nassel Károly vezérkari százados.

Magyarország részéről: Ifj. Fest Lajos dr. belügyminiszteri titkár és báró Malcomes Gyula kereskedelmiügyi segédtitkár.

Ausztria részéről: Goebel Károly közmunkaügyi miniszteri építési tanácsos és gróf Wodzicki György belügyminiszteri segédtitkár.

Javítható *Nova* aviatikus ma 10 méter magasságból lezuhant gépével és eszméletlenül került el. Fején, valamint egész testén sok helyen megsebesült. Az aeroplán összezsúzlott.

UJDONSÁGOK.

NAPIREND. Naptár: csütörtök, május 19. — Róm. kath.: Ivó hv. — Prot.: E's. — Görög-ország: május 6. Jób. — Zsidó: Ijar 10. Thamis böjt. — A nap kel reggel 4 óra 23 perccel, nyugszik este 7 óra 33 perccel. — A hold kel délután 2 óra 40 perccel, nyugszik éjjel 2 óra 40 perccel.

Az igazságügyminiszter fogad délután 12 órákor. A honvédelmi miniszter fogad délelőtt 10 órákor. Petőfi ház (ereklvemuzeum) Bajza-utca 21. sz. Nyitva 10—2-ig. Belépődíj 1 korona, keddi napokon ingyenes. — A Könyves Kálmán szalonja rendezés miatt zárva. — A Nemzeti Szalon svájci kiállítás. Nyitva 9—6-ig. Belépődíj 1 korona. — A Háziipari Szövetség kiállítás. (Kigyó-tér 1. sz.) Nyitva egész nap. Belépődíj nincs. — Az Uránia kiállítás. (Kigyó-tér 1. sz.) Nyitva egész nap. Belépődíj nincs. — A Művészeti nemzetközi impresszionista tárlata, Nyitva 10—8-ig. Belépődíj 2 korona.

Nyitvalelő muzeumok: A Nemzeti Múzeum átlattára 9—2-ig. — A Szépművészeti Múzeum 10 órától 2 óráig. — Az Iparművészeti Múzeum 9 órától 1-ig. — A Földtani Intézet Muzeuma 10—1-ig. — A Schéchenyi Múzeum 10—12-ig. — Az Aquincumi Múzeum egész nap. — Ráth György Múzeum 10—4-ig. — A Mezőgazdasági Múzeum 10—1-ig.

Nyitvalelő könyvtárak: A Nemzeti Múzeum könyvtára 9—4-ig. — Az Akadémia könyvtára 3—7-ig. — Az Egyetemi Könyvtár 9—12-ig és 3—8-ig. — A Kereskedelmi Múzeum könyvtára 9—2-ig. — A Pedagógiai könyvtár és tanszerkiállítás 9—12-ig és 3—6-ig. — A Fővárosi könyvtár 9—2-ig.

— **Utaznak a királyok.** Ma két idegen király járt Budapesten: *Gustáv* svéd és *Ferdinánd* bolgár király. Átutaztak a magyar fővárosban, ki se szállottak az expresszvonat kocsijából, amely robbant tovább velük Bécs, Berlin, London felé. VII. Edvárd angol király temetésére. *Ferdinánd* bolgár király reggel 6 óra 37 perccel érkezett meg a keleti expresszvonattal, amely rövid megállás után tovább robbant, *Gustáv* svéd király délután 4 óra 5 perccel érkezett Szinajából és 5 óra 15 perccel indult a bécsi gyarvonattal. Miután a bécsi gyorsvonat indulásáig körülbelül egy óra állott rendelkezésre, a svéd király az időt sétakocsizásra használta föl. Kíséretével automobilokra szállva, a Várba hajtatott, hol a legnagyobb elragadtatással nyilatkozott a szép kilátásról, azután visszahajtatott a pesti oldalra a pályaudvarhoz. Mindkét uralkodó Londonba igyekezett, hogy 20-án jelen legyenek Edvárd temetésén.

— **Ludvik Endre kitüntetése.** A hivatalos lap mai száma jelenti, hogy a király *Ludvik Endre* dr. nak, a budai közpórházak igazgatójának a közegészségügy terén szerzett érdemeinek elismeréséül a magyar királyi udvari tanácsosi címet adományozta. A székesfőváros közegészségügyének történetében tehát igen előkelő szerep jutott Ludviknak, akit most a király bőségesen megérdemelt kitüntetésben részesített.

— **Fallières halálhíre.** A francia fővárosban, mint onnan érkezett táviratok jelentik, az a hír volt elterjedve, hogy *Fallières*, a köztársaság elnökét, Rambouilletben szélhűdés érte és meghalt. A hírt hamar megegyezték s az nem is felelt meg a valóságnak. Ellenben az igenis faktum, hogy az elnök igen rosszul volt. Vasárnap délelőtt reggelizés közben szélhűdés roham fogta el, amely néhány percre teljesen megfosztotta eszméletétől. Az elnök környezete megijedt, de az elnök megfelelő ápolás után adomához tért, és most jól érzi magát. *Fallières*nek ez már nem az első ilyen rohama, és állítólag emiatt *le is akar mondani az elnökségről.*

— **Kitüntetett vasutasok.** A hivatalos lap mai száma közli, hogy a király *Müller János* királyi tanácsosnak és államvasuti főfelügyelőnek a harmadosztályú vaskoromarendet, *Wanka György* államvasuti felügyelőnek a királyi tanácsosi címet adományozta. Továbbá *Löwinger Bernát* főkalauzt, *Toffler Izso* lokomotívfelügyelőt, *Schuster Vilmos*, *Albrecht Lajos*, *Mayer Károly* és *Vitek János* főlokomotívvezetőket és *Bukovics József* hivatalosigazgatót az ezüst érdemkereszttel tüntette ki.

— **A Park Klub új igazgatója.** A Park Klub ma délután öt órákor rendkívüli közgyűlést tartott *Szöll Kálmán* elnöklése alatt, amelyen gróf *Szapáry Pál* lemondásával megüresedett igazgatói állásra ejtették meg a választást. A klub új igazgatójává gróf *Széchényi István* választották meg, a lemondott igazgatót, gróf *Szapáry Pált* pedig a választmányba választották be.

— **A vasutkirály leányát eljegyezték.** Amerikában is meglepetést keltett *Harriman Mary*nak, a nemrég elhunyt amerikai vasutkirály leányának eljegyzése. A milliárdos kisasszonyt *Charles Rumsey* amerikai szobrászművész jegyezte el. Az esküvő, mely nem sokára meglesz, egy szerelmi regénynek az utolsó fejezete. Mikor *Harriman* meghalt, családja szobrászt keresett, akivel megintáztassák a síremlékét. Végre egy fiatal szobrászt bíztak meg a munkával, aki Newyork egyik kultúrosában dolgozott nagyon szerény viszonyok között. *Harriman* kisasszony kitűnő lovas és sétalovaglással közben többször találkozott Rumsey szobrászszal, aki szintén szeret lovagolni. Megismerkedtek és attól a naptól kezdve együtt lovagoltak. Egyszer *Harriman Mary* felkereste a fiatal művészt a műtermében és legnagyobb meglepetésére azt látta, hogy Rumsey az ő lovaspartéján dolgozik. A művész felkérte, hogy üljön neki modellet és ettől fogva a kisasszony mindennapos volt a műtermében. És most pedig a szegény szobrász vélegénye lett a milliárdos kisasszonynak.

— **A triezsi sajtókongresszus.** Triezsből táviratozzák: A XIV. nemzetközi sajtókongresszus holnap kezdődik meg a *Thalia Lloyd*-gödzsön. A kongresszus résztvevői, számszerint mintegy százhatvanan, tegnap és ma ide megérkeztek. Ma délelőtt tíz órákor az osztrák *Lloyd* itteni helyiségeiben a hírlapírók már találkoztak egymással. A vendégek fogadására *Hohenlohe Konrád* herceg helytartó és a hivatalok fejei is megjelentek. A kereskedelmi kamara dísztermében déli egy órákor lakoma volt, amelyen számos felkészített hangzott el. *Dr. Rizzi* tartományfőnök és *dr. Valerio* triezsi polgármester beszédei után *Hohenlohe* herceg helytartó mondott hosszabb felkészítőt, melyben a sajtó fontosságát, magas kötelességeit és feladatait hangoztatta. Melleg szavakkal emlékezett meg a nemzetközi sajtószövetség elnökéről, *Singer Vilmos* főszerkesztőről, aki állásának valódi disze. Beszéde végén felhívta az egybegyűlteket, hogy vele együtt kiálltsanak háromszoros *Hochot Singer* főszerkesztőre. Az összejutókezetek lelkes ovációja után *Singer* főszerkesztő mondott hosszabb köszönő beszédet, amelyben mindenekelőtt a helytartónak, a polgármesternek, valamint a tartományi főnököknek és a kereskedelmi kamara elnökének szíves köszönetet mondott a rendkívül előzékeny fogadásért. *Dr. Preziosa Róbert*, a triezsi *Piccolo* főszerkesztője a triezsi sajtó nevében köszöntötte az együttlevőket, *Schweitzer György* (Berlin) alelnök Triezst városa, *Tauernai főtitkár* (Páris) a hölgyekre és *Relmondi főszerkesztő* (Róma) a triezsi sajtóra mondott felkészítőt. Délután *Kapodistria*ba rándultak az ot-tani kiállítás megtekintésére, este pedig a kongresszisták *Hohenlohe* herceg estélyén jelentek meg.

— **Botrányok után esküvő.** Rómában teljes csendben esküdt meg ma a polgármesteri hivatalban *Vecchia di Cessato* tábornok *Siemens* asszonnyal. Nagy botrányok és parlamenti viharok előzték meg ez a frigyet. Az olasz szociáldemokrata párt tudvalevőleg a parlament színe előtt megváltotta az asszonyt, hogy külföldi kém s emiatt a tábornok több párbajt vívott. Az esketést, amelyen csak a tanúk voltak jelen, *Nathan* polgármester végezte.

— **Peary Budapesten.** Peary sarkutazó holnap délután érkezik Budapestre és pénteken este nyolc órákor a *Vigadó* nagytermében előadást tart. A még meglevő jegyeket tíz-két korona árban a Magyar Földrajzi Társaság titkári hivatalában lehet vásárolni (Sándor-utca 8.) Holnap délután fél öt órákor *Peary* tiszteletére a Földrajzi Társaság a meghívott közönséggel sétahajózást rendez a Dunán. A király pénteken délután egy órákor külön kihallgatáson fogadja *Pearyt*.

Bécsben *Peary* ma este nagy számu közönség előtt felolvasást tartott sarki útjáról. Az előadásban többek között a közoktatásügyi miniszter, az angol nagykövet, a bajor követ, számos tiszt, az okodómia elnöke s többen voltak jelen. Az előadás után *Oberhammer*, a földrajzi társaság elnöke, a társaság aranyérmét nyújtotta át *Peary*nak.

— **A дума elnökének párbaja.** Pétervárotól a kerületi törvényszék ma itélkezett párbaj miatt. *Gutskow*, a дума elnöke és gróf *Uvarow* fölött. *Gutskow*ot, ki ellenfelét könnyebben megsebesítette, négy heti várfogságra, *Uvarow*ot pedig két heti elzárásra ítélték. A grófnak büntetését a főbírósnak kell kitöltenie. *Gutskow* azzal védekezett, hogy *Uvarow* súlyosan megsértette őt és politikai pártját s még sokáig elkerülhetetlen lesz a politikai életben a párbaj. *Uvarow* egy szót sem szólt védelmére. Majdnem biztos, hogy mind a ketten kegyelmet kapnak.

— **Évekig az északi póluson.** Nagy terve van, mint *San Franciskóból* jelentik, *Amundsen Raep* kapitánynak, az ismeretes sarkutazónak, akinek sikerült hajójával átjutnia az északnyugati átjárón. A kapitány „*Fram*” nevű hajójával *San Franciskóból* az északi sarkra fog indulni s társaságával együtt évekig az északi póluson akar maradni. Hajószemélyzetével, mely tizenhárom edzett norvégból áll, a jövő év elején készül utnak indulni a „*Fram*” hajón, melyet *Nansen* is használt expedíciójára. *Amundsen* kapitány a *Behring* szoroson fog átmenni északkeletnek az új szibériai szigetek irányában, hol engedni fogja, hogy hajója a jég közé fagyjon. Azután a jégzajlással és áradattal fogja hajóját tovább vitélni az északi sark felé télen és nyáron hét éven keresztül. A kapitány gondosan kiszámította az eredményt s azt hiszi, hogy keresztül fog jutni az északi sarkon s végül a szükség szerint felhasználva hajója gáz, hajtó erejét, ki fog köthetni *Gronland* keleti partjain. *Amundsen* főcélja, hogy tüzetes vizsgálatot végezzen tudományos szempontból az északi sarkvidéken. Új, még eddig nem használt eszközökkel fog horgonyt vetni az észak különböző vidékeire s tanulmányozni fogja a levegőáramlatot, éghajlatot, tengeri életet s gondos földtani méréseket is fog eszközölni. Ezt az esztendő *Amundsen* kapitány teljesen az előkészületi munkálatokra fogja fordítani.

— **Botanikai kongresszus.** A világ legkiválóbb botanikusai kongresszusra jöttek össze *Brüsszelben*. A magyar botanikusok is képviselve vannak ezen a kongresszuson, a tudományegyetemi növénytan intézetet *dr. Magócsy-Dietz Sándor*, a kiváló tudós képviseli, a Természettudományi Társulatot *Tusson János*, a Nemzeti Múzeum növénytan osztályát pedig *Filarszky Nándor*. A kongresszus máig megkezdődött és e hó 24-ig fog tartani. A kongresszuson a magyar kiküldöttek több előadást is fognak tartani.

— **Háromszázéves gimnázium ünnepe.** A magyar református egyház iskolái között régi-jő nevű iskola a szatmári református főgimnázium. Ez a jóhírű iskola nevezetes évfordulót ért meg az idén. Most ünnepelték meg fennállásának háromszázadik évfordulóját. Az egész vármegye és a szomszéd vármegyék, városok társadalma részt vett ezen az ünnepségen, amely már tegnap kezdődött. A várost follobogózták. Az épületeket már tegnap este kivilágították. A tűzoltó-őrtanya terében *Zoltán Imre* tárogatón kurvez-nótákat játszott. Ma a református templomban *Eröss Lajos*, a tiszántúli ref. egyházkerület püspöke imát mondott, majd a szatmári ref. főgimnázium igazgatója ismertette a főgimnázium háromszáz éves múltját. Az intézet már 1520-ban fennállott, de református karakterét csak 1610-ben kapta meg, amikor *Milóty Milos István* kieszközölte a városiól azt a kegyet, hogy az iskola részére ötszáz forintért, telket vásároltattott. Ezen a telken áll az iskola ma is. 1747-ig a város tartotta fenn az intézetet. Az osztályok száma ekkor tízenkettő volt. Ezután a püspök a gimnázium tornacsarnokában az iskolák küldöttségeit fogadta. A templomból a nagyszámu közönség a templom előtt lévő nagy térre vonult s ott *dr. Papp Károly* debreczeni akadémiai tanár megkoszorúzta *Kölcsey-szobrot*. Az ünnepség végén *Dóczy Imre* tiszántúli református főgimnáziumi főfelügyelő mondott beszédet, amelyben a református iskolák nemzeti missziójával foglalkozott.

— Robbanás a pécsi kőszénbányában. Pécsről jelentik: Baranyamegye hegyháti járásában levő Szászvári, a pécsi püspöki uradalom tulajdonát képező kőszénbányában a szentháromság aknában 11-ik szintjében, 380 méter mélységben tegnap este 7 óra 15 perczkor *bányalégrobbanás történt*, minnek következtében *négy munkás azonnal meghalt. Egy felgyógyzó és 17 bányamunkás a tárnába rekedt.* A munkások megmentésére a mentési munkálatok folyamatosan vannak. *Megmentésükről ma estig nem érkezett még hír.* A püspöki uradalom bányafelügyelője, *Meskovszky Emil* még az éjjel a színhelyre ment.

— Wanderbilt Gladys karperece. Gróf Széchenyi Lászlóné, Wanderbilt Gladys tegnap bejelentette a főkapitányságon, hogy vasárnap séta közben elvesztett egy arany karperecét, amely a közepén briliánsokkal volt kirakva. A karkötő értéke mintegy 7000 korona és a grófné 1000 korona jutalmat tűzött ki a megtalálónak, ha az észert Krecsányi Kálmán rendőrtanácsos kezébe juttatja.

— Százharminczhat bányász az égő bányában. Már több ízben is megemlékeztünk a whitehaveni rémes bányászerekesztéséről. Most már teljesen lemondtak még a terrortól is, hogy a benrekedt 136 bányászt kiszabadítsák. Londonból jelentik, most már végleg meghíusult a mentési terv, jöllehet egy Tom Graham nevű öreg bányász, aki a beomlott tárnában nagyon jól el tud igazodni, több más társával együtt vállalkozott, hogy kiszabadítja az eltemetett munkásokat. Graham ugyanis azt állítja, hogy a *benrekedt 136 munkás még életben lehet* és ezért azt tervezte, hogy lerombolja társaival az anyatárna felőli oldalon lévő falát annak az elhagyott tárnának, amelyik legközelebb van a szerencsétlenség színhelyéhez. Így azután közelebb férkőztek az égő tárnához és esetleg megmenthetik azokat, akik még életben lesznek. Az öreg bányászhoz még husz társa csatlakozott és mindnyájan könyörögtek lord Lansdale-nak, a bánya tulajdonosának, hogy engedje meg nekik tervük keresztülvitelét. Lord Lansdale ennél fogva tanácskozott a szakértő mérnökökkel, de a munkások kérését el kellett utasítani. Lord Lansdale és a mérnökök ugyanis arról győződtek meg, hogy a vállalkozók biztosan oda vesznének a bányában, anélkül, hogy a törmelékkel találhatatlan szerencsétleneket meg tudják menteni. A mérnökök véleményét osztja a whitehaveni bányamunkások egyesületének a titkára is. Így tehát le kell mondani az eltemetett munkások megmentéséről.

— Magyar esaló Londonban. Dr. Mándoki (Klein) Lajos ügyvédjelölt családi és szélhámosági dolgai még élénk emlékezetében vannak a közönségnek. Különösen a károsultaknak, akiket végeredményben 200.000 koronával károsított meg. Mándoki ügyvédjelölt nagy lábon élt, rendszer látogatója volt az éjszakai mulatóhelyeknek és drága passziói voltak. Minderre pénzt kellett teremtenie. Farkas Pál cigányprimástól 650 koronát sikkasztott, Breitner testvéreket 2350 koronával károsította meg. Gelb Jakab és Bauer Antal szintén sok pénzt sivatnak s azokivül házasságokat eszközölt 40—50 ezer korona összegéig. Mikor már a háló nagyon szorult a feje körül, ez év januárjában megszökött Budapestről és azóta nyomavesztett. A rendőrség széleskörű nyomozása azonban nem maradt eredménytelenül. Ma táviratot kapott a budapesti rendőrség a londoni császári és királyi konzulátustól, hogy ott ma dr. Mándoki Lajost letartóztatták. A kiadatási eljárást megindították és a magyar igazságszolgáltatás rövidesen törvényt ülhet a szélhámosuri esaló fölött.

— Botrány egy templomban. A fümei plébánia-templomban a pünkösdi ünnepek alatt botrányos jelenetek játszódtak le. Több, mint háromezer ember jelentkezett bérmálásra. A bérmálást a zengői püspök, Vuesics Rókus végezte. De szocialisták is voltak a templomban, akik nagy botrányt idéztek elő. Füttyöltek és kiabáltak:

— Le a papokkal! Le az egyházzal! Életveszélyes tolongás támadt, miközben több sebesülés is történt. Egy gyermeknek karja törött, egy másikat legázoltak. A bérmáló püspököt a tömeg az oltárhoz szorította. Vuesics püspök az óriási hőstől és furdatságtól állatlan egy székre roskadt. Ekkor az egyik pap kihirdette, hogy a bérmálást felhagyjuk. A tömeg erre zajongani kezdett és az izgalmat a szocialisták is szították. A rend teljesen felbomlott és a hívőket csak nagynehezen sikerült a templomból eltávolítani.

— A milliomos leány tragédiája. Bolognából jelentik nekünk: Sani milliomos leányát, aki egy tüzettszettel járt jegyben, de egyidejűleg viszonyt folytatott atyjának sófőjével s a tőle származó gyermeket meggyilkolta, az esküdszék felmentette. A vizsgálati fogságban a milliomos leány husz házassági ajánlatot kapott.

— Nagy sikkasztások Portugáliában. Lisszabonban mihiely visszatér a király Londonból, kormányválság fog kitörni a *teleplezett pénzügyi botrányok miatt.* Az állami ellenőrzés alatt álló földhitelintézetnél 16 millió frank hiányt derítettek fel, de a sikkasztások sokkal nagyobb összegre rugnak. A vizsgálat még nincs befejezve.

— Kitüntetett életmentő diákok. A királyi elismerés két diáknak mellét díszíti föl az ezüst érdemkereszttel. A kitüntetett ifjak, mint a hivatalos lap mai száma jelenti, *Petkovics Miklós és Plávisics Gergely* gimnáziumi tanulók, akik több emberéletnek saját életük kockázatásával véghezvitt megmentése alkalmából tanusított bátor magatartásukért kapták a kitüntetést. Ujvidéken történt a dolog 1908. június 5-én délután. *Nemes Bella* színésznő a szabad Dunában fürdött s közben göresőt kapott és elmerült. Mikor *Pécskay Vilmos* színész meglátta a színésznő veszedelmét, bár uszni nem tudott, mégis mentésére sietett, de a mély vízben természetesen azonnal elmerült. A parton több színész állott, akiknek segítségkiáltására *Petkovics Miklós és Plávisics Gergely* diákok a fudoklok megmentésére siettek, ami nagy küzdelem árán sikerült is. A bátor életmentők azután szerényen elsiettek, úgy hogy csak napok mulva derült ki, hogy kik voltak a kis hősök. De mind egy diáknak még egy hőstette is volt s a királyi kitüntetés tulajdonképpen ezért is kapták. *Plávisics Gergely* néhány évvel ezelőtt ugyancsak a Dunából mentette ki *Elisch József* kertészinaszt, *Petkovics Miklós* pedig ugyancsak néhány évvel ezelőtt *Matics Dusánt* mentette ki a Dunából.

— A sárbogárdi testvérgyilkosság. Borzalmas és megdöbbentő testvérgyilkosságot követett el Sárbogárdon egy elfajult legény. A legmegdöbbentőbb és elremitőbb, hogy a család tudtával, mondhatni unszólására gyilkolta meg, pusztította el az elvetemedett testvér beteges huját. A csendőrséget is meg akarta tévesztetni. *Dömök András*, 28 éves sárbogárdi legény, aki folyó hó 14-én azzal állított be a csendőrségre, hogy epileptikában szenvedő, 16 éves *Julianna* huga meg öngyilkolta magát. A legény bemondása szerint petroleumot öntött ruhájára a leány s aztán meggyújtotta tésztén a ruhát. Azt is elmondotta a kitanult legény, hogy amíg ő az állomáson várta az anyját, aki Kiszéllben lakó fiánál volt látogatóban, az alatt történt az öngyilkosság. De mivel anyja nem érkezett meg a vasuton, ő egyedül ment haza. Amikor a lakásuk ajtájához ért, erős füstszag ütötte meg az orrát. Nem mert egyedül a szobába menni, hanem a szomszédban lakó *Csögör Józsefet* hívta magával. Kinyitották az ajtót, bementek a szobába, ahol égett ruhadarabokat találtak. A huga ágya előtt álló szék még akkor égett. A széket eloltották s huját *holtan az ágyban találták.* A csendőrség gyanusnak találta a dolgot, mert az ágy, ahol a leány feküdt, teljesen sértetlen volt. A nyomozás során megtudta a csendőrség, hogy a *Dömök-család* már rég *szabadulni akart a szerencsétlen leánytól, gyögyíthatatlan betegsége miatt*, de meg azért is, mert a leánylopásaival sok kellemetlenséget szerzett a családnak. A további nyomozás során kiderült, hogy a *szörnyű büntetett Dömök András, a leány hátyja követte el*, midőn a leányra rájött a betegség s eszméletlenül összesett. A szívtelen legény *lebontotta petróleummal a leány ruháját, meggyújtotta*, mikor pedig a ruha leégett róla és a leány kiszorodott, *befektette az ágyba*, egy szék alá tüzet rakott, bezárta a lakást és mint aki dolgát jól végezte, elment a vasutra anyját várni. Az is beigazolódott, hogy *Dömök András* alibiének igazolására *hamis tanukat is igényezett szerzeni.* A legényt letartóztatták és a székesfehérvári ügyészség fogházába kísérték.

— Nagy pénzhamisítás a Balkánon. Szófiából táviratozzák, hogy a hatóság a város közelében nagy pénzhamisító gyárat fedezett fel, amelyben öt ember nagy arányokban folytatta a pénzgyártást. Szerb, bolgár és román bankjegyeket és ércpénzt hamisítottak, még pedig olyan kitünően, hogy a hamisítványok majdnem felismerhetetlenek. A rejtekhelyen *másfél millió dinár szerb pénzt, egy millió bolgár frankot és 500.000 román váltópénzt* készítették. Be van bizonyítva, hogy a hamisítók *több mint egy milliót hoztak forgalomba* a három ország falvaiban a hamisított pénzből. Nisben, Piroban, Caribrodan és Vidlinben a pénzhamisítók több ezinkosát kézrekerítették.

— A Simplicissimust bojkottálják. A porosz hadügyminiszter állítólag megtiltotta a tiszteknek, hogy a Simplicissimusra akár előfizessenek, akár olvassák azt, mert még a legfelsőbb hadur személyét sem kiméli ez a lap.

— Májusi tél Rómában. Rendkívüli időjárás dühög a czipromfák hazájában. A virágos május teli fürgeteget zudított Rómára. Tegnap óta Rómában és környékén szakadatlanul havazik. A hóvihar és a dermesztő szél kiszámíthatatlan károkat okozott a gyümölcsösökben. Lefagyott minden. A szokatlan májusi télben halomra hullottak az apró szárnyas madarak, különösen sok fecske pusztult el.

— Véres pünkösdi Nyirmadán. Nyirmadán véres pünkösdi ünnepe volt a falunak. Bált rendezett a község ifjúsága. Éjfélután kitért belőlük az ősi virtus. Összekapták. Verekedni kezdtek. A jelen volt csendőrmester, látván, hogy egymaga nem boldogul velük, kivezényelt maga mellé két csendőrt s ezek segítségével fegyveresen szorították ki a közönséget a bálteremből. A fegyverektől megrémült közönség között óriási pánik keletkezett. A lámpákat levették, de azok szerencsére elaludtak. Mindenki az egyetlen ajtónak rohant. Egymást cibálták, egymást ütötték, taposták a duhajok. *Öt embert életveszélyesen összeszurkáltak.* Egy asszony a kiállott taposások következtében a *lalállal vődök*; sok gyermek s fiatal leány kisebb nagyobb sérülést, zuzódást, taposást szenvedett. Ugy, hogy vagy *20—25 félholt ember, szétszakgatott ruhák* s szuronynyal szétvert bái közönség jellemzik a nyirmadai pünkösdi első napját.

— Letartóztatott sikkasztók. A Pesti Hírlap kiadói hivatalában történt sikkasztás ügyében a rendőri sajtóiroda a következő jelentést adta ki: „A rendőrség letartóztatta Tormai (Löffler) Sámuel karaközörségi születésű 39 éves és Wittenberg Oszkár budapesti születésű 34 éves magánhivatalnokokat sikkasztás miatt. Ezek a Pesti Hírlap kiadói hivatalának alkalmazottai voltak és ezekre menő sikkasztásaikkal, egymással összejátszva, mintegy negyedmillió koronát tulajdonítottak el. A két delinkvensnél tartott házkutatás alkalmával a rendőrség nagyobb összeget talált. Tormainál (Erzsébet-körút 22.) 45.000 koronáról szóló takarékkönyvet, Wittenbergnél (Rózsa-u. 38.) 75.000 koronáról szóló takarékkönyvet, 1200 korona készpénzt és nagyobb összeget ércékszert találtak. Ezeket a rendőrség lefoglalta. Nyomozás folyik azonkívül sikkasztás, illetve abban részesség, ezimél Womaszka Béla és Seligó Margit kiadói hivatali alkalmazottak ellen.”

— Hibaigazítás. Mikszáth Kálmán a következő nyilatkozatot teszi, közzé: A Mikszáth-ünnepr anyyira szépen folyt le, hogy csak egyetlen egy kis hiba esett benne, ami szinte világrekord a sokak által rendezett ünnepeknél. Egy vagy két lap úgy értette a Lipótvárosi Kaszinó ünnepélyen toasztoimat, mintha azt mondtam volna, hogy *Frigyessy Adolf*, az Adria Biztosító Társulat vezérigazgatója nem tud magyarul. De hisz akkor hogyar beszélne velem? Mikép lehetne egyik legkedvesebb barátom Anyyira Achilles-sarka ez, hogy bizonyára semmivel sem lehetett volna őt jobban megsérteni. Kijelentem tehát, hogy én ezt nem mondtam. Az igaz csak annyi, hogy vagy harmincz év óta Triestben él és ezt azért kell róla másnak elmondani, mert aki őtől hallaná, az ő tökéletes magyarságával, az inkább azt hinné el, hogy harmincz év óta ki nem mozdult Debreczenből. *Mikszáth Kálmán.*

— Villámapás a kórházba. Párisból jelentik nekünk, hogy Baillou kórházába ma *lecsapott a villám.* Két kórházi pavillon kigyuladt s a betegeken iszonyu rémület vett erőt. Az egyik pavillonban örültekét ápolnak s mikor a tűz kitért, a szerencsétlenek elmenekültek az ablakokon át s azóta nyomuk vesztett. Különösen nagy volt a pánik a női betegek osztályában. Erőnek erejével kellett kivinni a lángban álló pavillonból az asszonyokat. A két pavillon porrá égett.

— A kilenczszerez rablógyilkos. A temesmegyei gyilkosságok gyanújával terhelt és Neutitscheimban elfogott Despot György földműves már egy szer fogva volt, de akkor alibijét bizonyította. Büntársa, Geesei Sándor, mikor el akarták fogni, felakasztotta magát. Despotnak három másik büntársát most fogták el. Despot felesége bevallotta, hogy férje volt az, aki csendőri ruhában belopózott a házakba és ő adta ki büntársainak a gyilkolásra a parancsot. Összesen 9 embert öltek meg. A temesvári ügyészség Despot kiadatását kérte.

— Házasság. Toma Mihály Királydaróczeről ma, csütörtökön vezette oltárhoz *Juhász Annát* Pát-kától.

— Milliók az országuton. Hamburgból táviratozzák: A szomszédos Moorlethe két férfi az országuton egy kizításkát talált, melyben két millió márka értékű kötvény és más értékpapír volt. A vesztes, aki alighanem egy automobilozó utas volt, még nem jelentkezett.

— **A jegycsalók.** A rendőrséget a footballjegyek csalóinak ügye még mindig igen intenzíven foglalkoztatja. A jegyek eladásánál tetten ért Herczeg Ernőt, amint már megirtuk, letartóztatták. Első kihallgatása alkalmával Herczeg azt vallotta, hogy a labdarugó mérkőzésekre szóló jegyeket ő egy Krisztyák Béla nevű embertől vette a Liszt Ferenc-kávéházban és aznap 108 korona értékű jegyet értékesített. A rendőrség megállapította, hogy ilyen nevű egyén nincsen Budapesten és Eperjessy kapitány, aki ma vállaltára fogta újra Herczeget, felszólította, hogy tegyen töredelmes vallomást. Erre Herczeg beismerte, hogy nem mondott igazat. Hanem ezelőtt néhány hónappal találkozott barátjával, Weisz Vidá Gyula magánhivatalnokkal, aki a M. T. K. tagja. Vidá panaszkodott, hogy nehéz az élet, nem telik mulatozásra. Kellene valamit csinálni és azt ajánlotta, hogy csináljanak hamis footballjegyeket. Azokat nagyszerűen lehet értékesíteni, miután az érdeklődés a labdarugóversenyek iránt nagy. Vidá azt mondta, hogy a Podmaniczky-utca 43. számú házban van egy jó nyomdász, neki ismerőse, Muskát Miksának hívják, ott megosinálják a jegyeket. Herczeg összeállított Vidával és elmentek megrendelni a jegyeket. Muskát el is készítette hatszáz darab jegyet. Azután ellenőrző bélyegzőket csináltattak és ezzel is ellátván a jegyeket, azokat eladták és az így szerzett pénzen megosztották. Herczegnek ezen délelőtti vallomása következtében ma délután detektívekkel behozatták Vidát a rendőrségre. Kihallgatták és letartóztatták. Ettől a jegycsalótól függetlenül kiderült, hogy nemcsak hamis, hanem lopott jegyeket is hoztak forgalomba. Amint már említettük, Turcsák István footballlegyleti szolga lopkodta a jegyeket és Weisz Manó, továbbá Schultz Lipót rézművesek útján értékesítette. Mind a hármat letartóztatásba helyezték. Muskát nyomószt holnap délelőtt hallgatják ki.

— **Verekedő színészek.** Hajós Károly, a városi Vízszinkör nevű népművelő karmestere panaszt emelt, hogy Gonda István ügyelő, egy Dusan Anna nevű nő, Csuta György díszítő és még három díszítő legény előadás alatt össze-vissza verték. A fejét téglával beverték és súlyos sérüléseket ejtettek rajta. Az eljárást a ligeti műverekedők ellen megindítják.

— **Halálos szerencsétlenség.** A Vízafogón levő kábelgyárban ma délután egy gép rázuhant Kiss József huszonöt éves gyári munkására. A szerencsétlen embert a gép teljesen összezúzta, úgy hogy nyomban meghalt. Holttestét bevitték a törvényszéki orvostani intézetbe.

— **Kinevezés a halál után.** Érdekes közleményre van a honvédségi Rendeleti Közlöny legutóbbi számának. A lap ugyanis a többi közt a honvédelmi miniszter a következő rendelkezését közli:

„Hatályon kívül helyeztetik Kripolszky Sándor pápai 7. honvédszázad ezredbeli tartalékos alatorvosgyakornoknak az 1910. évi 14. számú Rendeleti Közlönyben (személyes ügyek) foglalt 24241/12. sz. rendelettel tartalékos alállatorvossá történt kinevezését a kinevezést megelőzőleg bekövetkezett elhalálozás folytán.

— **Husz munkás pusztulása.** Amerikában az Ohio-állambeli „American Sheet and Tinsplate Co.” gyárhelyiségeiben, Kantonban nagy robbanás történt, amelynél husz munkás életét veszítette. A gyárban dolgozó többi háromszáz munkás közül alig maradt egy is sértetlen.

— **Egy automobil kalandja.** A Pannónia-szálló előtt ma óriási feltűnést keltett este 10 órakor egy automobil, amelyen a vezetőn kívül egy utas ült. Az elegáns automobil az Aréna-úton levő garagéből jött. Ott éppen kijavították és ma este próbautat tettek vele a Rikóczi-ut felé. Közvetlenül a Pannónia-szálló előtt az automobil összeütközött egy kocsival. Ebben szerencsére nem volt utas. A fiakker teljesen összetört. A kocsi idejekorán leugrott s így megmenekült a veszedelmétől. Amikor a sofőr ki akart térni a fiakker elől, beleszaladt egy egyfogatuba, amelyben szintén kárt okozott. Mikor tovább akart menni, az automobil újabb baleset érte: nekiszaladt egy villamoskocsinak és annak első részét tönkretette. Az automobil a többszörös karambol hasznavehetelenné tette. A gépkocsi vezetője kirepült ugyan az utca kövezetére, de komolyabb baja nem történt.

— **Vasutas-sztrájkmozgalom Franciaország-Parisból ismét nagy sztrájkmozgalom híre érkezik.** Miután a vasutigazgatóság nem fogadta a vasutasok szindikátusának küldöttségét, mert nem volt hajlandó tárgyalni velük a labáspénz megállapításáról, a vasutas szindikátus végrehajtó bizottsága sztrájkjal fenyegetőzik.

— **Nagy katasztrófa a Dnjeperen.** Alexandrowskóból jelentik, hogy a Dajeperen egy jármű, melyen 94 munkás ült, nekiütődött egy sziklának; 47 ember a vízbefullt.

— **Tolvaj suhanokok.** Valuta Mátyás harmincz éves kőművesmester panasza tett a rendőrségen, hogy két fiatal suhanecz lopást követett el rajta. Ugyanis ma éjjel a Keleti pályaudvarnál virrasztott, hogy az első reggeli, Pusztaszentlőrinczre menő vonattal hazautazzék. A keleti pályaudvaron két fiatal suhaneczal ismerkedett meg, akikkel elsétált a Ferenc József lakotya mögött lévő Pékerdőbe. Ott lefeküdtek aludni. Amikor felébredt, a két fiatal fiu eltűnt s egyuttal magukkal vitték negyven korona értékű ezüst óráját és hatszáz korona készpénzt. A rendőrség az egyik tolvajt még a délelőtti folyamán elfogta Gold Károly tizenkilenczéves újságíró személyében. Gold azt állította, hogy másik társa Láng József, tizenkilenczéves kocsis, az ellopott tárgyakkal megszökött. Lángot nyomozzák.

— **Beketow-cirkusz.** Nap-nap után az utolsó helyig megtelik a cirkusz díszes közönséggel. A műsor elsőrendű, a közönség nem győzi a bámulást és tapsolást. Az új számok közül a Yamagata japán-csoport óriási sikert ért el, a Me. Danilo Co egészen újszerű kerékkorsolya akrobata mutatványai nagyon tetszenek és nagyhatású a The Eduardos légtornász-akrobata mutatványa. Csütörtökön délután nagy családi előadás, fél helyarárral, a teljes műsorral.

— **Boszúálló eseléd.** Kramer Edéné, a Dembinszky-utca 8. szám alatt lakó kereskedő felesége, feljelentést tett a rendőrségen, hogy szobaleánya, a tizenöt éves Erdélyi Róza különböző lopásokat követett el. A lány tudomást szerzett a feljelentésről s ezért borzalmas boszút forralt. Amidőn ma urnője a vásárcsarnokba készült, a tejeslábasba lúgkőoldatot öntött. A tejet éppen a reggeli kávéhoz készítették elő. Amint az asszony a kávékészítéséhez fogott, a tejet gyanusnak találta. Megszagolta a tejet s nyelvvel megízlelte s hamarosan megállapította, hogy a tej feltűnően lúgos ízu. Azonnal a leányra gyanakodott. Rendőrt hozatott és Erdélyi Rózát a főkapitányságra vitette be. A tejet az inspekciós rendőr orvos megvizsgálta és megállapította, hogy a tejen tényleg lúgos van. A boszúálló eselédet letartóztatták.

— **Halálozás.** Özv. Póka Kálmán, született Molnár Mária életének 56-ik évében, folyó hó 16-án elhunyt Nagykorósán.

Pozsonyban e hó 15-én rövid szenvedés után elhunyt makói és geleji Makay Izor volt m. kir. honvédszázados, kir. jogakadémiai okleveles vívómester 44 éves korában. Az elhunytban dr. Malay Béla miniszteri osztálytanácsos fivérének gyászolja. Az elhunytat tegnap temették el Jászvásáron nagy részvét mellett.

Albisi Barabás József ref. lelkész, a nagyenyedi ref. egyházmegye tanácsbírája, 82 éves korában Egerben meghalt.

Salzburgban Thun-Hohenstein Matild grófné, született Nostitz-Rienck grófné csillagkeresztés hölgy, Erzsébet királyné volt udvarhölgye, tegnap 79 éves korában elhunyt.

Berlinben Skarhina Ferencz híres történelmi és geneafestő ma délelőtt meghalt.

Ravizza Mór, nyugalmazott érsek, uradalmi aligazgató, 68 éves korában meghalt Kaloosán.

Báji Patay Andrásné, született Láner Ilona, Patay András nyugalmazott esendőtábornok neje, Szabolcs vármegye régi társadalmának egyik kimagasló női alakja, 73 éves korában, Albáziában meghalt. Holttestét Nagyállóba szállították és a családi sírboltba helyezték örök nyugalomra.

Orzeszko Elisa iróné Grednoban meghalt.

Csorvassy István, a nagyszalontai függetlenségi pártnok hosszú éveken át volt érdemes önkéntes elhunyt Nagyszalontán. Kossuth Ferencz táviratilag fejezte ki részvétét a családoknak.

Hérics Márton Kisbéri plébános 55 éves korában, áldozópapságának 35-ik évében Récezy tanár klinikájában hosszas szenvedés után ma meghalt. Az elhunyt temetése holnap lesz a Szenteny-utcai egyetemi kápolnában.

★ **Ha őszül a haja, használja a Stella-vizet.** Ára 2 K. Kapható egyedül Zoltán B. gyógytárban, Budapest, V., Szabadság-tér.

x **Szép a hajuz Hajdusági pedrővel.**

x **Fodor-féle vívóterem** a Koronaherczeg-utca 3. szám alatt a főváros legnagyobb és legjobban felszerelt torna- és vívóterme. Különös gond fordítatik a gyermektorna- és vívásra.

x **Bob hashajtó a legkellemebb, 10 fillér.**

x **Milla Barry** Budapesten, Szombat óta nagyon kedves vendége van Budapest publikumának. Szombaton este lépett fel először a *Jardin de Paris* kabaréjában a kitűnő *Milla Barry*, a legnépszerűbb német díszelő. Céljog művészetével, elragadó pajkosággal előadott új dalai közül különösen a *Yalse d'Amour*-nak volt óriási sikere. Szenczáczió sikere van különben az egész pompás programnak, amelyet zeuffelt ház tapsol végig minden este.

Magyar mágnás, angol lord
Palma-kaucuk sarkot hord.

SZÍNHÁZ ÉS MŰVÉSZET

(*) „Utazás az özevesség körül.” Így sajnó vége felé, amikor a leleményből és ötletből azo is ki szoktak fogyni, akiknek különben bőven volt (amivel azonban korántsem akarom a Nemzeti Színház vezetőiségét gyanúsítani), a véletlen szor segítségét nyújt. Rá lehet hibázni valami jón is; olyan valamire, ami vonzó erőt gyakorolhat a közönségre ebben az előrehaladt vagy helyesebben: halódó saisonban. S talán nem is volt bal-fogás. Folelevonítotték Szécsi Ferencznek „Utazás az özevesség felé” című háromfelvonásos vígjátékát, mely annak idejében — 1904-ben — meg-lehetős sikert aratott. Ma sem tévesztette el hatá-sát; nem éppen irodalmi értékéről fogva, hanem, mert vannak benne mulattató és szórakoztató ele-mek, amelyek a publikumot fel tudják villanyozni. Az előadás is nívós volt. A közreműködőkön meg-látszott, hogy szeretik szerepeiket és sikert akar-nak szerezni a színháznak és a szerzőnek. Kül-d-nösen *Márkus Emma*, *Alszevgy Irma*, *Gerő Lina* buzdgólkodtak sikeresen a főbb női szerepekben. A férfiak közül *Gál Gyula*, *Dezsi József*, *Pethes Rózsavölgyi* váltak ki művészi alakításukkal. J. epizód szerepet kapott *Bajnai*, aki éppen az ilyen apró genrealakokat sikeresen tudja eljátszani s ma is többször jóízűen megkacagatták a publikumot. A darabot holnap ismétlik.

(*) Az Operaházban holnap, csütörtökön Dob-lányi Ernő a „Pierrette fátyola” című némajáté-kát adják, melyben Szoyer — Pierrette, Guerra — Arlechino, Kornai — Pierret, Hegedűs Pierrette atyja, Mazzantini — Pierrette anyja, Smerald — Pierret inasa, Brada — tánczenedző, továbbá Kasztner — Krauner L., Gönczy, Kodolányi é. Ádám játsszák a főszerepeket. Vezetéssel Szikla Adolf karmester, rendező Guerra Miklós ballet-mester. A némajátékot Poldini a „Csavargó és kí-ralyleány” című vígjáték követi, amelyben Hajduné — a királyleány és Székelyhidy — a her-czog, először éneklik szerepeiket. Kivülük Várady S., Pichler és Kornai játszanak a darabban. Vezé-nyel Kerner István karnagy, rendező Kiss Dez-s rendező. (Évi bérlet 99. sz. Kezdeté felnyolozkor.)

(*) A Zeneakadémia vizsgálati hangversenye. A mai est az énekeseké volt, bár a feltűné-s-keltő zeneszámok egymást váltogatták. A hang-verseny *Zsigmond Győző* nyitotta meg, (*Brahms*, *Változatok Huzendel -gy tónájára*) mely egyike volt az est legsikerültebb pontjainak. A tehetséges fiatal művésznövendék nagy technikai készült-séget eláruló precíz, szépen átgondolt játékaival méltán érdemelték ki a hallgatóság érdeklődését. Megkapón finom pianója s karakterisztikus hat-tározott, biztos forteja mind ezt bizonyították, hogy ugy zenei nevelése, mint tehetsége kiváló. Az est hátralévő részét tulnyomóan az énekeszámok foglalták el, melyek közül figyelemre méltónak *Kriszánich Lujza* és *Vajda Elza* számait találjuk. Az előbbi könnyedén, tisztá kijelítéssel énekel s intím kisterjedelmű, de szingazdag koloratúráj-ának némely fogyatkozásait nagy technikai tudás-sal pótolja. Nem mondhatjuk ezt *Vajda Elzáról*, ki nagy hangnyugával még nem tud kellően bán-ni s a magas regiszterekben küzködik. Nem tisztá kijelítése szintén a zenei esztétika rovására megy. Szép sikert aratott Kovási *Berlén Miklós* is, ki *Rubinstein* Aerá-ját adta elő nagy bensőséggel. A nagyszámu közönség szívesen fogadta a szereplő-ket, a tapsból bőven kijutott az agilis rendezőség-nek és tanári karának is.

(*) Az operai kar Molnár államtitkárnál. Az operai karszemélyzet négytagú küldöttsége tisztel-gett ma délután Molnár Viktor kultuszminiszteri államtitkárnál, hogy tiszteletrendezésük ügye felől felvilágosítást kérjenek. Molnár Viktor államtit-kár nagyon szívesen fogadta a küldöttséget és ki-jelentette, hogy a fizetésrendezés még ebben a hó-napban megvalósul és 1910. évi január 1-éig vis-zszahatólag lép életbe.

(*) Goldmark ünneplése. A budapesti tudománycetem bölcsészeti fakultása elhatározta, hogy Goldmark Károlyt nyolcvanadik születés-napja alkalmából diszoktorrá választja meg. Az erre vonatkozó határozatot az egyetemi tanács jóváhagyta és Sággy Gyula rektor a kultusz-

minisztérium útján a király előterjesztette. A királyi jóváhagyást Goldmark Budapestre érkezéséig kieszközlik és a dásdoktori diplomát Goldmark ittélé alatt unnepeg keretében adják át.

Keszthelyről írják: Keszthely város már minden előkészületet megtett, hogy május 21-én Goldmark Károlyt és a vidéki vendégeket minél impozánsabban fogadhassa. Ujabbban a keszthelyi leányok elhatározták, hogy a Balaton nagy csónaktáborát virágokkal ékesítik fel és az unnepeg délutánján a zeneszerző tiszteletére csónak-korzó rendeznek. A korzó rendkívül érdekesnek ígérkezik, mert talán egész Európában egy vizen sincs oly temerdek csónak, mint a keszthelyi vizen. Lukácsy Lajos szobrászművész Keszthelyre érkezett, hogy a Goldmark ezuloházára készített emléktábla elhelyezésén jelen legyen. Az emléktábla igen szép művészi alkotás, mely Goldmark reliefjét ábrázolja. Az arc mögött a zene szimbolumaképe egy hárfá van. Az arczkép alatt a „Saba királynőjéből a leghatásosabb rész néhány ütemének kottáját látjuk s ez alatt van a feirat. Lukácsy, aki gróf Festetich György keszthelyi szobrát is készítette, meleg fogadtatásban részesítik. — Goldmark Károly már értesítette Fodor Istót, a keszthelyi unnepeg főrendezőjét, hogy veje és leánya kíséretében május 21-én déleiben érkezik Keszthelyre. Megérkezésekor Nagy István keszthelyi városbíró fogadja s azután elkíséri a premontrai rendházba, ahol a mester lakni fog.

Goldmark Károly pénteken, a hó 20-án délután két órakerkezik Budapestre s a Hungária-szállóban vesz lakást. Ugyanaz nap este jelen lesz az operaházi unnepeg hangversenyen, melynek műsorát a nagy magyar zeneiro műveiből állították össze a következő műsorral: 1. Szuntala-nyitány. 2. Scherzo (A-dur). 3. Férfikarok. 4. Hegedüverseny Szigeti József hegedüművész közreműködésével. 5. Falusi lakodalom (szimfónia). Bérletszűnet 24. szám, rendes helyárak, kezdete félnyolcekor.

(*) Gerster Etelka férje meghalt. Bolognából jön a hír, hogy dr. Gardini Carlo, a világszerte ismert impresario 77 éves korában hirtelen meghalt. Gardini a leghíresebb énekesnőket és énekeseket mutatta be Európa és Amerika közönségének. A többek közt Gerster Etelka, a magyar származású nagy művésznő. Patti Adelina és Nilsson Krisztina méltó vetélytársának is ő volt az impressariója. A világhírnévűnek házasság lett a vége. A művészpár Bologna szomszédságában telepedett le, a saját birtokukon. Gerster Etelka nagyhírű énekeskadémiát alapított, férje pedig az Egyesült Államok bolognai konzulja lett.

(*) Zeneiskolai hangverseny. Bloch Kálmán zongoraművész és zeneszerző igazgatása alatt álló „Hazai Zene Konzervatórium” növendékei vasárnap a hó 15-én délelőtt tartották a Vigadóban II-ik vizsgálati hangversenyüket. Mindannyian kiváló zenei készségről tanuskodtak. A zeneiskola kitűnőségét élénken bizonyította a hangverseny fényes eredménye. A növendékek szabatos játéka és átérésre való törekvése azt bizonyította, hogy ebben a zeneiskolában nagy gondot fordítanak a növendékek zenei telettségének fejlesztésére. Különösen kiűntek Bloch mester tanítványai és pedig Wolf Teresi, aki Liszt-Schubert Impromptuját adta elő brilláns technikával és kész művészettel, ugyszintén Keresztesi Ilonka, Edm. Abessertől Rothe Rose, és Schwarz Irén egy Chopin-keringőt. Zajos háttal játszott még Farkasházy Győző, Fischl Olga, Mautner Aranka, Strömpl Brigitta, Meyer Margit, Molnár Rózi és Magdi és Singer Frida. Kivülök még szép sikert mutatott fél a zongoranövendékek közül Bárány Irma, Glatter Gyula, Grim Elza, Kalmár Annus, Kelemen Margit és Endre. A hegedűszak növendékei közül nagyon szépen játszott Molnár Kálmán és Fleischmann Kálmán. Bloch tanár igazgatót hálás tanítványai értékes ezüst emléktáblával lepték meg és meleg ovációban részesítették.

EGYESÜLETEK.

(—) A Pesti Első Bölcsöde-Egylet tegnap tartotta évi közgyűlést az újvárosi házában gróf Poppenheim Szigfriedné, szül. Károlyi Erzsébet grófnő elnöklésével. Novák Lajos titkári bejelentése szerint az egylet két bölcsödéjében naponként 200—250 gyermeket gondoztak. A jelentések tudomásulvétele után Nádasy Gusztáv bemutatta a költségvetést, mire megajtották a választásokat. Új választmányi tagok lettek: Bolváry Zsuzsanna Dénesné, Hets Béla, Horváth Pálné és ifj. Kienaszt Ferencné.

(—) Az Országos Magyar Iskolaegylet mint minden évben, ugy az idén is szép unnepeg keretében áldozott egykori alapítója, Gerlőczy Károly emlékének. Az unnepeg ma délelőtt 11 óraker volt a Labancz-úti elemi iskolában. Tóth

József kir. tanácsos, alelnök megnyitó beszéde után Eperjessy István iskolaigazgató emlékezett meg Gerlőczy Károlyról és buzdította a gyermek-sereget, hogy ennek a nagy férfinak a munkásságát tekintsek mindenkor példának.

SPORT.

Budapesti tavaszi versenyek.

— Kilencedik nap. —

A nap főszámanak startjától Carabas távolmaradt s így nyílt kérdés lett a verseny sorsa, amit élénken ilusztrált a könyveseknél a fogadási piac, mert nem tudtak határozott favoritot találni. Leginkább Kaiseruhlan-t fogadták, azonban elég híve volt Krikerl-nek és Lady Love-nek is. Jól sikerült start után Gouvernante veszi át a vezetést Jungfer előtt, de hamarosan felzárkózik a második helyre Lady Love. A rövid oldalon Gouvernante még nagyobb tételonyt biztosít magának s egész az egyenesbe fordulóig kalauzolja a mezőnyt. Itt azonban beúrik társai s előbb fokozatosan felnyomult Krikerl, majd Kaiseruhlan hagyják el. A táv előtt már Krikerl-re Kaiseruhlan nem veszedelmes, de itt nagy rushel tör előre az időközben hátravett Lady Love és izgalmas finish fejlődik ki közöttük, melyből Lady Love kerül ki félhosszal nyertnek, azonban közvetlen a cél előtt lovasa gyámoltalansága folytán nekiment Krikerl-nek, úgy hogy ennek nyergéből Pretzner, hajszálon múlt, hogy ki nem esett. Természetesen óvás lett beadva Lady Love ellen s az igazgatóság hely adva ennek, Krikerl-t jelentette ki nyertnek.

A Sándor-díj három résztveje közül Gánna reas favoritként állt a szalag elé. A History-mént ma egészen más taktikával lovagolta Kiss Géza, mint az Asszonyok díjában, mert rögtön az éle szökött vele s vezetést egész utón megtartva, könnyen nyerte a versenyt jobbképességű ellenfelek ellen, mint a multkori mezőny volt.

A Nyeretlen kétéves kanczák versenyében a még sötét Telluria volt eleinte a favorit, azonban ezen pozíciójáról lezoritotta Princess Patsy, mely utóbbi végül canterben nyerte a versenyt Bliktri ellen. Livia harmadik Telluria előtt.

Részletes eredmény a következő:

I. Eladók verseny. Díj 2000 korona. Táv 2000 méter. 1. Dávid E. 36 pm Cup Horn 52 kg (Pretzner). 2. Milne F. 56 pher Lanzendorf 52 fél kg (Hollinger). 3. Metcalf J. 46 pk Maffia 57 és fél kg (Janek). Futottak még: Old Coin (Buresch), Foglalo (Hewitt). Erős küzdelem után nyakhosszal nyerve, tizenöt hossal harmadik. Tot.: 10:22, 40:56, 62. — II. helyen: 10:23, 20:26, 38. — III. helyen: 5:13. — Könyvfogadások: 1 és fél Cap Horn, 2 és fél Lanzendorf és Foglalo, 6 Maffia, 25 Old Coin. — Esetleges kvóták: 30 Foglalo, 40 Lanzendorf, 103 Maffia, 503 Old Coin.

II. Sándor-díj. 100 darab arany tiszteletdíj. Táv 3200 méter. 1. Jankovich-B. Gy. 58 pm Gánna 70 kg (Kiss G.). 2. Szemere M. 46 pm Beeskereki 71 kg (Szente). 3. Mautner V. 58 pm Joseph 73 és fél kg (Korb). Igen könnyen három hossal nyerve, hat hossal harmadik. Tot.: 10:18. — II. helyen: 10:18, III. helyen: 5:9. — Könyvfogadások: 1¼ reá Gánna, 1¼ Beeskereki, 4 Joseph. — Esetleges kvóták: 26 Beeskereki, 46 Joseph.

III. Visegrádi díj. Díj 10.000 korona. Táv 1800 méter. 1. Gr. Lamberg H. lov. tbnok. 46 sk Krikerl 57 és fél kg (Pretzner). 2. Mautner V. 46 pm Kaiseruhlan 57 kg (Korb). 3. Negropontes Gy. 36 pk Jungfer 48 és fél kg (Abo). Futottak még: Gouvernante (Fergusson), Lady Love (Jones), mely nyakhosszal nyert Krikerl ellen, nekilovaglás miatt diszkvalifikáltott. Könnyen három hossal nyerve. — Tot.: 10:41, 40:60, 54. — II. helyen: 10:51, 20:34, 28. — III. helyen: 5:25. — Könyvfogadások: 1 és fél Kaiseruhlan, 2 Krikerl, 3 Lady Love, 6 a többi. — Esetleges kvóták: 21 Kaiseruhlan, 35 Lady Love, 102 Gouvernante, 182 Jungfer.

IV. Handicap. Díj 3000 korona. Táv 1600 méter. 1. Mautner V. 36 pm Bursak 47 és fél kg (Korb). 2. Geist G. 36 pher Rákos 41 és fél kg (Fetting F.). 3. Pinka J. 46 sk. Titi II. 54 kg (Cockeram) és 3. hg Hohnelohe Oehringen id. sher Bengáli 52 és fél kg (Hewitt). — Futottak még: Györgyike (Janek), Alabárd (Miles), Napagedl (Pretzner), Bon accident (Krouzil), Grasshopper (Baumgartner), Bobálka (Fergusson), Fortuna (Dyk), Gyere rózszám (Klmscha), The Pride (Finan), Viránka (Peschka), Moonlight (Izményi). Könnyen másfél hossal nyerve, négy hossal holtverseny. — Tot.: 10:25, 40:58, 142, Titi II. 54, Bengáli 66. — II. helyen: 10:26, 20:26, 52, 28, 32. — III. helyen: 5:14. — Könyvfogadások: 2 Bursak, 6 Rákos, Bengáli, Bobálka és Fortuna, 8 Titi II., Györgyike, Napagedl, Bon accident, Grasshopper, 10 a többi. — Esetleges kvóták: 102 Titi II., 112 Bengáli, 120 Bobálka, 134 Bon accident, 137 Fortuna és Viránka, 153 Györgyike, 222 Napagedl és Gyere ró-

zsám, 258 Moonlight, 265 Alabárd, 365 The Pride, 322 Rákos, 368 Grasshopper.

V. Kétéves nyeretlen kanczák verseny. Díj 3000 korona. Táv 900 méter. 1. Gr. Batthyányi E. sk Princess Patsy 56 kg (Hewitt). 2. Egyedi L. pk Bliktri 56 kg (Miles). 3. Mautner V. sk Livia 56 kg (Korb). Futottak még: Carbonadel (Fergusson), Revolte (Paul), Javasszony (Pretzner), Malina (Vivian), Telluria (Janek), Kőrös (Cockeram), Könnyen három hossal nyerve, egy hossal harmadik. — Tot.: 10:24, 40:60, 114, 166. — II. helyen: 10:26, 20:32, 50, 58. — III. helyen: 5:14. — Könyvfogadások: pari Princess Patsy, 2 Telluria, 5 Carbonadel, 6 Bliktri, 8 Livia, 12 a többi. — Esetleges kvóták: 27 Telluria, 83 Carbonadel, 200 Bliktri, 249 Revolte, 279 Kőrös, 302 Livia, 323 Malina, 449 Javasszony.

VI. Másodosztályu eladóverseny. Díj 3000 korona. Táv 900 méter. 1. Dávid E. pk Lola 56 és fél kg (Pretzner). 2. Zombory E. urnó sk Türelem 55 és fél kg (Hewitt). 3. Szemere M. sk Coquette 51 és fél kg (Dyk). Futottak még: Gibraltar (Vivian), Governors Daughter (Korb). Két és félhossal nyerve, négy hossal harmadik. — Tot.: 10:2, 40:48, 48. — II. helyen: 10:23, 20:2, 22. — III. helyen: 5:13. Könyvfogadások: 1 Lola, 1 és fél Türelem, 5 Coquette, 16 a többi. — Esetleges kvóták: 24 Türelem, 54 Coquette, 209 Gibraltar, 243 Governors Daughter.

VII. Hároméves nyeretlenek verseny. Díj 300 korona. Táv 1100 méter. 1. Hg. Hohnelohe-Oehringen pk Irrlicht 56 és fél kg (Hewitt). 2. Pr. Springer G. pm Lucumon 58 kg (Fergusson). 3. Mautner V. pm Fellengző 58 kg (Korb). Futottak még: Bougre (Aylin), Morning Air (Miles), Konferenzler (Janek), Majd-ha fagy (Broadwood), Liget (Krouzil), Barna babám (Pretzner), Chatter Watter (Basch), Vendome (Baluska), Black Girl (Vivian). Két hossal nyerve, két hossal harmadik. — Tot.: 10:75, 40:94, 84, 78. — II. helyen: 10:79, 20:46, 40, 41. — III. helyen: 5:39. — Könyvfogadások: 3 Barna babám, 4 Irrlicht, Liget, Lucumon, 5 Bougre, Fellengző, 10 a többi. — Esetleges kvóták: 55 Lucumon, 62 Barna babám, 70 Fellengző, 80 Chatter Watter, 48 Bougre, 94 Konferenzler, 105 Liget, 182 Black Girl, 305 Morning Air, 668 Majd-ha fagy, 1103 Vendome.

— Tizedik nap. —

A Kettős Ivadéverseny képezi a nap főszámat s 20.000 koronájáért legfeljebb hat ló veszi fel a küzdelmet a 2000 méteren. Valószínű indulók ezek: Nagy ur (Hewitt), Friponne (Miles), Ganymede (Krouzil), Pelote (Fergusson), Dezentor (Dick) és esetleg Plutokrat (Pretzner). A verseny az eddig látott formák alapján Nagy ur és Friponne közé helyezhető, de mivel az előbbi hét font pónalítást kénytelen adni Friponne-nak, nehéz helyzet elé van állítva és mi inkább a Pardonkancza győzelmét tartjuk valószínűnek. A meglepetés lovát Dezentor-ban véljük.

Jelöltjeink:

- I. Dorigny—Coupefile.
- II. Miles-lov.—Kaiseruhlan—Luppalle.
- III. Friponne—Nagy ur.
- IV. Szemere-ist.—Pretzner lov.—Cackler.
- V. Bilincs—Egyedi-ist.
- VI. Carrière—Ent oder weder—Frog.
- VII. Barsay—Pityi Palkó—Ardelle.

Balaton ma délután 2 óra 45 perczker 18-órta gróf Festetich Taszilo a vasárnap dűlőre kerülő Alagi-díjból.

(*) Bajnoki lawn-tennis-versenyek. A Magyar Országos Lawn-tennis Szövetség által rendezett országos bajnoki versenyek nevezési határideje a kiírások értelmében tegnap este 7 óraker járt le. A sorsolás és handicapelés ma. f. hó 19-én este 7 óraker tartatik meg a Budapesti Lawn-tennis Club margitszigeti klubházában. Utónevezések Kertész János, Budapest, IV., Koronaherzeg-utca 11. szám alá, vagy a Margitszigetre a Budapesti Lawn-tennis Club helyiségeibe intézndők, legkésőbbben ma esti 7 óráig. A versenyekre a Magyar Athletikai Club és Budapesti Lawn-tennis Club tagjainak nevezésim kívül a vidékről Aradról, Zomborból és Ungvárról érkeztek be nevezések. A versenyek a Budapesti Lawn-tennis Club margitszigeti pályáin tartatnak meg, f. hó 21-én délután 3 órától kezdődőleg napi 2 korona belépő díjak mellett. A Magyar Országos Lawn-tennis Szövetség egyéni tagjai a versenyeket díjtalanul tekinthetik meg.

A KÜLFÖLDINÉL 50%^{ig} OLCSÓBB ÉS JOBB!

SZEKELYSEITERS

TERMÉSZETES GYÓGYÁSVÁNYVIZ

AZ EMÉSZTÉST ELŐSEGÍTI,
AZ ÉTVÁGYAT FOKOZZA.

MAGYAR ÁSVÁNYVIZ FORGALMI ÉS KIVITELI RT.
BUDAPEST • TELEFON 162-84.

TÖRVÉNYSZÉK!

Volt miniszter mint vádlott.

Budapest, május 18.

A vádlott személye révén nagy feltűnést keltő pör tárgyalása volt kitzúve ma a sárvári büntető járásbírósalád elé. A pör vádlottja gróf *Festetich Andor*, a kiterjedt *Festetich* grófi-család egyik dus hitbizományának az ura, közismert és régóta szereplő ember. Hatvanhét esztendő öreg ur, esztendők óta egészen visszavonultan, apró passzióinak és anyagi zavarainak élt. Több ízben volt képviselő; 1892-ben, mint a felső-őri kerület követe került a Házba. Báró Bánffy Dezső miniszterelnöksége idején, 1894-ben földművelésügyi miniszter volt; de rövid ideig maradt ebben az állásában, valami apró kalamitása támadt a kabinetben és Bánffy lemondásra kényszerítette. Bukása óta visszavonult a politikától és a nyilvános közszerepléstől és tisztára azoknak a súlyos anyagi zavarainak élt, amelyek állandóan háborították. Általánosan tudott dollog volt a grófról, hogy nagy anyagi bajokkal küzd. ezért nem volt meglepő, hogy a gróf anyagi tönk szélére jutott. Két millió és háromszázezer korona adóssággal ment csödbe. A hitelezők nagyon szorították a gróft. Összeírták minden Budapesten vagy bárhol megtalált privát holmiját és emlékeztet, hogy a budapesti privát lakásának egész berendezését a mult esztendőben a Röck Szilárd-utczában árverezték el nyilvánosan. Az árverésből befolyt összeg már a csödtömeget illette, de a horribilis összegeket követelő hitelezők még mindig nem voltak kielégítve és a csöd lebonyolítása még mindig folyt. A csödtömeg, amely a csöd lebonyolításából várta a követelése fokozatos kiegyenlítését, legutóbb furcsa felfedezésre jutott. Kiderült, hogy a leltárból eltűnt ékszer és különféle ezüstnemű 33.000 korona, 3 db eredeti hollandi festmény 30.000 korona értékben, összesen tehát 63.000 korona érték, amely az egyéb eltűnt és nem részletezett tételekkel több, mint százezer koronára emelkedik. A gróf a nagy értékeket a hitbizományhoz hozzácsatoltának jelentette ki, de hogy ezekkel mi történt, azt senki sem tudja. A csöd lebonyolításánál a csödtömeg gondnoka mindössze konstataulta a tény, hogy az ékszerek eltűntek és hogy a roppant értékes három festmény helyett három értéktelen kép van a leltári holmik között. A csödtömeg gondnoka a feltűnő felfedezés után sikkasztás címén bünvádi feljelentést tett gróf *Festetich Andor* ellen a szombathelyi kir. ügyészségen. A szombathelyi ügyészség nem tartotta magát a vád átvételére illetékesnek, mire az ügy a budapesti királyi ügyészségre került. Az ügyészség itt megszüntette az eljárást a gróf ellen, mire az érdekeltek a főügyészséghez fordultak. A budapesti királyi főügyészség konstataulta, hogy büncselekménynek nyomaival valóban találhatók a feljelentésben, de a sikkasztás nehéz vádját a jogtalan eltulajdonítás kissé gyengébb vádjára fokozta le. A budapesti főügyészség a bűnügy összes iratait áttette a vas megyei, sárvári büntető járásbírósaládnak, mint erre illetékes fórumhoz, mert a vád tárgyát képező cselekmény az alsó-szelestei uradalomban, a járásbírósalád területén történt. A sárvári büntető járásbírósalád indul meg tehát az eljárás gróf *Festetich Andor* ellen.

Ma délelőtt kilencz órára volt kitzúve a sárvári büntető járásbírósalád a tárgyalás. A feljelentő csödtömeg képviselőjében megjelent dr. *Sebestyén József* budapesti ügyvéd, aki tanukkal és a becsatolt csöd-leltárral igazolta, hogy a közel százezer koronát érő értékek tényleg eltűntek. A tárgyalást azonban nem lehetett megtartani, mert a vádlott gróf nem jelent meg. Levelet intézett a büntető járásbírósaládnak, amelyben azt írta, hogy fontos családi körülmények miatt nem jelenhetett meg s

ezért a kitzúzott tárgyalás elnapolását kérte. A büntető járásbírósalád a kérelemnek eleget tett s a tárgyalást elnapolta. A legközelebbi tárgyalás júniusban lesz.

§ Kinevezések a bíróságnál. A király dr. Pap István kolozsvári ítélőtáblai bírót a kir. Curiához számfeletti bírónak, — valamint dr. Okályi Géza szepesszombati járásbírósalád albirót, Kovács Béla treneszeni alügyészt, dr. Vörös Imre németborsáni járásbírósalád albirót, Ágay Vilmos miskolci alügyészt, Székér Károly ujjpesti járásbírósalád, Zelenka Ottó treneszeni törvényszéki, Peczko József érsekújvári, Varga Dezső antalfi járásbírósalád albirát, dr. Szöllősy Oszkár pestvidéki alügyészt, Sáfár Sándor módosi, Szabó Sándor a szegedi ítélőtáblához berendelt módosi, Szabó Sándor temeskubini, Szabó László békéscsabai, dr. Párvy Arvéd budapesti VIII-X. kerületi járásbírósalád, Demény Ödön szabadkai törvényszéki, Kertész Béla felsővisi, Csolosz Jenő tabi, Buzás Pál marosúlyei, Wenzár Győző sárkányi, Schul Armin oraviczabányai, Hegedűs Lipót hátszegi, Köröskényi Tamás varannói, dr. Petruska Leó szilágysomlyói, Gaál Jenő miavai, Uray József aradi, Szedlár Ödön és dr. Kemény István abrudbányai járásbírósalád, Steinbarzer Alajos telekkönyvi betétszerkesztő, dr. Antalfi Mihály: pécsi ítélőtábla hoz tanácsjegyzőül berendelt szentlőrinczi, dr. Kondor Jenő sádsi, Fiáth Imre székesfehérvári járásbírósalád albirát, Szandtner Aladár kecskeméti alügyészt, Szemes Dezső perlaki, Nyisztor Sándor máriaradnai, Onucsán Miklós puji, Sikerszky Sándor fehértemplomi, járásbírósalád, Kenéz Sándor nagyváradai törvényszéki, Curry Richárd csongrádi, ifj. Smetena Károly tiszafüredi, Galló István a győri kir. ítélőtáblához tanácsjegyzőül berendelt csornai, Kulesár Ferencz budapesti V. ker. kir. járásbírósalád, dr. Zimburg Arthur budapesti kereskedelmi és váltótörvényszéki, Lengyel Miklós abádszalóki, dr. Kovács Ferencz püspökudányi, Mikovinyi Jenő hatvani, Weinmann Viktor gyulai járásbírósalád, Széke János brassói, dr. Költő Gábor a kolozsvári ítélőtáblához tanácsjegyzőül berendelt kolozsvári törvényszéki, Boda Vilmos sárbogárdi, Thomándl Ödön szerdahelyi járásbírósalád, dr. Fekete Pál: újvidéki, dr. Wanej Rezső szegedi törvényszéki, Riedler Gyula szentistváni, Krayzell Miklós kassai, Janka Jenő egri, dr. Franz József újvidéki, dr. Pokomándy Dezső kunszentmártoni, dr. Boros Endre székesfehérvári és Pálaszky Emil kassai járásbírósalád, végül Rattár Sándor a nagyváradai ítélőtáblához tanácsjegyzőül berendelt nagyváradai törvényszéki albirát jelenlegi székhelyükön járásbírókká, törvényszéki bírákká, ügyészekké, illetve telekkönyvi betétszerkesztő bírónak nevezte ki.

§ A Tarnovszka-pör. Velenczéből jelentik nekünk: Hihetetlen nagy a tolongás, mindenki tud a törvényszék palotájába. *Vecchini* folytatja védőbeszédét s egyre nagyobb hatással beszél. Ma is Tarnovszkát menti, nem ő, hanem Priljukov eszelte ki a gyilkosságot és Priljukov terve volt, hogy Naumovval kell megöletni Komarovszkát. Priljukov pénzsóvár volt s mindenekelőtt a szekszulási gyönyörököt hajszolta. Tarnovszka ellenben gyenge asszony, aki anyai részről terhelt és mint az orvosszakértők is konstataálták, szervezetenleg beteges hajlamu. *Vecchini* felmentést kér védenoze számára s így fejezte be beszédét:

— Tarnovszka a legszegényebb teremtes, melyet egy erős, nem reszkető kar ragadott magával s a sziklán zuzta szét fejét.

A védőbeszéd után pereczkig tapsolt a közönség. Nagy volt *Vecchini* sikere. Délután az utolsó védő került sorra, holnap pedig az elnök összegezi a vád anyagát s legalább még három napig fog tartani, míg ítélethozatalra kerül a sor.

§ Kragujevics Spázó bűnpöre. A büntetőtörvényszék esküdtbírósaláda zárt ülésben ma folytatlag tárgyalta *Kragujevics Spázó* többrendbeli bűnügyét. A mai napon a *Reitz* Ede ellen elkövetett gyilkosság és rablás kísérletének büntette került sorra. Ennek a vádnak az előzményeit és magát a vádat az ügyész hosszan ismertette a főtárgyaláson, az esküdtbírósalád erre az ügyre vonatkozólag hallgatta ki *Kragujevics Spázó* utána pedig *Emmerling* Ferencz portást. A tárgyalás zárt ülésben folyt tovább. Délután két óráig az esküdtbírósalád kihallgatta a Bécsből megjelent három tanut a *Reitz*-esetre vonatkozólag. Több tanu eddig nem jelentkezett. A délutáni folytatolagos tárgyaláson a meg nem jelent tanu vallomásait ismertette a bíróság. A tárgyalást holnap folytatják.

§ Ítélet a Roksizin-pörben. Nagyváradon a *Roksizin*-pörben ma hozta meg ítéletét a bíróság. Az ítélet szerint dr. *Roksizin* György ügyvédet, *Barb* Posten járásbírósalád és dr. *Duma* Flóriánét felmentették, ellenben *Porumb* Kornél jegyzőt közokirathamisításért, valamint sikkasztásért és csalásért hét évi fegyházra ítélték.

§ Az Ujjpesti Szegény-Gyermekórház sajtópöre. Egy estilap 1908. évi első számában „Ölik a gyermekeket” ezimén támadást intézett az ujjpesti szegény gyermekórház egyesület és annak igazgató-főorvosa dr. *Fuchs* Ignác ellen. Azt írta a kórházról, hogy abban ölnék, csalják az államo és panamáznak. Dr. *Fuchs* Ignác főorvost pedig azzal vádolta, hogy bojkott alatt áll és szennyvizzel fertőzte meg a kórház kútját. A lap információit dr. *Rejtő* Sándor kórházi főorvosnak tulajdonították és a sajtóbírósaládnál rágalimázási pert indítottak ellene. Dr. *Rejtő* Sándor főorvos, most a törvényszékhez intézett beadványában maga czáfolja meg az inkriminált czikk tartalmát és sajnálatát fejezi ki megjelenése felett. Ezt a sértett felek elégtétel gyanánt elfogadták, mire a törvényszék a további eljárást beszüntette.

KÖZGAZDASÁG.

A százmillió folyószámla-kölcsön és a tőzsdé.

A mai számunkban már részletesen foglalkoztunk a kormány ama lépésével, hogy a Rothschild-csoporttól, a csoport magyar képviselője, a Magyar Általános Hitelbank utján száz millió folyószámla kölcsönt vesz föl. Rámutattunk azokra az államjogi és pénzügyi hátrányokra, melyek e szükség-kölcsön nyomán állami hitelünkre hármlanak. És a mai naptól kezdve eseményei aggodalmainkat mindenben igazolták. A tőzsdé igen kedvezőtlenül fogadta e nagy pénzügyi megerőszakítást eláruló hitelműveletet, melynek hatása ma az összes értékek apatikus stagnálásában, sőt hanyatlásban jutott kifejezésre. A tőzsdét erősen meglepte a kormány kölcsönkérése, úgy hogy egyelőre még végleges állásfoglalása nem tudott ez ügyben kialakulni; abban azonban megegyeztek a vélemények, hogy államhitelünk szempontjából nem volt szerencsés gondolat az ily módon való pénzszerezés.

Kinevezések a Magyar Általános Hitelbanknál.

A Magyar Általános Hitelbank igazgatósága ma tartott ülésében *Kovács* Géza és *Róna* Zsigmond igazgatóhelyetteseket igazgatókká, *Frommer* Vilmos czégyvezetőt igazgatóhelyettesé nevezte ki.

A Laenderbank részvényei a budapesti tőzsdén

Amióta a Laenderbank a Leszámitolbanknál és a Kereskedelmi Részvénytársaságnál vállalt érdek-közöségéinél fogva szorosabb kapcsolatba került a budapesti pénzpiacczal, szükségessé vált a bank részvényeinek a budapesti tőzsdén való bevezetése is. Ez ügyben az érdekeltekkel való tárgyalások felvétele végett *Rotter*, a Laenderbank igazgatója Budapestre érkezett.

Kereskedelmi utazók nyugdíjügye. A Magyarországi Kereskedelmi Utazók Egyesülete, mely a kereskedelmi utazók nyugdíjügyének megoldása érdekében már évek óta fáradozik, pünkösd napján ismét jelentős lépést tett a nagyfontosságú szociális kérdés megoldása felé. Az egyesület már eddig is több nyugdíjpótló intézményt létesített a maga kebelében. Így megalkotta a házi nyugdíjasok intézményét, melyből az elaggott és munka képtelen, tagtársak minden havi segélyezést kaphatnak; megalkotta továbbá a Segélyező Csoportot, mely a csoportbeli elhalt utazó özvegyének körülbelül háromezer koronás segítséget ad; és megalkotta az idén a munkaképtelenség csoportját, melynek révén a munkaképtelenné vált tagtárs szintén nagyobb összegű támogatáshoz jut egyszerre. De ezek a nyugdíjpótló intézmények nem tehetik fölszögessé magának a nyugdíjkérdésnek végleges szabályozását. Ezt beszelte meg az egyesület a pünkösti értekezleten, mikor is alsóterenyi *Auer* Róbert elnöki megnyitása és *Csillag* József utazó előadása alapján határozatba ment, hogy az egyesület három évre beosztott agitációs terv utján, félmillióra emeli nyugdíjalapját. A hangulat az értekezleten olyan lelkes volt, hogy az eddig másfélszázezer koronát kitevő nyugdíjalapra a jelen voltak önkéntes adakozásból újabb 2200 korona gyűlt össze. Az egyesület 150 tagu bizottságot választott, mely az agitációt és a gyűjtést három éven keresztül országsszerte fogja folytatni.

A Kereskedelmi Részvénytársaság nagyszabású üzletei. Mai számunkban már megirtuk, hogy a Magyar Kereskedelmi Részvénytársaság gyako-

Reggelizés előtt fél pohár
SCHMIDTHAUER-féle

használatra valódi áldás gyomorbetegségeknek és székzsorulásban szenvedőknek

Igmándi keserűvíz

az elrontott gyomrot
2-3 óra alatt teljesen rendbe hozza.
Kis üveg 40 allér,
nagy üveg 80 allér.

rolta opozícióját az abbáziai fürdőtelep megvásárlása ügyében. Ebből a kintin üzletből nagy rész esett a Kereskedelmi Részvénytársaságra. A Déli Vasut a fürdőtelepért mindössze 6,600.000 koronát lap készpénzben, ezenkívül kap még 100.000 koronát az új részvénytársaság részvényeiben. Érdekes, hogy a Déli Vasut zárómádsáiban az abbáziai telepek nincsenek külön felemlítve, hanem a vasut tulajdonát képező szállodák együttesen 8,600.000 koronával vannak feltüntetve a mérlegben. A Kereskedelmi Részvénytársaság — természetesen — kifizeti az abbáziai ingatlanokat terhelő jelzálogkölesőket, kártalanítja a Nemzetközi Hálókocsi-Társaságot a bérlet megszüntetése ért, kifizeti az átiratási illetéket is stb. Az új csoportnak ezekkel a kiadásokkal együtt körülbelül 11 millió koronára kerül Abbázia. Ezzel kapcsolatosan említjük meg, hogy a Magyar Kereskedelmi Részvénytársaságnál több nagyobb üzlet vár lebonyolításra, amelyekről már a legközelebbi napokban részletek is nyilvánosságra kerülnek.

Fizetéseketelenségek. A bécsi hitelezői védőegylet a következő fizetéseketelenségeket közli: Ferencina Cyrill, férfiszabó, Zágráb; — Székely Miksa, üvegkereskedő, Eger; — Preisz Andor, kereskedő, Nagykáta; — Padovani István, cipokereskedő, Fiume; — Frankl Bernát, kereskedő, Pozsony; — Hirschl-testvérek, kereskedő-cég, Szeged.

Előléptetések a kereskedelmi minisztériumban. Ismeretes, hogy Hegyeshalmy Lajost, a kereskedelmi minisztérium vasuti osztályának vezetőjét a Máv. elnök helyettesévé nevezték ki. Utóda dr. Neumann Károly osztálytanácsos lett, aki ma már át is vette a szakosztály vezetését. Neumann Károly, valamint a Máv. igazgatóvá kinevezett Hollán Sándor legközelebb miniszteri tanácsosi címet és jellegűt kapnak. Ezekon kívül ma több előléptetést publikáltak a kereskedelmi minisztériumban. Papp Árpád címzetes miniszteri tanácsos valóságos miniszteri tanácsos lett, Berzók Gyula osztálytanácsos a miniszteri tanácsosi címet és jellegűt kapta. Hazai Gyula címzetes osztálytanácsos és dr. Adám Géza miniszteri titkár valóságos osztálytanácsosokká léptek elő; miniszteri titkárok lettek dr. Török László és dr. Csathó Ernő, fogalmazóvá dr. báró Krochina Károlyt és segédfogalmazókká dr. Dános Árpádot és dr. Szarka Elemért nevezték ki.

A Máv. jövedelmének hanyatlása. Az utóbbi hónapok kortesbeszélései között igen jelentékeny szerepet játszottak azok, amelyek a Máv. jövedelmének hanyatlásáról beszéltek és ebből a konklúziós kormányra nézve kedvezőtlen következtetéseket vontak le. Mindenki tudja, hogy ezek a következtetések mennyire rabuliztikusak, mert hiszen Kossuth alatt a teljesített nagyszabású beruházások miatt hanyatlottak a Máv. jövedelmek. Érdekes, hogy ezt most lénytelen elismerni Hieronymi is, ha nem is direkt, de a sorok között abban a kimutatásban, amit az 1909. év utolsó negyedének üzleteredményeiről tett közzé. Az 1909. év utolsó negyedéről szóló államháztartási kimutatás szerint a magy. kir. államvasutak üzleti bevételei 88.337.405 korona 82 fillérral tettek, szemben az 1908. év megfelelő negyedének 91.552.503 korona 8 fillérével, ami 3.215.097 korona 26 fillérral kevesebb. A Máv. üzleti kiadásai 76.243.843 korona 24 fillérral tettek, a múlt év megfelelő negyedének 69.276.669 korona 92 fillérével szemben, ami 6.967.233 korona 32 fillérral kedvezőlenebb. A beruházások s új építkezések az állami vasutaknál 6.415.144 korona 47 fillérral tettek, míg az előző év ugyanazon időszakában 14.845.596 korona 46 fillérral, tehát 8.430.452 korona 99 fillérral többet. A kimutatáshoz csatolt felvilágosítócsokban a következőket találjuk:

A m. kir. államvasutak üzleti bevételeinél kimutatott 3.215.097 korona 26 fillérral kedvezőlenebb eredmény csak az ideiglenes adatok összehasonlításán alapszik. A jelen kimutatás összeállításakor már ismeretes végleges eredmények az 1908. évi IV. negyed végleges eredményével szemben 3 milliót meghaladó többletet tüntetnek fel. A kimutatás szerint mutatkozó bevételi visszamaradás tehát csak az ideiglenes bevételek tulságosan óvatos számbavételének a következménye. — 6.967.233 korona 32 fillérral nőttek a magy. kir. államvasutak üzleti kiadásai, mert ebben a negyedévben mintegy

1,500.000 vonatkilométerrel több teljesített s az üzemben tartott hálózat 218.9 kilométerrel nagyobb volt, mint az 1908. év megfelelő időszakában; továbbá, mert a forgalmi eszközöknek fokozottabb igénybevétele folytán fentartási munkákra koreken 1,000.000 koronával, a nyugdíjintézethez való hozzájárulásra pedig 2,500.000 koronával több fordított s ezenfelül a szén árának emelkedése, a viszonylag nagyobb tüzelőanyag-fogyasztás és az anyagoknak idegen vasutakon való szállításából eredő többletköltség a kiadásoknak mintegy 550.000 koronával való emelkedését idézte elő. — Az egész évi összefoglalásban a m. kir. államvasutak üzleti kiadásainál 25,294.755 korona 22 fillér többlet merült fel, amely részben abban találja magyarázatát, hogy az 1909. évben mintegy 6.3 millió vonatkilométerrel több teljesített s az üzemben tartott hálózat is nagyobb volt, mint az 1908. évben, részben pedig abban, hogy fentartási munkák nagyobb mérvben fogantositattak s hogy a nagyobb szénfogyasztás és a szén árának és szállítási költségeinek emelkedése is jelentékeny többletkiadást okozott.

A Máv. elnökhelyettese. Hegyeshalmy Lajos miniszteri tanácsos, a magy. kir. államvasutak most kinevezett elnökhelyettese, hivatalát az államvasutak igazgatóságánál ma foglalta el. Az új elnökhelyettes mielőtt hivatalába ment, tisztelgett Marx János miniszteri tanácsosnál, az államvasutak elnökénél, azután pedig hivatalának helyiségében az egyes szakosztályok tisztelgését fogadta.

Változások a nemzetközi postai forgalomban. A magy. királyi posta- és távirada vezérigazgatóság közlése szerint újabb a következő változások állottak be: Braziliában a levélpostai díjegysek megváltoztak, Franciaországban a levelek súlyegységét felemelték 15 grammról 20 grammra. A dán Antillákban és Kongó belga gyarmatban elterelték a levelezésért szedett tengeri pótdíjakat, Kongóban azonfelül az ajánlási díjat leszállították 50 centimesről 20 centimesre, Szerbiában a nemzetközi forgalomban a levelek második és következő súlyegységének díját leszállították 25 paraszról 15 paraszra. Guadeloupe francia gyarmat részvessz választój-szelvényforgalomban. Az egyetemes postaegyleten kívül álló Saionon és Banké szigetekre lehet ajánlott leveleket is küldeni. A Braziliába szelt ajánlott küldeményekre vonatkozó visszavétel, vagy címváltozás iránti kérelmeket a rendeltetési hivatalokhoz kell intézni. Német Új-Guinea Simsonhafen helyiségének nevé újabb Rabaulra változtatták. Német Délnyugat-Afrikában Romandrift nevű helyen levő postahivatal a nemzetközi utalvány és csomagforgalomban nem vesz részt. Törökország „Djisi Mustafa Pacha Station” nevű postahivatal rész vesz a nemzetközi csomag- és utalványforgalomban. Chili Santiago nevű hivatala és a Madagaszkárhoz tartozó Mohéli sziget ismét részt vesznek az értéklel és értékdoboz-forgalomban. Dél-Nigériában szél értéklevelek értéknilyvántásának határa 3000 frank. A Kínában levő orosz postahivatalok közül Choufou is részt vesz az értékforgalomban. A nemzetközi közönséges utalványforgalomban újabb a következő hivatalok vesznek részt: Elisabethviell, Kamboue, Kipaila, Sukanja (Kongó belga gyarmatok), Kioto, Keikanzan (mandzsuri japán postahivatalok), Truk, Tunisz, Gafsa Gare (Karolina szigetek); ellenben a Német Délnyugat-Afrikában fekvő Braekwasserbe utalvány nem küldhető. Svédországban Alfsred, Oxelösund, Raettwick, Tuniszban Cebaladu-Mornag, El-Arib, Menzel-Djoni a közönséges távirati utalványforgalomban vesznek részt.

A Budapesti Bank tőkeemlése. A Budapesti Bank Részvénytársaság ma tartott igazgatósági ülésében elhatározta, hogy 4 millió koronát kitévő alaptekejét 10 millió koronára eméli fel. A tőkeemlése módjait az igazgatóság a május 27-én tartandó rendkívüli közgyűlésnek fogja elfogadás végett bemutatni. Mint pénzügyi körökből értesülünk, az új részvények átvételének biztosítására szindikátus alakult és így a részvények elhelyezése biztosítva van.

Előadás a gyújtógyárakról. Mint hogy a szegedi katasztrófa nagy mértékben a gyújtógyártás felé irányította a közönség figyelmét, a Törvényes munkásvédelem magyarországi egyesülete elhatározta, hogy az érdeklődő részére „A gyújtógyártás és veszélyei” című előadást rendez. Az előadást az év május hó 20-án, pénteken este hat órakor fogja dr. Friedrich Vilmos főorvos, egyetemi m. tanár a társadalmi muzeum előadóteremében (V. Maria Valéria-utca 12. sz. II. em.) megtartani. Az előadó a magyar gyújtógyárakat nagy részben személyesen meglátogatta.

Egy bányá eladás. Oláhpatak határában van egy bányatársulat, a Pálbánya Társulata. Most, hogy a Dobsina-környéki bányák kiaknázására egy új vállalat alakult, a Pálbánya is ehhez csatlakozik olyképen, hogy a június 28-án tartandó közgyűlésükön a részvényesek a bányát eladják.

Milyen a vetés a külföldön. A m. kir. földmiv. velésügyi miniszterhez a gazdasági szaktudósítók és a cs. és kir. konzulátusoktól a következő jelentések érkeztek be a külföldről a vetések állásáról:

Oroszország. A szentpétervári cs. és kir. főkonzul jelenti, hogy a téli időjárás Oroszországnak ugyszólván minden részén enyhe és kedvező volt, miáltal az őszi általában jól telelték és szépen is gyarapodnak, főleg a birodalom déli részén, továbbá a lengyel kormányzóságokban és részben a központi részeken. Egyedül a birodalom északi részeiben, a Don vidékén és Chersonban, végül Jekaterinoslaw, Poltava, Chorkow, Tawria, Szaratow, Tula, Rjazan és Tambov kormányzóságokban mutatkozik némi visszacsúszás, de itt is számíthatnak még a vetések jobb fejlődésére. —

Németország. A stuttgarteri cs. és kir. konzul jelenti, hogy a vetések növekedésére kedvező idő jár. A közzétett számbeli becslések szerint a terméskilátások a múlt évvel szemben kedvezőbbek. A tavaszi vetés kellő időben jó munka mellett, teljesen befejeztetett. A tavasziak jól keltek. A berlini gazdasági szaktudósító jelenti, hogy a Deutscher Landwirtschaftsrat és a hivatalos Reichsanzeiger közzétették a vetések állapotára vonatkozó jelentéseket, amelyek szerint az állapot a múlt évvel szemben is nagyon kedvező. Az enyhe tél és megfelelő tavaszi időjárás következtében az őszi jól telelték és a tavasziak is jó megműveléssel szépen keltek. A fejlődés a kívánalmaknak megfelelő lévén, a kilátások is biztatók. —

Nagybritannia. A londoni cs. és kir. főkonzul jelenti, hogy bár az időjárás változó és gyakran kedvezőtlen volt, ennek ellenére a terméskilátások eléggé jók. A buza vetések fejlődését általában dicsérik. A gyümölcsfák szépen virágoznak. A Liverpooli cs. és kir. főkonzul jelenti, hogy a kedvezőbbre fordult időjárás a növényzet fejlődését előnyösen előmozdítja. —

Szerbia. A belgrádi cs. és kir. konzul jelenti, hogy a terméskilátások általában kielégítőek, bár sok kárt szenvedtek a vetések az áprilisi abnormális esős időjárás következtében. —

Bulgária. A viddini cs. és kir. konzul jelenti, hogy az időjárás április második felében a mezőgazdaságra nagyon kedvező volt. Bő csapadék és a szép meleg időjárás az őszi vetések fejlődését jól előmozdította. Az enyhe időjárás a tavaszi vetések fejlődésére is nagyon kedvező volt. A gyümölcsfák és szőlőkertek állása teljesen kielégítő. —

Románia. A galaczi cs. és kir. konzul jelenti, hogy a gyakori esőzések a vetések fejlődésére jó hatással voltak. A vetések állásáról szóló jelentések többnyire igen kedvezők. Az utolsó napokban beállott záporosok azonban a korán vetett és már szárba indult búzát hegyenkint ledöntötték. A tengeri vetésével elkészülték s a jövő hét folyamán kapálását is meg fogják kezdeni. A rétek és legelők kitünően állanak.

Oroszok a remonták. Az osztrák földmiv. ügyi minisztérium azoknak a lótenyésztőknek, kiket a hadsereg részére szükséges remonta lovakat megveszik, minden bevásárolt remonta ló után darabonként 100 korona tenyésztési prémiumot engedélyez. A bécsi császári és királyi gazdasági egyesület közbenjárására az osztrák földmiv. ügyi minisztérium három év óta évenként 100.000 koronát állít be a költségvetésbe oly célból, hogy ezen összeg erejéig minden egyes közvetlenül a tenyésztőtől vásárolt remonta ló után darabonként 100 korona prémiumot juttathasson mint tenyésztői jutalmat a lótenyésztő gazdáknak. Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület tekintettel arra, hogy a hadügyi kormányzat a gazdák ismételt felszólásai dacára sem hajlandó a remonta árakat a mai viszonyoknak megfelelően felemelni, fölterjesztéssel fordult a földmiv. ügyi miniszterhez, hogy a Magyarországon is méltányos 100 korona tenyésztési prémium biztosítása végett az évi költségvetésbe megfelelő összeg beillesztése iránt intézkedjék.

„A mérleg és tételeinek megítélése.” Ezen a címen értékes kis monográfia jelent meg Ifj. Novák Sándor bp. ker. Akad. tanár, törvényészi szakértő tollából. A tanulmány világosan megmagyarázza a Vagyommérleg és Eredménymérleg lényegét, részletesen tárgyalja a különféle tartalomokat, anticzipációkat és leírásokat, megvilágítja a leggyakrabban előforduló mérlegbeli hibákat, végre egy kidolgozott példával kapcsolatban a részvénytársasági Mérlegnek új alapon való észszerű összeállítását mutatja meg. Közben a részvénytársaságok ellenőrzéséről is mond néhány figyelemreméltó szót a hivatalos revizori intézmény létesítésének érdekében. A világos és értelmes stílusban írt kis könyvet mindenki, akár szakmabeli ember, akár más, haszonnal olvashatja. (Kapható Lampel Róbert, Andrássy-ut 21.)

Szmokingöltöny 40, prima selyem 45, beléssel 55, frt. (Brakk, v. Ferenc József-öt. egészen selyembeléssel)

Legfinomabb angolkémlemből, oskás mérték szerint, első-rangu kivitelben.

ZÉLINGER SAMU angol készpénzrendszerű őrri szabótermelő IV. ker., Belváros, Magyar-u. 3., I. em, Kossuth Lajos utca mellett. — Telefon 46-59.

TŐZSDÉK.

A BUDAPESTI ÁRU- ÉS ÉRTÉKTŐZSDE

Gabonatőzsde.

Budapest, május 18.

A készáruipiaczon lanyha volt ma az irányzat. Csekély kínálattal szemben a malmok tartózkodók voltak, de az eladók sem erőltették a dolgot. Így aztán csak lényegtelen forgalom fejlődött ki, amelynek folyamán mindössze alig 5000 q buza kelt el a tegnapiaknál 15-25 fillérrel olcsóbb árakon. A legdrágább eladási ár 12.32 és fél korona volt 78 kilós tiszavidéki búzáért, a legolcsóbb pedig 11.75 korona 77 kilós szerémségi búzáért. Egyéb gabonafajták közül a rozs 10 fillérrel, a zab 5 fillérrel olcsóbb, a többi változatlan. Forgalmomba került: 11000 q rozs 8.05-8.15 koronás árakon, 2400 q zab 6.85-7.40 koronás árakon és 700 q tengeri 5.60 koronás áron. A határidőpiacon a mai üzlet megnyitáskor lanyhán indult. Eleinte izgatottság uralkodott, mi mellett rendkívül nagy arányú forgalom fejlődött ki, az árfolyamok azonban csak kevés mentek tovább vissza, aztán pedig nyugodtabb hangulat mellett mérsékeltén ingadoztak. Az októberi buza 7 fillérrel a tegnapi zárlaton alul, 10.03 koronán indult, 9.94-ig tovább gyöngült, aztán pár fillér keretén belül ingadozott és zárlatkor 10.02 koronán maradt. A májusi buza 12 koronán indulva igen csekély forgalom mellett 11.91-ig ment vissza és zárlatkor így is maradt. A tegnapi zárlathoz viszonyítva, végeredményképen ma az októberi buza nyolc fillérrel, a májusi buza tizenkilenc fillérrel, az októberi rozs öt fillérrel, a májusi tengeri két fillérrel, a júliusi tengeri három fillérrel csökkent, az októberi zab ellenben négy fillérrel javult.

Eladott:

Buza. Tiszavidéki: 200 q 79 k 24.60 K, 100 q 78.5 k 24.60 K, 1300 q 78 k 24.80 K, 600 q 78 k 24.50 K.

Pestvidéki: 100 q 78 k 24.65 K.

Bánsági: 825 q 78 k 24.55 K, 400 q 76 k 24 K.

Fejérmegyei: 100 q 77 k 24.20 K, 100 q 76 k 23.80 K.

Szerémségi: 1000 q 77 k 23.50 K.

Rozs: 150 q 16.10 K kpf par, 100 q 16.30 K kpf par, 150 q 16.30 K kpf par, 100 q 16 K kpf par, 500 q 16.30 K kpf par, 100 q 16.10 K kpf par.

Zab: 1900 q 13.70 K kpf par, 100 q 14.40 K kpf, 200 q 14.20 K kpf, 100 q 14.70 kpf, 100 q 14.80 kpf.

Tengeri: 200 q 11.20 K ab hajó, 300 q 11.20 K ab hajó.

A készáruüzlet jegyzéke a mai tőzsdén a következő volt:

Buza	kilós	ára 100 kg.	kilós	ára 100 kg.
Tiszavidéki	75	24.45-23.35	79	24.45-23.35
"	76	24.05-24.55	80	25.70-25.50
"	77	24.45-25.25	81	24.85-24.45
"	78	24.45-25.25	82	24.85-24.45
Fejérmegyei	75	24.85-24.45	79	24.85-24.45
"	76	22.75-25.65	80	24.85-24.25
"	77	24.50-24.45	81	24.85-24.45
"	78	24.75-24.25	82	24.85-24.45
Pestvidéki	75	25.55-24.60	79	25.55-24.60
"	76	24.50-24.75	80	25.45-24.45
"	77	24.50-24.75	81	24.50-24.75
"	78	24.85-24.60	82	24.85-24.60
Bánsági	75	24.95-25.00	79	24.95-25.00
"	76	24.35-24.20	80	24.35-24.20
"	77	24.65-24.80	81	24.65-24.80
"	78	24.35-24.20	82	24.35-24.20
Bácskai	75	24.15-24.30	79	24.15-24.30
"	76	24.35-24.20	80	24.35-24.20
"	77	24.10-28.55	81	24.10-28.55
"	78	23.40-24.65	82	23.40-24.65
Rozs I-rendű új		16.60-17.25		16.60-17.25
középmínőségű új		16.70-16.10		16.70-16.10
Arpa takarmány I-rendű		12.50-12.90		12.50-12.90
II-rendű		12.20-12.40		12.20-12.40
Zab I-rendű		14.50-14.90		14.50-14.90
II-rendű		14.00-14.40		14.00-14.40
Tengeri belföldi új		11.40-11.90		11.40-11.90
Korpa				
Köles				

A határidőpiacon kötöttet:

Délelőtt:

Előforduló kötések (50 kg.-kint) 1910-re:

Buza májusra 12.—12.03—11.91—
Buza októberre 10.03—10.04—9.94—10.02—

Rozs októberre 7.59—7.65—7.57—7.65—
Tengeri májusra 5.58—5.59—5.55—
Tengeri júliusra 5.62—5.63—5.61—5.65—5.63—
Zab októberre 6.39—6.38—6.45—6.44—

1 óra 30 perccel zárulnak:

Buza májusra	11.91—11.92
Buza októberre	10.02—10.03
Rozs októberre	7.64—7.65
Tengeri májusra	5.55—5.56
Tengeri júliusra	5.62—5.63
Zab októberre	6.44—6.45
Repeze augusztusra	12.60—12.70

Budapesti gabonaforgalom.

1910. május 16-tól 1910. május 17-ig.

Érkezett Elszállított
métermáza

Buza	2575	1599
Rozs	2801	4620
Arpa	3301	1168
Zab	2320	887
Tengeri	9721	7196
Liszt	—	13251
Korpa	—	2310

Kimutatás

a hazai nyilvános áruraktárak és szövetkezeli gabonáraktárak gabona és örlemény forgalmáról és készleteiről

1910. május 7-től május 14-ig.

A forgalom és készletek részletezése	Buza	Rozs	Arpa	Zab	Tengeri	Liszt	Korpa
I. Készlet és forgalom.							
Készlet 1910. máj. 7-én	241412	99846	55052	103876	126978	96245	60396
1910. máj. 7. máj. 14.	14804	3008	528	7475	158502	3390	3678
1910. máj. 7. máj. 14.	50248	8908	2064	14508	24381	6229	3250
Készlet 1910. máj. 14-én.	205668	88938	53516	96643	261159	93406	60824

II. Az 1910. május hó 14-én megállapított készletek részletezése.

A) Nyilvános áruraktárak.	Buza	Rozs	Arpa	Zab	Tengeri	Liszt	Korpa
Bács	6812	3353	168	20748	24511	59	—
Berettyóújfalva	443	2091	2913	764	268	—	—
Békéscsaba	17917	385	1241	1725	4394	6992	—
Brassó	—	—	—	—	—	—	—
Budapest	—	6053	11563	16798	139795	28085	34549
Csáktornya	—	1706	200	4822	1126	2023	1263
Czegled	—	—	—	—	—	—	—
Debrecezen	8027	17635	142	2862	75	4208	5738
Erményfalva	653	6093	—	337	2691	—	—
Fiúne	—	—	—	—	—	—	—
Győr	256	488	1199	304	10413	588	400
Káta	1907	699	822	115	935	—	56
Károlyi	3055	152	985	488	447	1204	612
Kassa	782	1581	2735	38	302	3673	61
Kisújszállás	763	—	692	149	25	—	—
Kisvárd	7809	9578	1593	1728	10	890	10
Kolozsvár	1504	806	488	2940	624	30	8217
Marosvásárhely	5422	53	—	181	100	565	—
Marosvásárhely	6178	106	—	—	—	—	—
Mátészalka	1425	8165	1087	3313	623	—	—
Mezőkaszony	1932	526	199	2724	386	—	—
Mézötr	1416	348	403	812	1206	—	—
Miskolc	11771	1387	5205	4094	1198	4453	1405
Nagybecskerek	2178	—	397	1835	33087	—	—
Nagykanizsa	—	—	—	—	—	—	—
Nagykaroly	2279	3614	1073	2326	709	—	38
Nagyszalonta	52	2644	1057	2580	1121	16880	2978
Nagyvárad	—	—	—	—	—	—	—
Nagy-Zsib	772	2084	6189	523	198	2181	5248
Nyíregyháza	5863	18270	1470	897	177	2470	14
Nyitra	20	170	10	607	250	1854	—
Pancsova	588	131	—	—	8307	1887	1960
Pozsony	—	—	—	—	—	—	—
Szarvas	52	99	668	201	1848	171	115
Szatmárnémeti	—	—	—	—	—	—	—
Szeged	1211	353	519	410	1112	1852	150
Szoboszló	609	149	2504	175	381	—	—
Szombathely	1851	571	3956	6645	100	1974	250
Temesvár	6108	190	2342	2900	3027	2754	2650
Versecz	2409	117	1397	2296	11234	1436	—
Eszék	—	—	—	—	—	—	—
Sziszek	31	—	303	9273	8771	1596	—
Zágráb	—	—	—	—	—	—	—
Zimony	839	—	—	—	—	—	—
B) Szövetkezeli gabonáraktárak.	198	30	20	232	181	—	26

Értéktőzsde.

A spekuláció a tegnapi szilárdságot szerette volna megtartani, de minden fáradsága kárba veszett. Midőn az előtőzsde megnyitásával a Magyar Hitel részvényt 837 koronával kínálta, a speculationnak alapos lehülésben volt része, mert a kulissz oda se hederítve nyakra-főre realizált. Csak egy kötés volt 833 korona 50 filléren, ezentul folyton lejjebb szállt. A spekuláció csak a legnagyobb erőfeszítéssel tudta ezt a papírt a 833 koronás árfolyamra megállítani. Az Osztrák Hitel részvényben alig volt üzlet 665 és 666 korona között. Az Osztrák Áll. Vasút részvény alapirányzatában gyöngült, midőn a bécsi hírek minden üztőzésznek híjján voltak és ingadozni kezdtek 758 korona és 759 korona között. Mint rendszeren ugy most is a favorit papírok szenvedtek legtöbbet. A Jelzáloghitelbank részvénye 493 koronás ár-

folyamáról lekerült 489 korona 50 fillérre, a Leszámitolóbank részvénye pedig 578 korona 50 fillérről 576 koronára. A Városi Vilamos Vasút részvénye hullámozot 385 K és 387 K 50 fillér között, a Közuti Vasút részvény árfolyama pedig 719 korona körül ingadozott, míg végül mindkettő alapirányzatában is meggyöngült. A Kereskedelmi Részvénytársaság papírja eleinte egy nagyobb bizonyányi cég vételei folytán 764 K 75 fillérig tudott emelkedni, de csakhamar kiderült, hogy ez az árfolyam nem felel meg a tőzsde mai hangulatának és lejjebb szállt az üzlet további folyamán 761 Korona 50 fillérre. A készáruipiaczon az Agrár-bank részvény 489 koronáig gyöngült, forgalomba kerültek még „Atlantika“ részvények 282 koronától 284 koronáig és Pesti Magyar Kereskedelmi Bank részvények 3788 koronától 3792 koronáig. A déli tőzsdén elkésereedett harozot vtvak a Magyar Hitelbank részvény körül, végül azonban mégis csak kapitulált a hausse-párt és ezentul egyre lejjebb szállt az árfolyam, mig csak 831 koronán meg nem állt. Az Osztrák Hitelintőzet részvénye gyöngültén 664 korona 50 filléren záródott, ugyancsak gyöngült az Osztrák Magyar Államvasut, midőn 758 koronán záródott. A Jelzáloghitelbank részvénye még az előtőzsde zárlatánál 489 korona 50 filléren végzett, de már a Leszámitolóbank részvénye többit vesztett, 573 korona 50 filléren zárult. Egyenkint 1 1/2-2 koronát vesztettek a Városi Villamos és Közuti Vasut részvényei, előbbiek 385 koronáig, utóbbiak 716 koronáig gyöngültek, ugyszintén vesztett a Kereskedelmi Részvénytársaság papírja is 1 és fél koronát, midőn 760 koronán zárult. A készáruipiaczon is ellanyhultak az értékek, az Agrár-bank részvény 487 koronáig szállt le, az Atlantika 280 koronáig. Az utőtőzsde üzletellen volt, az a kevés, ami mégis volt, teljesebbé tette az általános ellanyhulást. A Magyar Hitel részvény még egy koronát vesztve 830 koronán zárult. Alapirányzatában meggyöngült 573 korona 50 filléren zárult a Leszámitolóbank részvénye, mig a Közuti Vasut részvény valamelyest javulva 717 korona 50 filléren zárult. Eladásra került még a Rimamurányi részvény 672 koronán, a Kereskedelmi Részvénytársaság részvénye pedig a déli zárlat árfolyamán 760 korona 50 filléren.

Az előtőzsdén előfordult kötések:

Osztrák hitelrészvény 666.—665.—, Magyar hitelrészvény 834.25—831.—, Osztrák-magyar államvasut 759.75—758.50, Magyar leszámitolóbank 578.50—576.50, Jelzálogbank 439.—489.50, Közuti vaspálya 720.—718.75, Városi villamosvasut 387.50—385.—, Hazai bank 298.—299., Kereskedelmi részvénytársaság 762.—764.50, Kereskedelmi bank 3788.—3692., Budapesti bank 560.—553., Beocsi cement-gyár r.t. 684., Adria tengerhajózási r.t. 455.—463., Lipótvárosi takarékpénztár 201., Danubius hajógyár r.t. 428.—430., Athenaeum 297.—300., Vasuti forgalmi r.t. 467.—462.50, Ruggyanta 455.—463., Atlantica 282.—284., Aszfalt-féle téglagyár 210.—212., Salgótarjáni köszénbánya r.t. 648.—649., Déli tőzsdén előfordult kötések:

Osztrák hitelrészvény 665.—664.50, Magyar hitelrészvény 834.25—831., Osztrák-magyar államvasut 759.25—758.25, Rimamurányi vasmű 675.—674., Magyar leszámitolóbank 577.—574., Jelzálogbank 490.50—489., Közuti vaspálya 719.—716., Városi villamosvasut 387.—385., Magyar koronajáradék prompt 92.50—92.45, Kereskedelmi r.t. 760.50—704.50, Földterhementesítési kötvény 93.70, Budapesti bank 550.—550., Agrár-bank 487., Budapesti takarékpénztár orsz. zálogkölessin 451.—452., Lipótvárosi takp. r.t. 209.—201., Hengermalom 325., Szt. Lőrinczi téglagyár 625., Téglá és ezem, elsőbbségi r.t. 321.—323.—, Aszfalt 210.—, Danubius hajógyár r.t. 426.50—427., Athenaeum 259.—298., Magyar villamosági részv. 428.—, Magyar vasuti forgalmi r.t. 460.—464.50, Köbányai polgári söröződe 450., Ruggyanta 457.—460., Adria 462.—468., Atlantica 279.—282., Az utőtőzsdén előfordult kötések:

Az utőtőzsde irányja olcsóbb bécsi és berlini jegyzésekre gyenge volt. Az értékek ára csekély üzlet mellett lemozsolódott. Kötöttet: Magyar hitelrészvény 830.75—830., Leszámitolóbank 573.75, Jelzálogbank 488.—, Rimamurányi 672.75—673.—, Városi villamosvasut 385.—, Kereskedelmi részvény 760.50—762.—, Vasuti forgalmi 464., Végül maradt: Magyar hitelrészvény 829.75, Rimamurányi 673.—, Kereskedelmi részvény 761.50.

Bécsi gabonatőzsde.

Bécs, május 18. (Saját tudósítónktól.) A külföldi hanyatlott árjegyzések, ugyszintén a rompás időjárás és a kedvező termésjelentések hatása alatt az itteni piac állandóan lanyha, a forgalom csekély, buza és rozs 10 fillért vesztett, tengeri és ausztriai zab 5 fillérrel olcsóbb.

Jegyzetelt busz: Tiszavidéki 13.10—13.40, bán-sági 12.70—13.15, mosoni 11.95—12.35, tótfelvidéki 11.95—12.35, déli vasuti 11.95—12.35, marchfeldi 11.55—11.65, romániai 12.66—13, orosz 12.60—12.90.

Rossz: Tótfelvidéki 8.65—8.80, csepeli 8.60—8.75, pestmegyei 8.60—8.70, déli vasuti 8.50—8.75, magyar 8.45—8.65, osztrák 8.40—8.95.

Árpa: morvaországi 7.75—8.45, marchfeldi 7.30—7.50, bécsvideki 7.30—7.60, csepeli 6.70—7, tótfelvidéki 6.40—8, győri 6.50—6.90, déli vasuti 6.80—7.70, má-láta 6.50—6.75, takarmány 6—6.40.

Magyar tengeri 5.95—6.25, Cinquantin 8.20—8.60. Magyar szab 7.40—8, válogatott S—8.35, osztrák 7.25—7.56.

Bécsi értéktőzsde.

Bécs, május 18. Az előtőzsde irányzata megnyitáskor nagyon nyugodt volt. Magyar értékek folytonos budapesti vásárlásokra szilárdak, épp úgy Buschtiehradi B. és Skoda-értékek is. A déli tőzsde megnyitáskor az irányzat általában nyugodt volt, az árfolyamok alig változtak.

Tizenegy órakor: Osztrák hitel 665.25, Magyar hitel 834.50, Államvasut 758.50, Déli vasutak 118.50, Al-pesi 722, Rimamurányi 674.50, Skoda 386.50, Török sorsjegy 261.50, Magyar leszámlolóbank 578, Adria 465, Magyar vasutforgalmi társaság 403.

Egy óra 30 perckor: Osztrák hitel 664.50, Magyar hitel 831, Anglo 311.50, Bankverein 540.75, Osz-trák Földhitelintézet 1189, Laenderbank 504, Union 601.50, Magyar jelzálogbank 490.50, Államvasut 758, Déli vasut 118.25, Alpési 719.50, Rimamurányi 674, Orosz járadék 103.40, Török sorsjegy 261.50, Adria 465, Skoda 385.50, 3 százalékos déli vasuti elsőbbség 272.40 K.

Bécs, május 18. (Magyar értékek zárulata). 4 száze-lékos arany-járadék 113.75, Tiszai és szegedi kölcsön-sorsjegy 157.25, Magyar hitelbank részvény 831.25, Magyar leszámloló és váltó részvény 574.—, Rima-murányi 673.50, Magyar cukoripar 24.46, Adria hajó-zási részvénytársaság 464.—, Magyar koronajáradék 92.35, 4 százalékos magyar földteherm. kötvény 93.05, Magy. nyeresem.-kölcs. sorsjegy 225.—, Kassa-Oderbergi Vasutreszvé. —, Magyar jelzálogbank 489.—, Magy. kereskedelmi bank —. Az irányzat nyugodt.

Bécs, május 18. (Osztrák értékek zárulata). 4.2 száze-lékos papír-járadék 94.25, 4 százalékos osztrák arany-járadék 117.—, 1860-as sorsjegy 171.50, Osztrák hitel-sorsjegy 537.—, Angol-osztrák bankrészvény 311.25, Bécsi Bankverein 540.50, Osztrák magyar bank 1744.—, Déli vasut 118.50, Dunagőzhajózási társ. 1128.—, Dohány-részv. 403.75, Cs. k. arany (vert) 1138.—, Német bankv. 117.57, Osztr. Lloyd 574.—, 4.2 száz ezüst jár. 94.25—98.15, Osztr. koronajáradék 94.25, 1864-es sorsj. 331.—, Osztrák hitelintézeti részvény 664.—, Union-Bank 601.60, Osztrák Länderbank 502.75, Osztrák-magyar államvasut 757.25, Elbevölgyi vasut —, Alpési részvény 718.80, 20 frankos 19.10, Londoni váltóár 240.75, Lipótkohó —, Török sorsjegy 261.—.

Külföldi értéktőzsde.

Berlin, május 18. (Értéktőzsde.) Röviddel a mai forgalom megindulása után a tőzsde maga-tartása gyengébb lett, mert az alacsony newyorki jegyzések és a ki nem elégitő német és külföldi ipari jelentések többrendbeli realizációkra adtak okot, melyeknek hatása alatt különösen bányá- és villamossági részvények szenvedtek. Előbbiek kö-zül a cseh phönixrészvények és a felsősziléziai vasipari és vasutszükségleti cikkek részvényei értek el némi javulást. Meglehetősen szilárdak vol-tak ismét az orosz értékek és a Santung-vasut és déli vasut részvényei is magasabban indultak. Egyébként eladások voltak tulsúlyban. Később a visszamenő mozgalom fokozódott és az utolsó üz-letórában általános gyengülésre vezetett. A kész-pénzpiac ipari értékei szintén gyengébbek voltak. Napj. pénz 3 1/2 százalékos, magánkamatláb 3 3/4 százalékos.

Berlin, május 18. Zárulat. (Saját tudósítónktól.) Zárulati jegyzet: 4.2 százalékos papírjáradék —. 4 százalékos osztrák aranyjáradék 99.50, osztrák hiteltőzsde 203.40. Déli vasut 20.40, orosz bankjegyek 216.40, 4 százalékos új orosz kölcsön 91.20, Disconto Commandit 188.—, Dinamittruzst 190.60, Harpeni 193.—, Unifikált török járadék 95.10, 4.2 százalékos ezüst jár. 94.30, 4 százalékos magyar aranyjáradék 95.50, Magyar koronajáradék 92.50, Osztrák-magyar államvasut 162.50 Bécsi váltóár 850.50, Olasz járadék —. Ált. villamos-sági Edison 268.10, Gelsenkircheni 208.10, Laurakohó 174.70.

Frankfurt, május 18. Zárulat. 4.2 száz.-os papírjáradék —. 4 száz.-os osztr. ar.-jár. 99.40, Magy. ar.-jár. 95.55, Osztr. hitelint. részv. 208.30, Osztrák-magyar államvasut 162.80, Északnyugati vasut —, Bustiehradi vasut —, Londoni váltóár 204.70, Bécsi Ban-kevein 191.50, Villamos részvény —, 3 százalékos magyar aranykölcső 79.10, 4.2 százalékos ezüstjáradék 98.10, Osztrák koronajáradék 94.35, Magyar korona-járadék 92.55, Osztrák-magyar bank 127.55, Déli vasut részvény 20.40, Elbevölgyi vasut —, Bécsi váltóár 850.—, Párisi váltóár 811.33, Union bankrésztv. —, Alpési részv. —.

Hamburg, május 18. (Zárulat.) 4.2 százalékos ezüst járadék 97.95, 1860. sorsjegy 174.—, Déli vasut 20.20, 4 százalékos aranyjáradék 99.50, Osztrák hitelrészvény 208.—, Osztrák-magyar államvasut 162.50, Olasz jára-dék —, 4 százalékos Magyar aranyjáradék 95.30.

London, május 18. Angol consol 82.—.

Páris, május 18. (Zárulat.) 3 százalékos francia járadék 98.85, Osztr. aranyjáradék 100.—, Magyar arany-járadék 99.—, 5 százalékos boigár kötvény 1896. évről 514.—, 3/4 százalékos Olasz járadék —, Déli vasuti elsőbbségi kötv. 289.—, 5 százalékos marokkói jára-dék 525.—, 4 százalékos 1890. román kölcs. —, 4 százalékos amort. román jár. 1905. 93.90, 5 százalékos orosz járadék 104.15, 4 és fél százalékos 1909. orosz járadék 101.35, 4 százalékos spanyol jár. 96.37 4 százalékos unifikált török jár. 94.65, Török sorsjegy 227.—, Török dohányrészvény 423.—, Osztrák földhitel-intézet 1260, Osztr. Länderbank 534.—, Magyar jelzálog-bank 517.—, Banque de Paris 1843 Banque Ottomane 728.—, Osztrák-magyar államvasut —, Déli vasut

Meridionalvasut 692.—, Hartman gépgyár 600.—, Rio Tinto 18.42, Sucrerie d'Égypte 59.—, Tula 364, Urikányi köszén 202, Chartered 45.25, De Beers 457.50, East Rand 136.—, Jagersfontein 2.6.—, Trans. Land Comp. 81.50, Váltó Amsterdamra (rövid) 208.81, Váltó német piacokra (rövid) 123.18, Váltó Bécsre (rövid) 104.75, Váltó Belgiumra (rövid) 5/8, Olasz arany váltó rövid 5/8, Váltó Svájcra (rövid) 7/8, Csekk Londonra 252.65, Magánkamatláb 2 1/8.

Üzleti tudósítások.

Kőbányai sertés piac.

Május 18. Magyar elsőrendű: Öreg nehéz (páron-kint 400 kilogrammon felül) 154—158 fillér. Fialat nehéz (páronkint 320 kilogrammon felüli sulyban) 164—166 fillér. Fialat közép (páronkint 251—320 kilo-grammonkint terjedő sulyban) 164—166 fillér. Közép (páronkint 240—280 kgr.) 170—174 fillérig. Könnyű (páronkint 240 kgr.) 170—174 fillérig.

Sertés konzumvásári jelentés.

(A székesfővárosi állatvásár és közigazgató igazga-tóságától.) Május 18. Előző napi eladatlan maradvány 792 drb sertés, 9 drb süldő. Mai felhajtás 732 drb sertés. Összesen 1524 darab sertés, 9 drb süldő. Eladatott 1174 drb sertés, Mai maradvány 350 drb sertés, 9 drb süldő.

Árjegyzés. Zsirtertés. Öreg I. rendű 350 klg. étel-sulylevonással 154—162 fillér. Öreg II. rendű 230—350 klg. ételsúlylevonással 152—156 fillér. Fialat nehéz 300 klg. felüli ételsúlylevonással 156—172 fillér. Fialat közép 220—300 klg.-ig ételsúlylevonással 164—178 fillér. Fialat könnyű 120 klg.-ig ételsúlylevonással 160—178 fillér. Hussterítés, könnyű 140—300 klg.-ig ételsuly-ban 120—176 fillér. (Az árak minden levonás nélkül kilogrammonként ételsúlyban értendők.) A vásár irány-zata élénk. Az árak változatlanok.

Budapesti szurómarhavásár.

Május 18. Felhajtott 869 drb élő borjú, (köztá 20 rugott), 6 drb növendékmarha, 75 darab élő bárány. Árjegyzések: Elsőrendű élő borjúkért 102—116 fillérig, kivételesen 120—124 fillér, középminőségű élő bor-júkért 90—100 fillérig, silány és rugott borjúkért 46—70 fillérig kilogrammonként (levonás nélkül). Elő bá-rányokért 18—20 korona páronkint. Az irányzat élénk volt, az árak 8—16 fillérrel kgrkint emelkedtek.

Budapesti juhvásár.

Május 18. Felhajtott 749 drb juh. Árjegyzések ezen tudósítás zártáig: Elsőrendű ürü 60—62 fillérig, kivételesen 68 fillér kgrkint vagy 48—72 K-ig páron-kint. Középminőségű ürü 52—54 fillér, vagy 38—44 K-ig páronkint. Miután helybeli mézszárosok egyáltalán semmit, idegen vevők pedig igen keveset vásároltak, az irányzat igen lanyha volt, az árak 3—4 fillérrel kgr.-kint esökkentek.

Felolós szerkesztő:

PURJESZ LAJOS.

Kiadó-tulajdonos:

A Magyar Újságkiadó Részvénytársaság

Igazgató: ERDŐS ARKÁD.

BUDAPESTI ÉRTEKTŐZSDE.

Mai záró árt. Pénz Áru

Államadósság

Table with 2 columns: Description and Price. Includes Magyar aranyjáradék, Koronajáradék, Magyar kir. Állampanzt. jegy, Államkölcs. Vaskapu oltára, 1870. évi nyereseménycölcső, H. Szilvay nag. k. kötv., Magyar földteherm. kötv., Horv.-szlavon kötv., Tiszai és szegedi nyer.-kölcs., Egyeztetett járad. papírban, Osztrák aranyjáradék, Koronajáradék, Államj. 1860. évb., 1864. 200 K n. é., 1864. 100 K n. é., Pesti sz. tőv. kölcs. adómen., Temes-bégy. szab. kölcs.

Záloglevelek, elsőbbségek.

Table with 2 columns: Description and Price. Includes Egyes. budapesti f. v. takp., Hazai bank r.-t. kamal. kötv., Kisbirt. orsz. földhitelint., M. agr. és járad. szőlőköt., M. agr. és járad. szőlőköt. járj. v. z., M. alt. takpt. r.-t., Magyar földhitelintézet, Nagy. helyi érd. vas. kötv., Magyar jelzáloghitelbank, M. jelzáloghit. közs. kötv., nyer. kötv., konv. kötv., Magyar orsz. központi takp., Magyar takp. közp. jelz., Osztrák-magyar bank, Pesti hazai takp. közs. kötv., zaloglev., 100 K n. é. nyer. k.

Mai záró árfolyam

Pénz Áru

Záloglevelek, elsőbbségek.

Table with 2 columns: Description and Price. Includes Pesti magy. keresk. bank, Pesti m. keresk. b. közs. kv., Adria tengerhajózási r.-t., Budapesti közuti vasp.-társ., Budapesti vill. vár. vasut r.-t., Budapest-pesti vasut., Kassa-oderbergi vasut., 1889. ar., 1891. p., 1891. ar., M. Tolyan- és tengerb. r.-t., Angol-osztrák bank, Budapesti bankgyűléslet r.-t., Első magyar iparbank, Flumi hitelbank, Hazai bank részvénytársaság, Hermes m. ált. váltóintézet r.-t., Horvát-szlavon orsz. jelzalogb., Magyar agrár- és járadék r.-t., Magyar ált. hitelbank, Magyar jelzáloghitelbank, Magyar kereskedelmi r.-t., Magy. kir. szab. osztályosorj r.-t., Magyar leszámloló és pénzv. bank, Magyar takarékp. közp. jelz. bank, Osztrák hitelintézet, Osztrák magyar bank, Pesti magyar kereskedelmi bank, Unionbank, Takarékpénztárak, Belvárosi takarékpénztár, Budapest-erzsébetvárosi tkp., Budapest-Lipótvárosi takarékp. r.-t., Budapest tkp. és orsz. zalogk. r.-t., Egyesült budapesti f. v. takarékp., Magyar általános takarékpénztár, Magyar orsz. közp. takarékpénztár, Pesti hazai első tkp.-egyesület.

Bankok.

Table with 2 columns: Description and Price. Includes Magyar aranyjáradék, Koronajáradék, Magyar kir. Állampanzt. jegy, Államkölcs. Vaskapu oltára, 1870. évi nyereseménycölcső, H. Szilvay nag. k. kötv., Magyar földteherm. kötv., Horv.-szlavon kötv., Tiszai és szegedi nyer.-kölcs., Egyeztetett járad. papírban, Osztrák aranyjáradék, Koronajáradék, Államj. 1860. évb., 1864. 200 K n. é., 1864. 100 K n. é., Pesti sz. tőv. kölcs. adómen., Temes-bégy. szab. kölcs., Záloglevelek, elsőbbségek, Egyes. budapesti f. v. takp., Hazai bank r.-t. kamal. kötv., Kisbirt. orsz. földhitelint., M. agr. és járad. szőlőköt., M. agr. és járad. szőlőköt. járj. v. z., M. alt. takpt. r.-t., Magyar földhitelintézet, Nagy. helyi érd. vas. kötv., Magyar jelzáloghitelbank, M. jelzáloghit. közs. kötv., nyer. kötv., konv. kötv., Magyar orsz. központi takp., Magyar takp. közp. jelz., Osztrák-magyar bank, Pesti hazai takp. közs. kötv., zaloglev., 100 K n. é. nyer. k.

Biztosító társaságok.

Table with 2 columns: Description and Price. Includes Bécsi biztosító társaság, Bécsi élet- és jár.-biztosító int., Első magyar ált. biztosító társaság, Fonciére pesti biztosító intézet, Magyar jég- és viszontbiztosító r.-t., Nemzeti baleset biztosító r.-t., Pannónia viszontbiztosító intézet.

Mai záró árfolyam

Pénz Áru

Gőzmalmok.

Table with 2 columns: Description and Price. Includes Dorsód-miskolci gőzmalom, Concordia-gőzmalom r.-t., Első budapesti gőzmalom r.-t., Erzsébet-gőzmalom-társaság, Luiza-gőzmalom r.-társaság, Pesti hengermalom-társaság, Pesti molnár- és sütők gőzm. r.-t., Pesti Viktória gőzmalom.

Iparvállalatok.

Table with 2 columns: Description and Price. Includes Beocsini cementgyári Unió r.-t., Budapest-szentlőrinci téglagyár, Egyesült tégl- és ozementgyár, Északmagyarországi kőszénbánya, F.-magyar. bányá- és kohóü., Kőbányai gőztéglagyár r.-t., Kőszénbánya és téglagyár r.-t., Magyar aszfalt részvénytársaság, Magyar általános kőszénbánya r.-t., Magyar keramiai gyár r.-t., Salgótarjáni kőszénbánya r.-t., Ujlaki tégl- és mészgéztő r.-t., Első magyar gazd. gépgyár r.-t., Danubius, Fegyver- és Gépgyár részv.-társ., Ganz és társa vasöntő r.-t., Nicholson-gépgyár r.-t., Rimamurányi s.-t. vasút r.-t., Schlick-féle vasöntő és gépgyár, Teudloff és Dittlich gépgyár r.-t., Weitzer J. gép- és vagon r.-t., Athenaeum irodalmi és nyomdai r.-t., Franklin-társulat, Könyves Kálmán m. m. r.-t., Pesti könyvnyomda r.-t., Révai testv. irod. int. részv.-társ., Bihar-Szilágyi olajipar r.-t., Budapesti ált. villamosági r.-t., Egyesült izzólámpa és villam. r.-t., 1886 magyar betűöntő r.-t., Első magyar gyapjumszövőgyár, Első magyar részvénytőzsde, Első magyar szálloda r.-t., Első pesti sportingyár r.-t., Fiumei rizshántoló, Gschwindt-féle szeszgyár, Hungaria mlt. r.-t., Kőbányai polg. serfőző r.-t., Magyar korcipar r.-t., Magy. fém- és lámpaárnyár r.-t.

Mai záró árfolyam

Pénz Áru

Iparvállalatok.

Table with 2 columns: Description and Price. Includes Magyar rugyantaárnyár r.-t., Magyar vasuti forgalmi részv.-társ., Magyar villamosági r.-t., Nagyszéchenyi villamos r.-t., Neuschloss nasici taningyár, Szegedi kenderfonógár r.-t., Kőszekedési vállalatok, Adria m. kir. tengerhajózási r.-t., Budapesti közuti vaspálya-társaság, Budapesti villamos vár. vasut r.-t., Epest-szt.-lőrinci h. é. vill. v. r.-t., Epest-ujpest-rákosp. vill. v. r.-t., Déli vasut, Első cs. kir. szab. dunagőzh. társ., Kassa-oderbergi vasut, Magyar helyi érdekű vasutak r.-t., Magyar nyugoti vasut, Osztrák-magyar államvasut, Pesti-barcsi vasut.

Sorsjegyek.

Table with 2 columns: Description and Price. Includes Bazilika, Bécsvárosi nyer.-kölcsön, Erzsébet-gznanatorium sorsjegy, Jó sziv, Magyar vöröskereszt, Olasz vöröskereszt, Osztrák vöröskereszt, Osztrák hitelintézeti, Pálffy, Szerbia nyer.-kölcsön, Pénzmeccs és váltók, M. v. oszt. arany vert, 20 frankos arany, 20 márkás arany, Német birod. bankjegy, Francia bankjegy, Papírribbel darabonként, Román bankjegy, Szerb bankjegy, Amsterdam, London 10 font sterling, Német bankpalcok, Olasz bankpalcok, Páris 100 frankért, Pétervár.

Kivonat a hivatalos lapból.

— Május 18. —

Kinevezések. A belügyminisztérium vezetésével megbízott miniszterelnök Komlós György nyugalmazott vármegyei főjegyző, munkási lakost az állami határrendőrséghez fizetésnélküli határrendőrkapitány, továbbá Szepes vármegyében a leibiczi anyakönyvi kerületbe Weisz Károly városi főjegyző, jelenlegi anyakönyvvezető-helyettesét anyakönyvvezetővé, Scholer Jenő Vilmos városi ellenőrt anyakönyvvezető-helyettesé és utóbbit a házassági anyakönyv vezetésével és a házasságkötésnél való közreműködéssel is megbízta, a budapesti államrendőrséghez Buchberger István budapesti törvényszéki joggyakornokot rendőrségfőfoglalmazóvá; a miniszterelnök a fiumei és magyar-horvát tengerparti kormányzóság létszámában Hegedűs Valér kormányzósági miniszteri fogalmazót miniszteri segéd-titkárrá, munkóügyi Balog Károlyt a fiumei tengerészeti hatóságnál alkalmazott miniszteri segédfoglalmazót és Lengyel Emil kormányzósági miniszteri fogalmazógyakornokot miniszteri segédfoglalmazókká; a külügyminiszter Schöbel József tiszteletbeli irodai hivatalnokot követségi irodai titkárrá; az igazságügyminiszter Czizra Mihály dícsőszenmártoni járásbírósi irnokot a dícsőszenmártoni járásbíróshoz telekkönyvvezetővé; a földmivélségi miniszter az állami jóságok és telepítési szolgálat személyzeti létszámába dr. Szilágyi Lászlót ideiglenes minőségű fizetésellen jóságigazgatósági fogalmazóvá;

a pénzügyminiszter Derner József pécsi adóhivatali díjtalan gyakornokot és Perényi Vilmos ugyanottani adóhivatali díjokat jelenlegi állomáshelyükön való meghagyásuk mellett adóhivatali segélydíjas gyakornokokká;

a pozsonyi főjegyző Mallár István György szegedi 5. honvédegyezménybeli őrmestert, igazolványos altisztet az aranyosmaróti ügyészséghez irnokká;

a budapesti ítélőtábla elnöke dr. Arányi István kincstári joggyógy díjtalan fogalmazó-gyakornok, budapesti lakost, dr. Terhes Tivadar ügyvéd saájóvadnai lakost és dr. Hanser Béla ügyvédjelölt kassai lakost a budapesti ítélőtábla területére díjas joggyakornokká;

a győri ítélőtábla elnöke dr. Harsa János és dr. Schadt Ernő ügyvédjelöltet a győri ítélőtábla kerületére díjas joggyakornokokká;

a soproni törvényszék elnöke Csay Kálmán soproni törvényszéki ellenőrt a kapuvári járásbíróshoz hivataloszává nevezte ki.

Névmagyarosítások. A belügyminiszter kiskoru Blitz Aladár budapesti lakos Barsira, Polák János komáromi lakos Patakira, Abrahamovics József déaki lakos Arkosira, kiskoru Schwarz Sándor budapesti lakos Székelyre, Schnepf Pál budapesti lakos Szemerére, Grünbaum Bernát kézdívarsárhelyi lakos sajt, valamint László és Pál gyermeke Erdőse, kiskoru Pillischer Inre öbesei lakos Pongráczra, Poledna Te-

rész budapesti lakos Pongráczra, Glück Simon koskőzi lakos, valamint Olga gyermeke Darvasra, kiskoru Krajník Miksa Mihály tatabányai lakos Lányira, Rosenzweig Vilmos budapesti lakos Révészre, Iláhu Miksa zentai lakos Halmosra, Barát Sándor szentjánosi lakos sajt, valamint Titi Zsuzsanna és Julianna Erdélyire, Cohn A. Márkus budapesti lakos sajt, valamint Adolf, Gyula és Vilmos gyermekei Kertészre, Weisz Károly kiskőrösi lakos sajt, valamint Hona gyermeke Vetőre, dr. Deutsch Simon budapesti lakos sajt, valamint János, Pál és László gyermekei Dérre, Weisz Samu budapesti lakos Bartókra, Teissel János tapolezai lakos Tölgyesre, Rosenberg Lipót recte Lajos szabadkai lakos sajt, valamint Janka (Ilona) gyermeke családi nevének Raskóra kért magyarosítását megengedte.

Pályázatok. A veszprémi pénzügyigazgatóság-hoz a zirci pénzügyi szakaszal betöltendő vigyázói állásra július 16-ig; a nagyváradi posta- és táviradaigazgatóság-hoz a Nyirábrányban (Szabolcs vm.) betöltendő postamesteri állásra június 19-éig; a kassai posta- és táviradaigazgatóság-hoz a Vizsolyon (Abauj-Torna vm.) betöltendő postamesteri állásra június 10-ig; a beregszászi törvényszék elnökhöz a szobránczi járásbírósnál megüresedett hivataloszági állásra június 28-ig; a lécei ügyészséghez az ottani törvényszéki fogháznál betöltendő fogház felügyelői állásra; a székszárdi pénzügyigazgatóság-hoz a dunaföldvári adóhivatalnál betöltendő pénztárnoki állásra két hét alatt nyújtandók be a szabályszerűen felszerelt kérvények.

VIZÁLLÁS.

máj. 17. máj. 18.		máj. 17. máj. 18.	
Inn	Schärding 2,08 2,19	Fleza	M.-Szeged 0,63 0,52
Ouna	Passau 3,75 3,51		Tekeháza 0,57 0,44
	Linz 1,43 1,64		V.-Namény 1,32 0,47
	Bécs 2,32 1,65		Tokaj 2,18 1,20
	Pozsony 4,13 3,83		Tiszafüred 2,88 1,58
	Komárom 5,02 4,98		Szolnok 3,93 2,36
	Budapest 4,95 4,90		Csongrád 4,81 2,88
	Paks 4,74 4,80		Szeged 4,91 3,69
	Mohács 5,68 5,78		T.-Becse 4,40 3,96
	Gömbös 6,27 6,47		Titel 5,20 5,22
	Ujvács 5,04 0,—	Óndóva	Hoár 0,96 1,—
	Pancsova 5,44 5,48	Tapoly	Bártfa 0,50 0,40
	Orszeg 4,77 4,83	Bodrog	Ladmezo 1,35 0,30
	Morvaifalu 3,41 3,36	Sajó	Zsolca 1,88 2,12
	Zsolna 1,48 1,26	Hernád	H.-Németi 0,60 0,62
	Trencsén 1,11 0,96	Szerettyó	Margitta 0,20 0,10
	Ezred 1,70 1,49	B.-Ujfalu	B. 0,08 0,07
	Szt.-Gothárd 0,14 0,26	Körös	Csucsá 0,50 0,44
	Sárvár 0,56 0,71		N.-Váradi 0,18 0,10
	Győr 4,12 4,28		Bélnyees 0,52 0,44
	Váradi 2,55 2,50		Tenke 0,30 0,22
	Zákány 1,15 1,53		Gurabonc 0,51 0,50
	Baros 2,10 2,66		Borosjenő 0,12 0,69
	Eszék 3,51 3,88		Békés 3,78 2,—
	M.-Szerdah 2,36 2,93		Gyoma 5,12 2,24
	Zágráb 1,70 0,60	Haros	Gy.-Fehérvár 0,48 0,28
	Szizsók 5,51 3,21		Branyicska 1,38 1,21
	Mitrovicsa 5,53 5,60		Soborsin 0,08 0,08
	Dees 0,84 0,02		Arad 1,40 1,27
	Szatmár 1,6 0,70		Makó 1,— 1,—
	Kraszná N.-Majtény 0,58 0,—	Temes	K.-Kostély 1,28 1,20
	Latorcsa Munkács 0,12 0,18	Boga	Kiszető 1,02 0,98
	Laborcz Homonna 0,34 0,32		Temesvár 0,24 0,60
	Una Pereseny 0,— 0,18		Becskekér 1,55 1,35

IDŐJÁRÁS.

Az elmúlt nap időjárásának áttekintése:

Hazánkban tegnap az Alföld keleti és délkeleti megyeiben, Erdély nyugati részein és az északkeleti Kárpátokban voltak zivataros esők, átlag 2—8 mm-nyi, egyes helyeken pedig 20—30 mm-nyi mennyiségben. Tarczal, Eger és Debreczenben jég is esett, mely azonban károkat egyik helyen sem okozott. Az idő egybeült felhőtlen és száraz volt, a hőmérséklet nem változott. A maximum 30 fok C. volt Egerben, a minimum 7 fok C. Tátrafüreden.

Prognózis a következő huszonnégy órára:

Meleg idő várható, elvett zivataros esőkkel.

Állomás	Legnagyobb mm. 700 +	A hőmérséklet Celsius szerinti	Szélirány és ereje	Felhőzet	Csapadék mm.		Hőmérséklet	
					mm.	mm.	max.	min.
A.-Szelina	62,6	15,8	SE	4	0	4	26	12
Ungvár	61,4	14,6	SE	4	4	4	28	13
Késmárk	—	—	—	—	—	—	—	—
Losoncz	61,6	14,4	SE	2	4	3	23	12
Ogyalla	60,2	16,6	SU	4	4	5	23	12
Budapest	60,2	17,2	S	4	4	5	24	12
Herdény	60,6	13,3	S	4	1	2	19	11
Keszthely	60,6	13,6	NS	2	3	15	15	10
Pécs	60,3	15,4	W	3	3	15	18	13
Zágráb	60,6	12,9	NW	4	4	3	14	10
Flume	60,0	13,4	SE	4	4	1	20	11
Szeged	59,8	13,0	SE	1	1	5	24	14
Temesvár	59,9	15,8	S	3	4	20	25	14
Nagyvárad	60,3	15,6	E	0	4	10	23	15
Kolozsvár	62,3	13,6	0	0	0	—	27	8
Nagyszéchen	61,2	13,4	NE	4	4	—	25	9
Szatmár	—	20,0	SS	4	0	—	26	14
Eger	—	17,2	E	3	3	2	29	12
Arvaváralja	—	12,0	N	4	2	5	17	8
Selmeczbánya	—	14,4	E	3	2	16	23	11
Komárom	—	16,4	S	2	1	23	18	12
Magyar-Óvár	—	15,0	S	4	3	3	22	12
Sopron	—	11,8	4	4	5	21	11	
Eszék	—	13,4	4	4	—	17	9	
Cikvenica	—	14,8	4	4	16	17	10	
Debreczen	—	18,1	S	4	4	10	27	12
Kecskemét	—	18,7	S	4	2	2	26	12
Oroszáza	—	16,8	0	0	—	24	13	
Arad	—	16,0	2	6	25	12		
Zombolya	—	16,3	4	8	24	13		
Verecs	—	16,8	4	4	24	15		
Ócsa	—	17,6	4	6	24	15		

EGYETÉRTÉS

politikai naplap.

Kiadóhivatali igazgató: PAJOR MÁTYÁS.

A KIS MISS

— Regény két kötetben. —

IRTA: B. M. CROKER.

85

Lady Brovjohn nagyon tisztában volt azzal, hogy nem azért hívták, hogy a Brattai bárról beszéljen; okvetlen valami fontos dolog adta elő magát. Ezt a lady Ella rossz étvágyából és Augusztá göresös beszédjéből következtette. Alig fejezték be az egyszerű étkezést: hideg ürühus, fűszeres halacska burgonyával és hus pástétommal — az utóbbit Brovjohn lady tiszteletére — Augusztá felkelt és a vendéggel meg Rosie-val méltóságteljes tartással bevoault a szalonba.

Sajátkezüleg zárta be az ajtót, ráfordította a kulcsot, azután gyorsan látrafordult a vendéghez s magyarulaképen így szólt:

— Nem akarom, hogy zavarjanak, mert nagyon fontos mondanivalóm van.

Brovjohn lady leereszkedett a legelső székbe és visszafojtott lélegzettel várta a fontos beszédei.

— Mrs. Howard Leigh... — kezdte Rosabel.

— Csend, Rosie, én beszélek. — Mrs. Howard-Leigh tegnap itt volt nálunk, bár nem tartozott nekünk látogatással s majdnem megölt engem!

— Micsoda? — kiáltotta a lady és félig felugrott a helyéről meglepetésében.

— Ugy értem, hogy olyan heves beszélgetést folytattunk, hogy szívpuhlázióm volt egész éjjel s nem bírtam aludni. Még most is teljesen magamon kívül vagyok.

— De hát miért izgatott, mi hozta ki ennire a sodrából?

— A fia... igen Cecil Leigh és Ella... azt állítja az a nő, hogy a fia szereti Ellát.

— De hiszen ez kitünő párti lenne, — szolt lady Brovjohn — és teljes szivemből örvendének neki.

— Ami azonban sem nekem, sem annak az asszonynak nem szerezen örömet. Már csak a pusztá gondolatára is annyira magánkivül volt, hogy azt állította, mi esellel fontuk be a therlandsi örökös, hogy meghódítsuk. Persze ilyenformán nem volna nehéz előbb birtokunkba visszajutni, ezt azonban ő soha nem fogja tűrni és nem fog beleegyezni. A birtokot az ő pénzéből vette és soha nem fogja oda betenni a lábát az ilyen faragatlan fiatal teremtés, akinek az anyja egy obskuru származású nő volt, a nővére pedig tönkrement és pazarló.

— Oh ezeket már mégsem mondta!

— De igen és még sok egyebet, kérdezze csak meg Rosiet. Mint a legutolsó közönséges nő, aki Whitechapelből való, ugy viselkedett, végre én heves lettem s megmondtam neki jól az igazat. Azt hiszem a nyíl talált, bármilyen vastagbőrű legyen is. Természetesen, helyt álltam a családámért és így biztosítottam róla, hogy a nővérem sohasem fog beleházasodni az ő családjába, — amit különben ő ohajtott. Együttal ünnepélyes ígéretet tettem arra nézve, hogy Ella soha többé nem áll szóba az ő szerelmes fiával. Ezután esengtem és kiszállítottam őt a házból.

— Tehát háború! — kiáltotta lady Brovjohn hosszabb szünet után. Igazán mondhatom, hogy őszintén sajnálom, hogy ilyen nyílt szakadáshoz és ilyen éles sértetésekre került a sor. Ilyen komoly veszekedés két család között nagyon rossz példa és rendkívül kínos a szomszédságra nézve. Mit fog csinálni, ha például összetalálkozik vele — például a paplakban? Milyen kínos helyzet, szegény mrs. Fanera!

— Ne aggódjék! Én itthon maradok majd mindaddig, amíg ez a nő el nem vonul innét ebből a környékből. Azt hiszem, ugy-

sem állhatja már a kastélyt, mióta annyit változtatott rajta, azonkívül a szomszédságot is rettentő unalmasnak tartja.

— Ha még több ilyenfajta látogatást tesz, mint tegnap nálunk, majd nem tartja unalmasnak többé — szolt közbe Rosabel. — Akkor majd nem hiányzik neki az izgalom, ami fűszerezi a szomszédság látogatását. Nekem az a véleményem, hogy a veszekedés nagy örömet okoz neki.

— Én bizonyára nem fogok alkalmat adni, hogy velem veszekedjék, — szolt lady Brovjohn. — Tam és én mindenekelőtt a békét szeretjük.

— De ugyebár, azt sem szeretné, ha rajta taposnak? Én természetesen, nem voltam hajlandó ezt eltűrni — én szétmorzsoltam őt. — Amellett miss Augusztá ugy nézett ki, mintha valami erkölesi gőzhenger menő volna rajta keresztül.

— Nem helyesli, hogy kitettem a szürét? — kérdezte Augusztá, akit bántott a lelkiismeret, hogy egy Moybrayhoz nem méltón viselkedett.

— A multkor azon az estélyen, amely nálam volt, magam is észrevettem, hogy a fiatal Leigh érdeklődött Ella iránt, — felelte lady Brovjohn az egyenes választ elkerülve. — Általánosan észrevettem. Különb-nagyon esinos, kedves, jó fiatalember, természetes, egyszerű moderu — a férjem nagyon megszerette.

— De hiszen erről most nincs is szó.

— Azt hiszem, hogy inkább igen, nagyon könnyen lehetséges, hogy a saját akaratát akarja keresztülvinni, és ha Ellát mégis el akarja venni —

— Egyszerűen izléstelen, egy lélegzetre Elláról és házasságról beszélui.

(Folyt. köv.)

SZÍNHÁZAK.

Csütörtök 1910. május 19-én.

NEMZETI SZÍNHÁZ

Uj betanulással:
Utazás az özvegyesség felé
Vígjáték 3 felv. Irtá: Szecsi F.

Személyek:
Ellen Agota Denk Tasnády Lugosi Evike Seres Sárosi Sziklai Elza Schraff Binder Weiss Hatvany Árbescu
P. Márkus Cs. Alszeghy Rajnai G. Dezső Gál Ligeti Mihályfi Rozsahegy Horváth K. Gerő Pethes Demjén Gabányi Vizvári V. Molnár

Kezdeté 1/8 8 órakor.

MAGYAR SZÍNHÁZ

Csákó és kalap.
Vígjáték 4 felvonásban. Irták: Rössler és Roda-Roda, Fordította: Holtai Jenő.

Személyek:
Vincenza nagyherceg Z. Molnár A. frieslandi herceg Vándori Lutzenburg gróf Gere A. badtesparancnok Németh Leuckfeld Szirmai Az ezredesné Forrai R. Minka, a leányok Nagy T. Az őrnagy Réthelyi Mikovits kapitány Bera F. J. Kenderesi Kúrti Rimanski Turcs Jäger főhadnagy Papp Jäger főhadnagy Pártos A ezredorvos Vágó A rendőrkapitány Papir Hechendorf Dobi Gratignan grófnő Orley F. Lili, a leánya Báthori G. Von Landiesenné Mesáros G. Tureck Csizsár Zimmermann Czobor Paliczek Tarnai A zászlós Pethő Koruga Kormendy Kunicsék Boross Korcsmárosné Hubai A. Az öreg OrNSTEIN Sáfány Waclawick Karádi

Kezdeté 8 órakor.

M. KIR. OPERAHÁZ

Pierette fátolya.
Németjáték 3 képb. Szövegét írta Schnitzler Artur. Zenéjét szerzerzte: Dohnányi Ernő.

Személyek:
Pierrett Kornai Pierrette Szoyer I. Arlechino Guerra Pierrette atyja Hegedus Pierrette anyja Mazzantini Smeraldi Koldosanyi Fred Kodolanyi Adám Florestan

Ezt követi:

A csavargó és a királyleány.

Dalmól 1 felvonásban. Szövegét írta: Seligmann A. J. Fordította: Várady Sándor. Zenéjét szerzerzte: Poldini Ede.

Személyek:
A király Várady S. A leánya Hajduné A herceg Szekelyhidy Követ Fieher E. Caillagász Kornai R.

Kezdeté 1/8 8 órakor.

VIGSZÍNHÁZ

Theodore és társa.
Bobózat 3 felv. Irták: Nancey és Armand. Ford: Salgó Ernő.

Személyek:
Chénerol Vendrey Adrienne Varsányi I. Fourete-Arcaze Fenyvesi Théodore Csorlos Clodomir Szerémy Loulou S. Komtószy Malvoisier Tapolczay Pigasse Tihanyi Bigornot Sarkadi La Panouse Bárdi Juliette, a felesége Abelovszky Truche Győző Az igazgató Harsányi Tuzóli parancnok Kazaliczky Léonia Molnár A. Inas Kassay

Kezdeté 1/8 8 órakor.

Fővárosi Orfeum

VI., Nagymező-utca 17. sz. Waldmann Imre igazg.

Ma

A Continental Éden-színház

vendégjátéka

SCHENK E. igazgató vezetésével.

Arnyjátékok. — Mágikus produkciók.

Élő képek. — Vízijátékok. — Továbbá

10 különlegesség.

Az előadás kezdete 8 órakor.

Jegyelővétel 10-1 és 3-6 óráig, a nappali pénztárnál.

CIRKUSZ BEKETOW

Városliget. Telefon 107-46.

Ma csütörtökön, 1910 május hó 19-én délután 4 órakor Külön családi és gyermek előadás.

Felnőttek és gyermekek fél helyárakat fizetnek. Este háromnegyed 8 órakor **NAGY DISZELŐADÁS** Mindkét előadásban egyenlő műsor az egész művészcsapat feltevével.

Royal Cabaret

Erzsébet-körút 31. szám.

Minden éjjel pont 12 órakor

Nagy kabaré előadás.

Loni Lackner, Hertha Albano, Alice Dejaner, Mlle Dubarry, Sisters Morway, Ada Roon, Lona Chester, Charlott D'or, Várady Adél, Else Nixon, Rosa Wilke, Jolanda, Lulu Rascal, Flory Gray, Les 4 infernales stb. stb.

Belépődíj éjjeli 1 óráig 1 korona.

Egy órától hajnalig cigányzene és táncmulatság **belépődíj nélkül.**

Kiváltunk

ZÁLOGBAN

levő arany- és ezüstékszereket, sorsjegyeket s azokra magasabb kölcsönt nyújtunk.

MANNHEIM SIMON ÉS FIA

Budapest, IV., Párisi-u. 5.

(Főpostával szemben.)

Tátra Mulató

Király-utca 77. sz. Telefon: 15-10.

EGÉSZEN UJ MŰSOR.

Minden szám itt Budapesten először.

La Gaerita et son celebre danseur. Willy Frank szalon-humorista. Ada Mirskaya orosz románcz-énekesnő. Lola Mai diseuse. Rita D'Alve excentrique. Steidl-Quett, Henriette Dalmore operette diva. Janda Magda hang-szerző. — Schmed Berthold egész új műsorral. **HALLEY-ÜSTÖKÖS** eredeti bohózat Schmidtől. Kezdeté 8 órakor. Pénztár-nyitás 5 órakor.

EGY ÖNKÉNTES NAPLÓJA.

Második ezer! Második ezer!

Ára füzve 3.- korona.

Olyan ez a könyv, mint egy tréfás tükör, amelynek gyújtópontjában az „önkéntes ur” áll. Katona ugyan, de azért még mindig civil, akit ez a kettős természet a legkacagatóbb epizódokra kergot belé.

Kapható

SINGER és WOLFNER könyvkereskedésében Budapest, VI., Andrassy-ut 10. szám.

Mikszáth Kálmán

A Noszty fiú esete Tóth Marival.

Három kötet.

Ára füzve 12 korona. Díszkötésben 18 korona.

Kapható:

Lampel R. könyvkereskedése (Wodianer F. és Fiai) r.-t.-nél Budapest, VI., Andrassy-út 21. sz. a.

és minden könyvkereskedésben.

JARDIN DE PARIS

Telefon 167-25. Kezdeté 9 órakor.

MILLA BARRY

a világhírű diseuse f. hó 14-től kezdve minden este fellép a kitűnő nemzetközi

uj műsorban.

Előadnak: Medgyaszay, Ferenczy, Sajó, H. Buda, R. Oesterreicher (a Hölléből) stb. A szenzációs

Vámpirtáncz

esténként. Éjfélkor a **Tabarin Bal Mabilie-**ban 20 elsőrangú attrakció.

Előadás kedvezőtlen időben is!

SZÜLŐK!

LEÁNYGYERMEKÜK KESERVE-

sen panaszkoznak, hogy a kézimunkatanárnő által előírt hímzések beszerzése

GONDOT OKOZ.

Forduljanak teljes bizalommal hozzánk és megelégedésükről előre is biztosítjuk.

HUNGARIA kézimunka-ipar

VADAS és WILLHEIM

VII., Akácfa-utca 59. sz. Király-utca mellett. Telefon 102-40.

Női kézimunka-gyárának kicsinybeni eladása, eredeti gyári áron. — Kézimunka-szövegek és fonalak gyári raktára. — Előnyomda és rajzműterem. — Legnagyobb szakmabeli üzlet. — Képviseltek a bel- és külföld nagyobb városáiban. — Intézetek és ipariskolák szállítója.

HAZASULANDÓK FIGYELMÉBE!

JEGYGYÜRÜK, NÁSZAJÁNDÉK-TÁRGYAK A LEGELŐNYÖSEBBEN

POLGÁR KÁLMÁN

ÉKSZERESZ-ÉS MŰRÉSZ-ÉRTÉKELŐ

üzletében szereshetők be.

BUDAPEST, ERZSÉBET-KÖRÚT 29.

VIDÉKI MEORENDELÉSEKRE KÜLÖNÖS GONDOTT FORDITOK. ÁRJEGYZÉK 20 ÓÓ RAJZZAL INGYENSBÉRMENYVÉ

SZINHÁZAK.

Csütörtök, 1910. május 19-én.

KIRÁLY SZINHÁZ.

Luxemburg grófia.

Operett 3 felvonásban. Irta: Lehár Ferencz.

Személyek:

Luxemburg grófia Raskó
Bazil herceg Papir
Staza grófné Erdei B.
Brissard Amand Kovács
Vermont Juhetta Várady Ili
Dörner Angéla Harmath
Bencsikoff Szegej Sárosi
Pavlovics Pavel Tóth
Palagrin Krasznai
Managere Ligeti
Báronó Szári R.
Savika Palotay
Poulanser, } festő Balázs
Marhan } Egrri

Kezdetre 8 órakor.

FŐVÁROSI NYÁRI SZINHÁZ. (BUDAI SZINKOR)

Aranylakodalmom.

Látványos színjáték 8 képből dalokkal és táncokkal. Irta: B. Ötby Laszlo és Rakosi Viktor. Zenejét összeállította: Fekete József.

Kezdetre 1/2 8 órakor.

URANIA SZINHÁZ.

Halley-üstökös.

Irta: Dr. Masány Ernő.

Kezdetre 1/2 8 órakor.

Fővárosi Városligeti Színház

Küry Klára felléptével.

Duda kisasszony.

Operett 3 felvonásban. Irta: Fritz Grünbaum és Heinz Reichert. Zenejét szerzte Nelson. Fordította: Farago Jenő.

Személyek:

Duda kisasszony Küry Klára
Lady Sonneret Mezey J.
Joha Jack Palásty
Mac Humbers Andorly
Olympia Láng Etel
Jan Brown Szalai
Belladonna Veszprémi
Harry Mortons Fekete
Sir Francis Bihari B.
Lizzy Hatay A.
Carry Szegedi J.
Mabel Radó G.

Kezdetre 1/2 8 órakor.

APOLLO-PROJEKTOR

Végszínház-utca 1-3.
Telefon 68-39.

Werther.
Halley-üstökös.
Egy nem mindennapi barátság.
Parat, francia gyógyszerészes esete.

Allat az emberben.
Végzetes rövidlátás.
Farkasvadászai Oroszországban.
Eszter.

Lehmann ur kényszer-házassága.

Előadások hétköznapokon d. n. 8 órakor, vasár- és ünnepnapokon d. n. 3 órakor kezdődnek.

ROYAL ORFEUM

Minden este 8 órakor

a bécsi „FLEDERMAUS“ tagjainak vendégszínháza

Mela Mars, Laszky A. Béla, Viktor Norbert, Wenja Horace, Hermann Roché stb.

Uj német operett:

GEORGETTE

Mela Marssal a cím szerepben. — A többi főszerepet Szécsi Magda, Loni Lachner, Hertha Albano, Viktor Norbert, Wenja Horace és Hermann Roché játsszák.

Azonkívül: Ovaro Brothers, a teljes magyar mitsor és 12 elsőrangú attrakció.

SavoY

A főváros legszébb utvonán, nyugodt és előkelő helyen.

nagyszállóda

BUDAPEST, VIII., JÓZSEF-KÖRUT 16.

A főváros legmodernebb és legújabb szállodája. 120 szoba és szalon. Központi gőzfűtés. Hideg és meleg vízvezeték minden vendégszobában. Lift. Vacuum Cleaner. Villanyvilágítás. Társalgótermek. Legnagyobb kényelem. Interurban, telefon. Szobák 3 K-tól. Modern egészségügyi tekintetek szelint berendezve. Villamos-vasut közlekedés az összes pályaudvarokkal. ▲▲▲
Sürgőnyezim: Savoy-Szálloda Budapest.
Telefon 154-08. 70747

MODERN LAKÁSOK

bothelyiségek és műhelyek.

A BUDAPESTI ÉPÍTŐ RÉSZV.-TÁRS.

Visegrádi-utca 11/A és 15. sz. és Ügynök-utca 8. és 10. szám alatt épülő házcsoportjában augusztusra kiadók. Lift, hall, telefon, villanyvilágítás, csempézett konyhák, minden modern kényelem.

Bővebbet a részvénytársaság irodájában V., Bálvány-utca 22. sz. Telefon: 153-99.

Egy év alatt

szerezett nálunk közel

1000 család

egyedül csak általunk bevezetett, rendkívül kedvezményes rendszerünk alapján, havi 20 korona fizetésért kitűnő gyártmányu, modern

ZONGORÁT.

Ez többet bizonyít, mint bármely hangzatos reklám.

„MUSICA“

részvénytársaság zongoratelepe

Budapest, Teréz-körút 1. sz.

Telefon 4-81. Telefon 4-81.

Kiváló gyártmányu zongorák, pianók készpénzért, csekély havi részletfizetésért és kölcsön. Szakszerű javítás, hangolás, modernizálás és becézés.

FORTUNA

zászlógyár

Budapest,

VI., Király-utca 8.

Választási zászlókat

és jelvényeket

a leggyorsabban jutányos árak mellett.

Alapított 1881. Alapított 1881.

WIEN, II. WIEN, II.

GRAND HOTEL NATIONAL

TABORSTRASSE 18.

Teljesen modern, 300 szoba minden kényelemmel berendezve. Lakosztályok fürdővel. Melegvízfűtés, villamos világítás, lift, telefon, interurban. Elsőrangú konyha és kávéház. Kényelmes, elegáns hall és vestibül. Minden pályaudvarról könnyen elérhető. Villamos közuti kocsik és omnibuszok megállóhelye.

Tulajdonos: KASZNAR NÁNDOR, a budapesti „Magyar Világ” kávéház volt tulajdonosa.

Házfelépítés után pünkösdi vasárnapon

megnyílt az

AUGUSTI-czukurászdá

VIII., Üllői-ut 34. sz.

(Iparművészeti Muzeummal szemben.)

Az előkelő közönség rendező- és találkozó helye.

Telefon 62-27.

Czukurászati különlegességek:

forták, parfajok, édes és sós sütemények, sandwich-ok, fagyott punchok. Saját gyártmányu méz-ketszersült (torv. védve). Mézsütemények (czukor nélkül, nem mézeskalács). Rendelések lakodalmak, eljegyzések és alkalmi ünnepélyekre elfogadtnak és pontosan szállíttatnak. — Vidéki rendelések gyorsan és pontosan elintéztetnek. (Kérem czéget hasonlevu czeggel össze nem téveszteni.)

Elsőrendű zongorák

Kovács Gyula

zongoratermeiben,

Bpest, V., Gresham-palota.

Ferencz József-tér 7.

EDISON MOZGÓFÉNYKÉP

VÁLLALAT R. T.

BUDAPEST, VI., NAGYMEZŐ-UTCZA 21.

Telefon 64-20.

Minden villanyvilágításra berendezett lakásban és helyiségben tartható

Házi mozgó-fénykép előadás

Egy előadás díja K 50 R leghedveltebb otthoni szórakozás :: Megrendelhető telefon után is

Telefon 64-20.

Heti műsor:

1910. május hó	Nemzeti Színház	M. kir. Operaház	Vígszínház	Magyar Színház	Király-Színház	Fővárosi Városligeti Színház	Fővárosi Nyári Színház	Urania
20 Péntek	Stuart Mária	Goldmark-ünnepély	Igy szép az élet!	A koncert	Az elvált asszony	Duda kisasszony	Aranylakodalmom	Péncz Ö felsége
21 Szombat	Az idegesek	—	Igy szép az élet!	A miliomos	János Viléz	Duda kisasszony	Katalin	Az Országos Színészeti Akadémia előadása.
22 Vasárnap	Szentiványi álom	Sába királynője	Théodore és társa	A sasfők.	Jánoska	Ingenyelök.	A tót leány	—
	Ullás az özvegynek felő		Igy szép az élet!	A miliomos	Az elvált asszony	Duda kisasszony	Katalin	

A Budapesti Bank Részv.-Társ.

folyó évi május hó 27-én, délelőtt 12 órakor az
intézet helyiségében (VI. Teréz-körút 22.)

rendkívüli közgyűlést

tart, melyre az intézet részvényeseit tisztelettel meghívjuk.

Tárgysorozat:

1. Az igazgatóság javaslata az intézet alaptőkéjének 4,000.000 koronáról 10,000.000 koronára leendő felemelése tárgyában.
2. Az intézeti alapszabályok 7., 8., 14. és 39. §§-ainak módosítása.

Az igazgatóság.

Alapszabályaink 18. és 19. §§. értelmében azok a részvényesek, akik szavazati jogukkal élni akarnak, kötelesek részvényeiket legkésőbb folyó évi május hó 22-ig vagy az intézet pénztáránál (VI. Teréz-körút 22.), vagy a Magyar Pénzüntézetek Központi Hitelbankja r.-t.-nél (Budapest, V., Arany János-utca 24.) letenni. 5 részvény birtokosa egy szavazatra jogosult, de egy részvényes ötvennél több szavazatot sem saját személyében, sem meghatalmazásból nem gyakorolhat.

Telkek a Hívvösvölgyben

Vizgazdag területen, közutak a telepen, villamos végállomás közelében előnyös fizetési feltételek mellett, olcsó áron kaphatók. Felvilágosítás nyerhető a Balázs-féle vendéglőben, a villamos végállomásnál. — Azonkívül telkek kaphatók 1 koronától feljebb — önként a Szilágyi telepen 5 éves lefizetésre. Vonatközeledés közvágóhídról. Felvilágosítás nyerhető a Szilágyi telepi vendéglőnél. — Bővebb felvilágosítással a Budapest III-ik kerületi takarékpénztár Lajos-u. 183. szolgál.

FOGAK

3 koronától szájpadiás nélkül, gyökérel-távolítás főfőleges, aranykoronák és tartós fogtömések, foghuzások érzéstelenítésel. — Vidékiek 12 óra alatt kielégítettnek. Régi hasznavehetetlen fogsort hasznavehetővé alakítok.

Dr. Hegedüs Jakab fogorvos.
Budapest, VII. kerület, Erzsébet-körút 44.
Rendelés egész nap. Részletfizetésre is. 10 évi jótállás és fájdalommentes kezelés, tartós fogtömések 8 korona.

Polgár Sándor

orvosi mű- és kötszerezés
BUDAPEST,

VII., Erzsébet-körút 50. sz.

Ajánlja dusan felszerelt raktárát saját gyártmányu orvosi, sebészeti és betegápolási tárgyakban.

Saját gyártmányu magy. kir. szabadalmazott Polgár-féle

sérvkötő,

haskötő, görcsér elleni gummiharisnya, orthopediai készülékek, műlábak és kezek stb.

Valódi franciaia különlegességek F. Berguerand fils párisi gyárból.

Hamisítás ellen védve 16202 szám alatt.

Részletes képes árjegyzék ingyen és bérmentve, csak megadandó, mily tárgy szükséges.

ALAPITVA 1887.

ALAPITVA 1887.

PATYI TESTVÉREK butortelepén BUDAPEST, VIII. ker., Rákóczi-ut 7., a Pannónia-szálloda mellett. NAGY BUTORVÁSÁRT rendez

f. hó végeig mélyen leszállított árakon.

Műasztalos és kárpitozott butorok modern kivitelben, felülvizsgált szolid készítmények, jobb, szebb és olcsóbb mint bármely tevatra vezető hamis címek alatt hirdettet butorok; a mélyel a n. é. közönséget megtévesztik.

The Gresham

Életbiztosító Társaság Londonban
Alapított 1848-ban. Alapított 1848-ban.

Magyarorsz. igazgatóság Bpsten, V., Ferenc József-tér 5-6. saját palotában.

Elfogad életbiztosításokat a legkülönbözőbb kombinációk szerint, előnyös díjak és feltételek mellett. A „Gresham” kötvényfeltételei kiválóan liberálisak. Kötvényei elévülhetlenek és megtámadhatlanok.

Magyarországi igazgatótanács:

Gróf Andrássy Géza, v. b. t. t. orsz. gyűl. képviselő, elnök. Batthyány Tivadar gróf orsz. gyűl. képviselő. Benyovszky Sándor gróf orsz. gyűl. képviselő. Dr. Gerenday György kincstári jogügyi főtanácsos. Karátsonyi Jenő gróf, v. b. t. t. orsz. gyűl. képviselő. Boglári Simon Jakab a budapesti tőzsde alelnöke.

Igazgatók:

BECKETT A. REGINALD.
Vagyonállás 1908. december 31-én
Érvényben levő biztosítások
Biztosított feleknek kifizetett kártérítés
Magyar értékekben elhelyezett díjtartalék

SCHUK JÓZSEF.
K. 241.104.340.45
600.000.000.—
590.018.477.95
29.750.213.72

Automatikus tömegfogó,

patkányok részére 4 K. egereknek 2 K. 40 fill. egy éjjel 40 egeret fog felügyelet nélkül, járás nem befolyásolja, magától működik. „Eclipse” sváb fogók ezer és ezer sváb és ruszi fogható egy éjjel drája 2 K. 40 fill. Mindenhol a legjobb eredmény. Szétküldés utánvétel mellett. J. SCHÖLLER, Wien, III/E. Krieglbergasse 6. Számot elismerő- és közönség-level.

Sürgöny Bécsből!

A mi „Caesar” zsebbeli gyújtó-szerszámunk bevezetése alkalmából elhatároztuk, hogy minden más reklám mellőzésével 15,000 darabot ezen paratlan gyújtókészülékéből forgalomba hozunk s azok a következő leszállított áron kaphatók: 1 drb 2 kor. helyett csak 2 kor., 3 drb 4.50 kor., 6 drb 8 kor., 12 drb 14 kor. utánvétellel. Ezen reklámkészlet elfogyásával az árak ismét a névértékre emelkednek. „Caesar” a világ legjobb zsebbeli gyújtókészüléke. Egy nyomasra azonnal fény és tűz támad. Soha cserbe nem hagy! Nem villamos telep. Kicserelehető tüzkő s ezért évekig eltart.

Czím: Oest-Ung. Union Unternehmung für pat. Erfindungen
Wien, V. Wiedener Hauptstrasse 104.

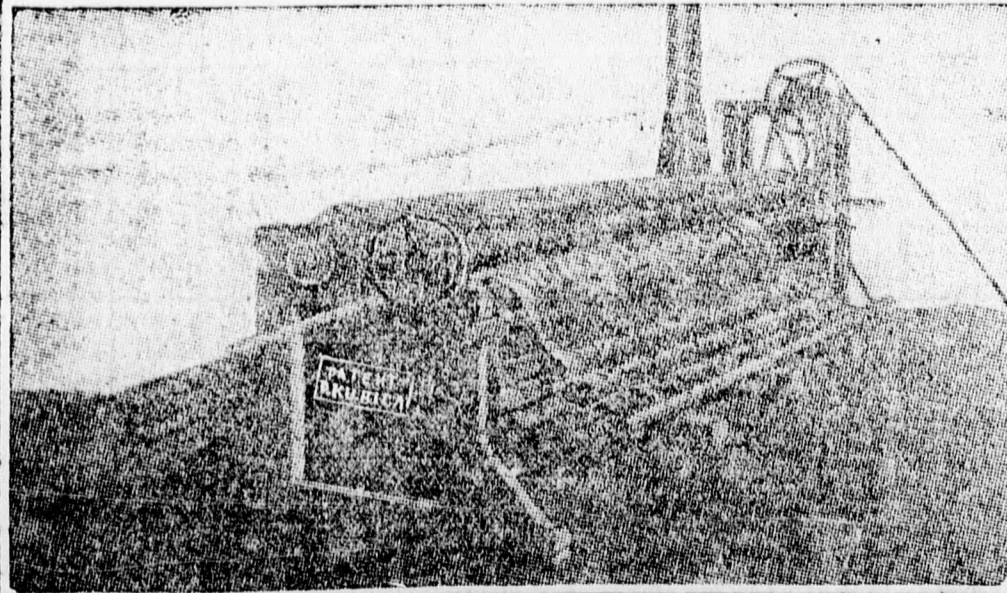
KORONA KENYÉR

Tiszta, izletes, olcsó!

Barna, félbarna és fehér fajtákban kapható minden jobb fiúzerületben és az alábbi GOLDMANN-féle tejszarnokokban:

Széchenyi-utca 12	József-körút 63	Üllői-ut 66/a
Damjanich-utca 39	Molnar-utca 12	Ó-utca 42
Bank-utca 6	Csengery-utca 76	Thököly-ut 17
Ovoda-utca 42	Szondi-utca 42	Népszínház-utca 45
Szerecsen-utca 39	Akácfa-utca 10	Ferencz-körút 8
Üllői-ut 52	Teréz-körút 29	Kisdiófa-utca 9
Andrássy-ut	Klanczál-utca 2	Petőfi-utca 3
Arany János-u. 16	Nagymező-utca 49	István-ut 22
Váci-körút 37	Bulyovszky-utca 30	Dohány-utca 66
Rókk Szilárd-u. 18		Lipót-körút 9.

KERBER HENRIK

villamos erőre berendezett
szőnyegporló, megóvó és javító intézete.
Telep: VIII., Nap-utca 10. szám.

Ablak, lakástisztítási
szobabeeresztő, pormentesítő
és féregirtó vállalat.

Telefonértesítésre azonnal házhoz küldök
Telefonszám 53-55. Telefonszám 53-55.

Budapest keleti pályaudvar—Hatvan.

Table with columns for stations (Allomások) and various train numbers (Szv., Gyv.). Rows include Budapest k. p., Kőbánya felső p. u., Rákócstúr, Rákócstúr 10. sz. őrh., Rákócstúr 39. sz. őrh., Galgahévíz 40. sz. őrh., Tura, and Hatvan.

Hatvan—Budapest keleti pályaudvar.

Table with columns for stations (Allomások) and various train numbers (Szv., Gyv.). Rows include Budapest k. p., Kőbánya felső p. u., Rákócstúr, Rákócstúr 10. sz. őrh., Rákócstúr 39. sz. őrh., Galgahévíz 40. sz. őrh., Tura, and Hatvan.

Budapest keleti pályaudvar—Szolnok.

Table with columns for stations (Allomások) and various train numbers (Szv., Gyv.). Rows include Budapest keleti pályaudvar, Kőbánya felső pályaudvar, Rákócstúr, Ecsér 7. számú őrház, Maglód, Gyömrő, Mende, Pusztaszentistván 16. számú őrház, Tápiószőlő-Tápiószőlő, Tápiószőlő 22. számú őrház, Tápiószőlő, Szentmártonkő 27. számú őrház, Nagykőrös, Farnos 36. számú őrház, Tápiószőlő, Tápiógyörgye, Pokoltanya 45. számú őrház, Újszász, Zagyvarékas 34. számú őrház, Abonyi-ut 37. számú őrház, and Szolnok.

Szolnok—Budapest keleti pályaudvar.

Table with columns for stations (Allomások) and various train numbers (Szv., Gyv.). Rows include Budapest keleti pályaudvar, Kőbánya felső pályaudvar, Rákócstúr, Rákócstúr 10. sz. őrház, Ecsér 7. sz. őrház, Maglód, Gyömrő, Mende, Pusztaszentistván 16. sz. őrház, Tápiószőlő-Tápiószőlő, Tápiószőlő 22. sz. őrház, Tápiószőlő, Szentmártonkő 27. sz. őrház, Nagykőrös, Farnos 36. sz. őrház, Tápiószőlő, Tápiógyörgye, Pokoltanya 45. sz. őrház, Újszász, Zagyvarékas 34. sz. őrház, Abonyi-ut 37. sz. őrház, and Szolnok.

A 606. és 1706. sz. személyvonatoknál az egy utra szóló szomszédos forgalmu menetjegyek érvénytelenek.

A 605. és 607. sz. személyvonatoknál az egy utra szóló szomszédos forgalmu menetjegyek érvénytelenek.

Szerencsés az a beteg,

aki a kínált és hirdetett száztéle szer közül ki tudja választani azt az egyetlen, amely a gyógyulás útjára vezet. A mi intézetünk azon fáradozik, hogy ezt a gyógymódot mindenkivel megismertesse. Egy szép kis könyvecskében összefoglaltuk azokat az észleléseket, melyeket hosszú éveken át sok ezer beteg tapasztaltunk, s melyeket száz és száz elismerő levél fényesen igazol, ékes szavakkal a hála hangján dicsóítva a galván villamosítást, mely visszaadta az egészséget a betegek ezreinek, a kik általános idogyengőség, reumatikus bántalmak, álmatlanság, buskomorság, neuralgiák, emésztési zavarok, mindentelgyeneségi állapotok, vérszegénység vagy különféle női bajok tüneteitől gyötörtettek azelőtt. — Kérje ezt a könyvet és mi szívesen elküldjük Önnek

ingyen és bérmentve
minden kötelezettség nélkül.
ELEKTRO-VITALIZER orvosi rendelő-intézet
Budapest, Semmelweis-utca 4., félem. 10/C.
Rendelőórák: hétköznapokon 10-1-ig és 3-6-ig,
vasár- és ünnepnapokon 11-1-ig.

Szelvény egy ingyen könyvre.

910. V/19.

ELEKTRO-VITALIZER orvosi rendelő-intézet
Budapest, IV., Semmelweis-u. 4., félem. 10/C.
Kérem részemre díjtalanul, portómentesen és zárt borítékban elküldeni a „Modern Villamos Gyógyászat” szülő művet.

Név.....
Cím.....

Nők részére külön női könyv.

Már látható

HALLEY ÜSTÖKÖSE,

de **földünk sorsa**

még mindig **nyugtalanítja**
az emberiséget.

Május 18-án halad át földünk az üstökös csóvján.

E kritikus napnak eseményeiről szól a **Halley üstököse és földünk sorsa**

cím alatt most megjelent rendkívül érdekes füzet, melyet *Hoffmann Ottó* ismert nevű csillagászati író írt. A vonzóan megírt füzetben szerző a nevezetes és félelmetes üstökös eddig ismert történetét vizsgálja és nemcsak az üstökösrel és annak pályájával ismerteti meg az olvasót, hanem egyáltalában mindazzal, ami az üstökösre vonatkozik, betekintést nyújtva az üstökös megjelenése nyomán várható események rejtelmeibe is. A füzetben 12 érdekes rajz és eredeti fényképfelvétel van. Ára 40 fillér, és aki 45 fillért (levélbélyegeken is) akár a kiadó Athenaeumhoz (Budapest, Rákóczi-út 54.), akár bármelyik könyvtárhoz beküldi, bérmentve megkapja az érdekes füzetet.

Hölgyek, Urak,

kiknek bármely okból arcukon, kezükön vagy testükön

pattanások, sebesedések, csunya foltok, kiütések

vannak és kipróbálták eredménytelenül a világ összes kenőcsseit, szappanjait, szépitőszereit és bármilyen más címen létező gyógyszerit és bőrápoló cikkeit: azoknak a legmelegebb figyelmébe ajánljuk a valódi

Erényi ICHTIOL-SALICIL-t

Nem létezik

olyan foltos,
olyan pattanásos,
olyan sebes,
olyan kiütéses

nő vagy férfi, kinek

8 nap alatt

el nem multak volna az összes fent leírt **arczot és kezeket torzító**

bőrhibái és bőrbajai.

A kezelés egyszerű, mert csak este lefekvés előtt használandó.

Pattanásnál, kiütésnél, sebesedésnél

felülmulja a világon létező összes gyógyszereket.

Egy doboz teljesen elegendő.

Az eredeti „Erényi-Ichtiol-Salicil” 3 koronás dobozokban csak a kizárólagos készítőnél kapható:

Erényi Béla

Diana-gyógyszertára

Budapest, Március-körút 5.

(Postai megrendelések utánvétel mellett aznap szállíthatnak.)

Több mint egy millió köszönőlevél érkezett be a világ minden részéről.

Feketehegyfürdő

(Szepes megyében)

Vizgyógyintézet és klimatikus gyógyhely.
Subalpin fekvés óriás fenyveserdők közepette. Elsőrendű forrásvíz, pormentes levegő. Vasuti állomás Igló. Posta, távirada, telefon helyben. Idény május 1-től október 1-ig.

Vizkúra a legmodernebb hydrothermotherapia alakjában 2 fürdőorvos felügyelete alatt. Rikliféle **lég- és nap-kúra**, Müllerezés, **fekvőcsarnok**. **Villamosítás**, massage, diéta és gyógy módok. **Penziórendszer**, kényelmes szobák, sokféle szórakozás, családi jellegű fürdőélet.

Képes prospektussal szolgál: a fürdőigazgatóság.

Korszakalkotó találmány!!

Sérvben szenvedők különös figyelmét felhívom

cs. és kir. szab. pneumatikus pelottával ellátott sérvkötőimre. Ezek az egyedüli kötélekek, melyek teljesen fájdalom nélkül viselhetők, mert a pneumatikus pelotta a legerősebb rugó nyomását is érzéktelenné teszi és a legrégebb és a legnagyobb sérvet is fájdalmentesen és teljes biztonsággal visszatartja. Ezernyi elismerőlevél a legelőkelőbb orvosoktól és tanároktól. Képes árjegyzéket ingyen és bérmentve küld: **KELETI J.** cs. és kir. szab. sérvkötők gyára Budapest, IV., Koronaherczeg-utca 17. Alapítva 1878. Telefon 13-76.

Rendkívül olcsó és kényelmes kirándulási hajójáratok Budapest—Vác és Nagymaros között.

Az „Első cs. kir. szab. Dunagőzhajózási Társaság” közli, hogy kedvező időjárás esetén folyó évi május hó 22-én, azaz vasárnap rendkívüli olcsó és kényelmes kirándulási hajójáratokat tart fenn Budapest—Vác—Nagymaros között. Indulás Budapest—Petőfi-térről 8 órakor délelőtt és 2 óra 30 perczkor délután, Budapest—Batthyány-térről 8 óra 5 perczkor délelőtt és 2 óra 35 perczkor délután, Budapest—Obudáról 8 óra 20 perczkor délelőtt és 2 óra 50 perczkor délután. Érkezés Vácra 10 órakor délelőtt és 4 óra 30 perczkor délután, Nagymarosra 11 órakor délelőtt és 5 óra 30 perczkor délután. Indulás vissza Nagymarosról 11 óra 30 perczkor délelőtt és 8 órakor este, Vácra 12 óra 15 perczkor délután és 8 óra 45 perczkor este. Érkezés Budapest—Obudára 1 óra 10 perczkor délután és 9 óra 40 perczkor este, Budapest—Batthyány-térre 1 óra 25 perczkor délután és 9 óra 55 perczkor este, Budapest—Petőfi-térre 1 óra 30 perczkor délután és 10 órakor este. Ezen járatok rendkívül mérsékelt menetdíjai a következők: Budapest—Vácra (vagy megfordítva) I. hely 60 fillér, II. hely 50 fillér, Budapest—Nagymarosra (és megfordítva) I. hely 1 K 20 fillér, II. hely 80 fillér, Vácra—Nagymarosra (vagy megfordítva) I. hely 60 fillér, II. hely 40 fillér. Négy és tíz év közötti gyermekek féláron, katonatisztek és katonai hivatalnokok az I. osztályon féláron, katonák (legénység) a II. osztályon féláron, a m. kir. állami- és udvari hivatalnokok a szabályszerű igazolvány alapján az I. osztályon II. osztályú jeggyel utazhatnak. Azonkívül az utazó-közönség kényelmére való tekintettel olcsó menet- és tartózkodási adatkak ki és pedig: Budapest—Nagymarosra és vissza I. hely 1 K 80 fillér, II. hely 1 K 20 fillér, Vácra—Nagymarosra és vissza I. hely 1 K 10 fillér, II. hely 75 fillér. Fenti járatok alkalmával egy nagy s minden kényelemmel ellátott termes gőzös közlekedik, melyen a közönség eső ellen is véltve van. A hajón jó vendéglő van polgári árakkal s pontos kiszolgálással. Nagymaros és Visegrád között esavargózós közlekedik, melynek állomása Nagymaroson, közvetlenül a hajó kikötője felett van. Ha a járatokat bármely okból abban kellene hagyni, úgy arról a társulat kellő hirtetést fog közzétenni.

Butor ENHRENTREU és FUCHS

Képes árjegyzék ingyen. Telefon 88-69.

E hirdetés rovatban minden szövegszerű beiktatása közönséges petít betűkből 4 fillérrel, kompakt betűkből szedve 6 fill.-rel fizetendő.

KIS HIRDETÉSEK

E hirdetés rovatban minden szövegszerű beiktatása közönséges petít betűkből 4 fillérrel, kompakt betűkből szedve 6 fill.-rel fizetendő.

Pénzszekrények, használtak és újak, rendkívül olcsó áron kapható a budapesti pénzszekrényraktárban, Budapest, V., Balvány-utca 6-C.

18 éves

csinos szőke (pékmester egyetl. leánya), 400.000 korona vagyonnal, kissé tulság. Fejlett testalkatú, óhajt mielőbb férjhez menni tisztess. jellemű fiatal emberhez. Csakis komoly ajánlkozók kapnak választ. L. Schlesinger, Berlin 18. 28588

Ebédli és hálószoba

költözködés végett eladó. Julius 15-én átvethető. — Erzsébet-körút 51. II. em.

Szabók részére

mindennemű zsinór, gomb és szabó-kellék képes nagy árjegyzéket kívánatra ingyen küldi a Budapesti Pászománygyár Részv. társ., Nagymező-utca 46.

Karaláb,

czukorborsó, karfiol, szőlőspárga, gomba, ugorka, hónaposretek, tejessaláta, kelkáposzta, hazai ubjurgonyát postakosaranként 3 kor.-ért, viszonteladók-nak előnyaránylatot küld, savanyított hóféhér káposztát mázsánként 6 koronáért szállít Gyümölcskivitel, Csongrádról.

Temetkezési

vállalkozók, intézetek, egyetlek, társulatok részére képes nagy árjegyzéket kívánatra ingyen küld a Budapesti Ravatalgyár Részv. társ. Nagymező-utca E. 46.

Beszerezési áron alul

hazlebontás miatt eladotnak. Angol zephir férfi ing 1.67, himzett vászon női ing 1.17, fegyházban kötött női harisnya — 21, fegyházban kötött férfi harisnya — 18, valódi svájci himzett zsebkendő — 17, továbbá blousok, juponok, kötények, gyermekruhák és mindennemű férfi és női divatcikkek. Fischer B. Jenő Budapest, IV., Deák Ferenc-utca 23. szám. 28809

Kézimunka

hímzésekhez, butorokhoz, függönyökhöz, lakásberendezéshez, zsinórok, rojtok, bojtok képes nagy árjegyzéket kívánatra ingyen küldi: Budapesti Pászománygyár, Nagymező-utca E. 46. szám.

Koporsó asztalosok

részére mindennemű koporsók díszítései, összes temetkezési cikkek képes árjegyzéket kívánatra ingyen küldi a Budapesti Ravatalgyár Részvénytárs, Nagymező-utca E. 46. sz.

A gyakorló

gyorsírók Társasága gyorsírási (Gabelsberger-Markovits rendszerű) és gépirást magyar és német tanfolyamaira, különféle rendszerű, látható írású írógépekre, beiratkozhatni naponta. Beiratási díj nincs. Tandíj igen mérsékelt. Végzett növendékeinket díjtalanul állásba segítjük. Telefon 18-09. GLOGOWSKY és TÁRSA, Andrassy-ut 12. és Révay-utca 6. szám. 28644

Hurutos bántalmak hatásos és kellemes gyógyszere a Réthy-féle czukorka, melyet pemetefülből készít Réthy Béla gyógyszerész Békés-Csabán. Gyógyszertárban kapható.

Asztalosok új jövedelmi forrását leíró képes nagy árjegyzéket kívánatra ingyen küldi a „Kegyelet” szerkesztősége Budapest, Nagymező-utca E. 46.

Zálogcédulákat vesznek. Elzálogosított briliánsokat, gyöngyöket, aranyat, ezüstöt és ékszereket 100.000 koronáig költségmentesen kiváltak és teljes értéket kifizetem. **Singer Jakab** ékszerkereskedő BUDAPEST, Király-utca 91. sz. Izabella-utca sarkán. 27653

Rekord hangversenylemezek legjobbak a világon!

35cm. mindkét oldalán bejárta az egész világot K 2.50 10 db vásárlásnál K 2.40 — Grammofonok K 25.—, 55.—, 60.—, 300.—, Fonográfok Lyra K 7.—, bengerak K 1.50. — csakis ünnévteljes **SCHMUTZER TESTVÉREK** gramofon és hanglemez nagyraktárban Budapest, József-körút 20/A. Árjegyzék ingyen és bérmentve.

BUTOR

30% megtakarítás! Régi Butorszalon Budapest, Ferenciek-tere 3. felelelet. Vétel és eladás használt és új polgári, urasági lakberendezéseknek, mahagoni és palisander butorok, uri szobák, angol börgarnitúrák és teljesen berendezett mintaszobák, keleti szőnyegek, csillárok. — Telefon 82-13. 28589

Zálogcédulákat vesznek. Elzálogosított briliánsokat, gyöngyöket, aranyat, ezüstöt és ékszereket 100.000 kor. költségmentesen kiváltak és teljes értékét kifizetem. 736 **SCHILLER IZIDOR** ékszerkereskedő Budapest, Sip-utca 8. szám.

Zálogcédulákat vesznek. Elzálogosított briliánsokat, gyöngyöket, aranyat, ezüstöt és ékszereket 100.000 kor. költségmentesen kiváltak és teljes értékét kifizetem. 736 **SCHILLER IZIDOR** ékszerkereskedő Budapest, Sip-utca 8. szám.

Ajtók és ablakok régi és új vasrudonyok teljes vasalással. Kapuvás acsozatok, kertkerítések, keramitlapok, kehlhelmi lapok olcsón kaphatók **Kelemen Mór** épület-bontás vállalkozónál Budapest, Nádor-u. 72-74. Flók-üzlet Visegrádi-u. 27.

25 koronaért

készülnek saját műhelyemben mérték után remek szabásban, finom kivitelben divatos férfifütyök vagy felöltők finom szövetekből, Lichtman Sándor férfiszabómester Budapest, Rottenbiller-utca 4-A. sz. Vidékre postátominták bérmentve helyben szabáscsapat kívánatra házhoz küldöm. 28692

Légszesz és villamos csillárok legelőnyösebben szerezhetőek be **Kulcsár Sándor** bronzárú- és csillárgyárában, Budapest, VI. ker., Dessewffy-u. 9-11.

A gyermekáldást

2 vagy 3 számra meghafározni, nagyon okos dolog és sok pénzmeztakarítással jár. Az erre vonatkozó pontos utasítást, a melyért sok ezer hálaírat beérkezett, titoktartással küldi 30 fillér magyar levélbéllyel ellenében Frau A. Kaupa, Berlin S. W. 247. Lindenstrasse 51. 28694

LEFKOVICS ADOLF Budapest, VII., Wesselényi-u. 51/E. Telefon 113-46. Árjegyzék ingyen és bérmentve.

Zálogcédulát, briliántot, aranyat, ezüstöt, ékszereket és régiéket vesznek és eladnak. Kertész ékszerész Budapest, VI., Király-utca 85. szám. — Telefonszám 95-48.—

Parlament

gyorsírók által vezetett magyar-német gyorsíró iskola. Gépirás és magyar-német levelezés-oktatás. A teljes kiképzés díja havi 10 kor. Kereskedelmi akadémia tanárok által oktatott szakintézmény. Az Országos Magyar Gyorsíró-Egyesület hivatalos tanfolyama. Alapította Markovits Iván 1863-ban. Biztos állás-közvetítés. Nyitva szopt. 1-től jul. 1-ig. Havonként új tanfolyamok. Tájékoztatót küld a Gabelsberger szakiskola. (Csak Liszt Ferenc-ter 10. előbb Gyár-utca 4.) Címre vigyázzunk! — Az egyesület ezen kizárólagos szakiskolája írógépezégek től s más hirdetésünkkel utánzó újabb tanfolyamoktól független. Telefon 64-68 Beiratások egész napon át.

Butorvevők

kik modern, száraz anyagból készült urasági és polgári asztalos és kárpitos butorokat készpénzért vagy hitelre szolid árak mellett vásárolni óhajtanak, forduljanak teljes bizalommal a régi jó hírnevű

Sarkány J. butoriparos céghez, Budapest, VII., Erzsébet-körút 26. szám. Nagy raktár és saját műhely.

KWIZDA-FÉLE FLUID Kigyó-védjegy. Turista-fluid. **Hég bevált aromakész beörasítás az inak és izmok erősítésére és edzésére. Turisták, kerékpárosok, vadászok és lovasok által sikeresen használva elő- és utóerősítésre nagyobb urak után. Egész üveg ára K 2.— Fél üveg ára K 1.20** **Kwizda-féle Fluid** Valódián kapható a gyors-szertárakban. — Főraktár: **Török József** gyógyszerész-nél, Budapest, Király-utca 12., Andrassy-ut 26. Telefon 156-80.

„Hungária” beszélő-gépek kizárólag eredeti első-rangu gyártmány, részletfizetésre is olcsón kaphatók, **Deményi és Társa** Budapest, VI., Király-u. 76. Kérjen árjegyzéket. **VALÓ-** di francia különlegességek (óvszerek) csakis **P. Bergueran** Pils leghíresebb párisi gyárostól legelőnyösebben beszerezhetőek **Polgár Sándornál** Budapest, VI. ker., Erzsébet-körút 50. Részletes képes árjegyzék ingyen és bérmentve.

VALÓ-FRANZ GUMMI-ES HALHÓLYAGOK **STERYL** **NEUMAYER LIPOT** BUDAPEST, V. KER. ÁRNYÉKUTCA 3/A. — ÁRUHÁZ.

20,000 rózsafa magastörzsu, kapható **Novák János** rózsatelepen Székelyhidon. Árjegyzék ingyen. 5917

Pénzt rögtön butorra, zongorára, varó-gépre, kerékpárra, könyvekre és kereskedelmi árukra, ha azokat száraz, tiszta raktárhelyiségekbe bizományba beraktározza **Tauber** VI. ker., Eötvös-utca 6/A. TELEFON 84-33.

+ Soványság + Az egyedüli eredménytől kísért háziszor **dr. William Hartley** tanár amerikai erőláp-pora. Soványak tartós, szép télt testidomokat nyernek. — **Hölgyek** remek keblet. Hat hét alatt 20 kilo gyarapodásért jótallást. Verszegénység, gyengeség, idegesség ellen és gyomor-bajoknak nélkülözhetetlen tápszor. Kiténtetve: Chicago, Berlin, London, Hamburgban. Köszönő levelek minden országból. Dobozonként 1 frt 10 kr. Használati utasítással. Főraktár: **Balázs Mór E.** Budapest, VII., István-ut 11. II/I. Telefon 156-80.

Ajtók, Ablakok, vasrudonyok, használtak és újak, bármily méretben és alakban, igen olcsón kaphatók. **Wiener A. utódánál** BUDAPEST, ÜLLŐI-UT 123. Telefon 62-80. Alapított 1888-ban.

6 első díjjal kiténtetve! **Kállai Lajos** motorgyára BUDAPEST, VI., Gyár-utca 28. sz. Teljes látálás kiténtetve! **villamos benzin-locomobil, cséplő-készletek kettős tisztító szerkezettel** **Egyedül létező újdonság!** Ezen motorok mindenkor üzemben láthatók VI. ker., Gyár-utca 28. szám. **Gépezet nélküli könyvnyen kezelhetők. Gőzgépek cserébe vétetnek.** Külön gazdasági géposztály. Árjegyzék ingyen.

VALÓ-FRANZ GUMMI-ES HALHÓLYAGOK **STERYL** **NEUMAYER LIPOT** BUDAPEST, V. KER. ÁRNYÉKUTCA 3/A. — ÁRUHÁZ.

Pótvizsgálatra, javítóra, pótérettségira, bármilyen vizsgálatra előkészít: „Szünidei Tanfolyam” Garay-a. 5. II. 12/A.

CSIZ-FÜRDŐ, A kontinens legerősebb jód-brom gyógyfürdője, nagy radioaktivitással. Meglepo gyogyeredmények a mirigyek megbetegedései, vérérbók és mindazon alkati betegségek-nél, hol a jód mint specifium 16 alkalmazásba. Ivo, furdó, izzasztó hidegvizkurák, szén-savas furdók. Megnyitás május 1-én. Kényelmes elsőrendü bérházak, sanatórium, gyógyszertár, zongora, lawn-tenisz, tombolák, kirándulások. Vasutállomás, posta, tóvirda helyben. Hivatalos orvos **Kállós Jenő dr.** Allambivaltalpok, katonatisztek elő-utóidőnyben 50% kedvezményben részesülnek. Prospektussal szolgál a furdóigazgatóság. **Csizi Gyógyviz** otthoni használata kitünően bevált, megrendelhető a furdóigazgatóságnál és **Edeskaty L.** todlárusitónál Budapeston.

Magy. kir. szabadalm. jégszekrények (nagy jégmegtakarítás) minden nagyságban. Furdókadok szabadalmazott fűtéssel kaphatók **WIESEL ADOLF NÁL** Váci-körút 47/A. (Podmaniczky-utca sark.) Telefon 91-20.

Tankönyveket és Segédkönyveket vegyen Magyarország legrégebb és legnagyobb tankönyvkereskedésében **LAMPEL R.** könyvkereskedése (Wodianer F. és Fia) részvénytársaságnál Budapest, VI., Andrassy-ut 24. Itt kapható az elemi-, polgári-, közép-, felsőbb leány-, kereskedelmi- és magániskolákban s a szakiskolákban használtban levő minden tankönyv és segédkönyv a legújabb kiadásban. Postai megrendelések a beérkezés napján azonnal elintéztetnek. A kiadásunkban megjelent összes tankönyvek jegyzéket kívánatra készséggel megküldjük. **LAMPEL R. könyvkereskedése** (Wodianer F. és Fia) r.-t. Budapest, VI., Andrassy-ut 24.

BUTOR készpénzért vagy részletre minden kamat nélkül legolcsóbban. — Óriási választék politurros butorokban **Nagy Imrénél** Budapest, VI. Váci-körút 9. felfárat Szeressen-utca 1. Kis képes modern, teljesen új album ingyen. Nagy album 50 fillér.

BUTOR készpénzért vagy részletre minden kamat nélkül legolcsóbban. — Óriási választék politurros butorokban **Nagy Imrénél** Budapest, VI. Váci-körút 9. felfárat Szeressen-utca 1. Kis képes modern, teljesen új album ingyen. Nagy album 50 fillér.